Ylimääräinen yhtiökokous päätti laajentaa Työkansan päivälehdeksi. Toimikaa päätöksen toteuttamiseksi.

Työväenluokan täytyy luokkataistelun avulla lopettaa luokkien olemassaolo. Saavuttaakseen tämän tarkotuksen, on kaikkien maiden köyhälistön liityttävä yhteen.

TYÖKANSA

Yksilöllinen omistusoikeus lakkautettava, tuotannon välikappaleet tehtävä kansan omiksi ja työntekijöille täydet työnsä tulokset. Siinä sosialismin tärkeimmät opinkappaleet.

AINOA SUOMENKIELINEN SANOMALEHTI CANADASSA — TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA.

No. 60 — 1911 | Perjantaina, Heinäkuun 28 p. — Friday, July 28 | V:s vuosikerta — Vol. V.

Sanasota Canadan parlamentissa.

Wilfrid Laurier julistaa parlamentissä, että ellei vastustuspuolue salli kauppasopimuksen tulla hyväksytyksi, niin vaalit ovat tänä syksynä. — Borden sanoo halituksen tavottelevan ääniä parlamentissä, jotavastoin he tavottelevat maakunnasta.

Kiista kauppasopimuksen hyväksymisestä Canadan parlamentissa jatkuu yhä entistä navakampana. Pääministeri Wilfrid Laurier t. k. 24 p. pitämässään puheessa sanoi, että ellei vastustuspuolue salli kauppasopimuksen tulla hyväksytyksi, niin kansaan vetoaminen tapahtuu tänä syksynä. Samassa puheessaan hän syytti konservatiiveja, että he koettavat hankauksellaan vaan hidastuttaa hallituksen ja parlamentin töitä. Laurier sanoi Englantiin kuulleensa, että Borden lännellä pitämässään puheessa sanoi ei sallivansa kauppasopimuksen tulla hyväksytyksi ilman kansaan vetoamatta, jolloin hän antoi valtiokirjurille määräyksen valmistaa äänestyslista pikaisia vaaleja varten.

Borden Laurierin puheeseen vastatessaan sanoi myöskin kannattavansa kansaan vetoamista, mutta ei ennen kuin edustajapaikat ovat väenlaskun perusteella uudestaan jaettu. Hän sanoi: „Jos minun maaliskuun 8 p:nä antamaani neuvoa olisi seurattu, olisi väenlasku ehditty toimittaa kesäkuun loppuun mennessä ja edustajapaikat olisi ehditty jakaa parissa kuukaudessa. Mutta sitä kun ei tehty, niin antaa kauppasopimuksen odottaa joitakin kuukausia hyväksytyksi tulemista. Kun Canada kerran on odottanut 46 vuotta tätä sinnausta tuottavaa sopimusta, niin tottakai se voi vielä jonkun kuukauden odottaa. Jos vaalit toimitetaan ennen edustajapaikkojen uudestaan jakoa, niin siinä tehdään läntä kohtaan suurta vääryyttä. Jakakaamme edustajapaikat ensin ja sen jälestä toimittakaamme vaali niin silloin olemme antaneet läntäläistenkin sanoa sanottavansa täydelisesti.

Eivät kauemmin odota kauppasopimusta, — haluavat sen heti.

Laurier, noustuaan uudelleen puhumaan, sanoi, etteivät he enää halua odottaa kauppasopimusta, vaan tahtovat sen heti. „Jos vastustuspuolue ei salli sopimusten hyväksymistä parlamentissa, toimeenpannaan vaalit heti, mutta ilman odustajapaikkain uudestaan jakoa.

Edelleen hän sanoi, „ettei Bordenin hyvää neuvoa käynyt huomioon ottaminen, koska väenlaskulaki muutettiin sitten, että nykyään aletaan väenlaskua toimittamaan kesäk. 1 p., sen sijasta, että ennen alettiin huhtik. 1 p. Syy, miksi parlamentti yksimielisesti muutti ajan oli siinä, että tiet ainostaankin vaikeaa toimitusta. Kesäkun sitävastoin on sopiva aika."

„Väenlasku tähän asti on tapahtunut seuraavina vuosina: 1881, 1891 ja 1901 ja edustajapaikat ovat uudestaan jaetut aina seuraavanan vuotena, siis vuosina 1882, 1892 ja 1902. Entisestä tavasta ei poiketa nytkään, koska väenlaskeminen laajasa, harvaan asutussa ja huonoteisessä maassa ottaa useita kuukausia joka pakottaa jättämään edustajapaikkojen jakamisen seuraavaan vuoteen."

Vaalit syyskuussa.

Toronton, Ont., heinäk. 24 p. — „Puolivirallisista lähteistä on saatu tietää, että Dominion vaalit ovat torstaina syyskuun 21 p:nä. Nimitys tapahtuu viikkoa aikaisemmin.

KAIVOSTEOLLISUUS KEHITTYY CANADASSA.

Äskettäin julaistu Dominion hallituksen kaivantodepartementin raportti osottaa että mineraalituotanto Canadassa tänä vuotena on 7,3 prosenttia suurempi kuin viime vuonna.

Mineraaleja on kaikkiaan tuotettu 91,321,411 dollarin arvosta. Edellisenä vuotena tuotettiin ainoastaan $1,557101 dollarin arvosta.

Metallien kaivaminen Ontariossa on ollut kiihkeää. Kuparin ja nikkelin tuotto Sudburyssa ja hopean tuotto Cobaltissa on lisäytynyt. Ontario yksissään tuottaa 20 prosenttia Canadan kaikista mineraaleista. Yksi huomattava seikka mineraalien tuotossa on se, että lähes kaikki viedään ulos ja tuodaan sieltä takaisin valmiina tai puoli valmiina tuotteina kotimaista kulutusta varten.

Uusi yritys sovittaa kaivosmiesten lakko.

Useiden British Columbian ja Albertan kaupungeiden kauppaseurain edustajat kokoutuneet Macleodissa, Alta., tarkotuksella saada riitapuolueet uudestaan neuvotteluihin.

Macleod, Alta., heinäk. 26 p. — Kauppaseurojen edustajien valitsema kolmihenkinen komitea on ollut neuvottelussa hiilenkaivajien ja kaivosten omistajien edustajien kanssa, saadakseen ne aikamaan neuvottelut uudestaan.

Komitea kysyi työläisten edustajalta josko hän hyväksyy sovintolautakunnan enemmistön raportin? Tähän työläisten edustaja vastasi, ettei heidän käsityksensä mukaan voida Gordonin ja kaivosten omistajain edustajan raporttia pitää enemmistön raporttina, mutta he ovat valmiit hyväksymään edustajansa Carterin havainnot. Samalla hän ilmoitti, että työläiset puolestaan ovat hallukkaat alkamaan uudelleen neu-

Vanhin osa palanut Konstantinopolista.

YLI VIISITUHATTA RAKENNUSTA PALANUT. — SUURIN TULIPALO SITTE VUODEN 1870. — PALOA EPAILLAAN MURHAPOLTTAJAN SYTTÄMÄKSI.

Sotaministeristön talo ja monia muita huomattavia rakennuksia palanut. — Europalaisten korteri säästynyt.

Konstantinopoli, heinäk. 26 p. — Tulipalo, joka alkoi t. k. 23 p. iltapäivällä, jatkui läpi yön aina seuraavaan aamuun kello kolmeen saakka ja sittenkin saatiin sen takia hillityksi kun ei ollut enään mitään palamista. Hävitys oli suurin, mitä on ollut sitte suuren Peran, eurooppalaisten korteerin, palon vonna 1870.

Luullaan, että nykyinen palo oli poliittisten murhapolttajain työtä. Se syttyi samalla aikaa useissa eri paikoissa Stamboulissa, vanhassa kaupungissa, asukasten viettäessä uuden perustuslain myönnytyksen vuotuista muistojuhlaa.

Tuli näyttäkin kaksi neliömailia kaupunkia. Pikaisen arvion mukaan paloi noin 5,000 rakennusta.

Eurooppalaisten kortteeri „Kultaisen Sarven" toisella puolen pelastui, tuulen ollessa vastäinen.

Stamboulin eteläpuolella on Marmoran meri, idässä Bosporin salmi ja pohjoisessa „Kultainen Sarvi", joten sillä on mereen rautaa kahdeksan mailia. Länsipuolelta se on vallitettu. Stamboulissa oli sulttaanin palatsi, suurimmat moskejat, hautakappelit, hallituskonttoorit, kylpylaitokset, basaarit, toisin sanoen jäännös muinaisesta Konstantinopelista. Asujamisto on pääasiallisesti turkkilaisia, juutalaisia, armenialaisia ja kreikkalaisia.

VALLANKUMOUKSELLINEN KOHTAUS ENGLANNIN PARLAMENTISSA.

Lontoo, heinäk. 24 p. — Vallankumouksellisin kohtaus mitä pitkään aikaan on tapahtunut Englannin parlamentissa, tapahtui tänään, jolloin puheenjohtaja oli pakoitettu käyttämään valtaansa keskeyttää parlamentin istunto.

Ministeri Asquith lähes tunnin ajan aina lyhyien väliaikojen kuluttua yritti lukea puhettaan, mutta aina keskeytettiin vihellyksillä ja ivahuudoilla.

Kysymys, josta Asquith olisi puhunut oli äskettäin ylähuoneessa muutettuna hyväksytty parlamenttilaki.

HUOLETONTA VÄENLASKUA.

Winnipeg, Man., heinäk. 27 p.— Eilenilltaselle teollisuusviraston kokoukselle esitettiin lista, joka osotti, että 1,340 henkilöä on jätetty lukuunottamatta. Kolme tukkukauppaa myösk: että 20 prosenttia heidän työläisis-

poliittisissa piireissä Morganin miehiksi.

Wickersham oli useitä vuosia korperatsionien asianajajana Wall kadulla. Hitchcockin sanotaan olevan Morganin tanssinukke. Tämän kaupungin sanomalehtimiehet kertovat, että hänellä on pitkän matkan telefooni asuntonsa ja Morganin offiisin välillä, joka on Wall kadulla.

Henry W. Taft, presidentin veli, on lakimiehenä New Yorkissa ja yksi Morgan firman osakkaista. Charles Taft, presidentin toinen veli, on miljoneeri-sanomalehtikustantaja Cincinnatissa ja osakas useissa lijkeyrityksissä.

Taft valitsi Ballingerin, Guggenheimin agentin, sisäasiainsihteeriksi, eikä erottanut häntä virastaan pitkään aikaan sen jälkeen kun hänen kuuluisat menettelynsä tulivat tunnetuiksi.

Tässä morganilaisessa kabinetissa ylianasanajaja näyttää olevan rahin kaikista. „Wickershamin nimi on ollut joka ainoan skandaalin yhteydessä, jotka ovat koskeneet liittohallitusta.

Hänellä oli osansa friar maaskandaalissa. Häntä on syytetty siitä, että hän toimi sokuritrustin asianajajana silloin kun Philippiinit ostettiin hallitukselta puolella hintaa. Tiedetään myöskin, että Wickersham oli Ballingerin apulaisena Alaskan maavarkaudessa.

Wickersham on myöskin mies, joka on Mexicon poliittisten palkolaisten vaan omistoimenpiteiden takana. Hen. W. Taft on ollut myöskin osallisena samassa juonessa, erittäinkin silloin kun Diaz halusi saada Carlo de Farnaron pään.

Kaikki se tuhlaus mitä on „trustien ahdistamissa" tapahtunut, on laskettu Wickershamin kontolle. Se oli hän, joka salli hallituksen asianajajien erota vakituisesta toimestaan sentähden, että voivat ylimääräisinä asianajajina kiskoa korkeampia palkkoja.

Wileya vastaan tehtyjen syytösten takana on Wickersham. Se on tunnettu tosiasia, että Wickersham on estänyt kaikki yritykset ravintoaineiden tutkijain tahota saada väärentäjät syytteeseen myrkyllisten ravintoaineiden valmistamisesta.

Wickersham on Taftin neuvonantaja lakiasioissa.

Ylipostimestari Hitchcock on Morganin poliittinen johtaja. Ylipostimestarina ollen hänellä on aina miljoonien dollarien arvosta poliittisia jobeja hallittavanaan ja hän aina pitää hallituksen virkailijat kurissa.

Sanotaan „että Hitchcock on esteenä, etteivät postinkantajat ole vieläkään saaneet hyvitystä. Hän myöskin estelee pikataxaralähetystä postissa.

Uusi sisäasiainministeri Walter Fisher on osottanut olevansa yksimielinen hallituksen kanssa peitellessä Alaskan maaskandaalia.

Sotasihteeri Stimson järjesti asiat sokeritrustijutussa niin että ei ainoakaan osakas joutunut vankilaan.

Indianeille tulee kuria aika el-

On muuttanut mielensä.

Ontarion ministeri, herra James Whitney, ajattelee jo parempaa Uudesta Ontariosta.

Suurilla miehillä sanotaan olevan oikeus muuttaa mielensä. Samoin on ollut Ontarion ministeri herra James Whitneylläkin, joka silloin kun hän oli vain paljas James Whitney, kutsui nyt Uusi Ontario nimellä tunnettavaa maata

„Rämeiden ja vaivaispuiden maaksi."

Mutta Whitney on iällistynyt, kohonnut titteleissä ja asemassa, ja tämä kai on aiheuttanut sen, että hän nyt sanoo samasta maasta: „Antakaahan minun sanoa teille, että viisi vuotta tästä päivästä lukien meillä on tiheään asuttu seutu Pohjois-Ontariossa. Tämäkin elue alkaa saada osansa englantilaisista siirtolaisista, koska kansa tulee tuntemaan Ontarion etuisuudet. Kun minä katson eteenpäin, näen minä Pohjois-Ontarion asuttuvan nopeasti maanviljelijöillä. Minä olen varmasti vakuutettu, että tilaisuudet ja luonnonrikkaudet siellä eivät ainoastaan oikeuta, mutta tekeät varmaksi väkiluvun nopean kasvamisen."

Rautatien rakentamiselle, jota hän kerran vastusti, voi antaa kiitoksen „tämän vaivaispuiden maan" avaamisesta ja edistyksestä.

„Silloin, kun herra James puhui noin halveksivasti Uudesta Ontariosta", lausuu Evening Chronicle, „tiettiin sen 60 miljoonasta maanviljelysmaa „eekkeristä" sangen vähän ja sanomattomista „Aladinin" rikkauksista, jotka lepäsivät piilossa toisten „eekkerien" alla, ei voitu edes uneksiakaan."

— Jos edelläolevassa porvarilehden Uutta Ontarioa „puhvaavassa" kirjotuksessa on edes puoleksi totta, niin James Whitneylla on tosiaan ollut täysi oikeus ja täydet syyt muuttaa mielensä. Mutta voinemmehan mekin puolestamme sanoa, että ehkä tuon pohjoisen maapalan hyvyyden tunnetuksi tuleminen ei ole niinkään paljon aiheuttanut mielen muuttoon kuin se, että Whitney on päässyt ylimmäksi mieheksi Ontarion hallitukseen, joka koettaa näitä erämaita asuttaa ja sillä kaipasi tällaista auktoriteetin lausuntoa.

INDIANIT KURJASSA TILASSA.

Suuret metsäpalot ovat ajaneet metsäelävät pois ja saattaneet indianit kurjaan asemaan.

North Bay, Ont., heinäk. 25 p. — Indiani agentti Cockburn on palannut tänne Fort Matachewsta, jonne suurempi luku metsäpalojen ajamia indianeja Night Hawk Laken alueelta on kokoutunut.

Indianeille tulee kuria aika el-

muksen. Soo yhtiö käyttää $6,000,000 radan ja asemien rakentamiseen Chicagossa.

Soo linjan tai paremmin sanoen Wisconsin Central tien matkustajajunat eivät enään kauemmin käytä I. C. matkustaja-aseman Chicagossa sitte kun suunnitelma on toteuttettu, vaan sen sijasta käyttävät Baltimore & Ohio yhtiön omistamaa Grand Central matkustaja-asemaa.

Tämäkin yhtyminen osottaa, että kilpailu näiden kahden yhtiön välillä on loppunut; se on vain yksi todistus kapitaalin keskiytymisestä

CHICAGOLLA ON OMA NAPOLITANO JUTTUNSA.

Chicago, heinäk. 25 p. — Tapaus, samanlainen kuin mrs. Angelina Napolitanon, Sault Ste Marie, Ont., jonka kuolemantuomio äskettäin muutettiin elinkautiseksi vankeudeksi, tapahtui täällä eilettäin, kun Vita Lopiscopo ampui miestään Joseph Lopiscopoa. Sairaalasta, minne Lopiscopo vietiin, ilmotettiin tänään, että hänen paranemisestaan on hyvin vähän toiveita.

Mrs. Lopiscopo, joka on äitiksi tulemassa, kertoi poliisiasemalla elättäneensä miestään kaksi vuotta, eli siitä saakka kun he tulivat Italiasta ja että mies aina silloin kuritti häntä kun ansionsa olivat pienet.

CANADAN UUDET HOPEARAHAT.

Ottawa, Ont., heinäk. 26 p. — Hallituksen Gazette selittää uutten tänä vuonna lyötävien 50 ja 10 sentin hopearahojen muotoa. 50 sentin rahoihin tulee kuningas Yrjön muotokuva täydessä loistossa, valtakunnan kruunu päässä ja virkapuku yllä, numerot „50 senttiä", vuosi, vaahtera kiekura ja valtakunnan kruunu. Kymmenen sentin rahat ovat entisen kaltaisi muussa paitsi suuruudessa.

TAUTI EI OLLUTKAAN KOLEERAA.

Quebec, heinäk 25 p. — Bakteriopillinen tarkastus, joka toimitettiin höyrylaiva Bendun, Gross saaren „karanteeni" asemalla olevien sairastuneiden miesten keskuudessa, osotti, että tauti ei ollutkaan koleeraa joksi sitä ensin luultiin ja miehet vapautettiin. Kolme sairasta miestä on yhäkin asemalla; yksi on tullut Montrealiin yhtyäkseen palvelukseensa.

LÄNSI VOI SAADA VAPAASTI HIILTA YHDYSVALLOISTA.

Ottawa, heinäk. 24 p. — Useiden lännen kaupungeiden tekemät pyynnöt, saada lupa tuottaa ilman tullia hiiltä Yhdysvaltain puolelta, ovat saapuneet Canadan hallituksen tietoon, joka on luvannut harkita niitä ja, jos mahdollista täyttää ne. „Paleltumisen" pelko pienenee.

EUROPAN VALLAT SOTAISELLA TUULELLA.

Pariisi, heinäk. 26 p. — Tänne

Taistelu kruunusta.

Kuningas Manuel johtaa monarkistein joukkoja.— 10,000 miestä ko'ottu.

Madrid, heinäk. 26 p. — Portugalilaisen monarkisti Homen Criston poika kertoi El Liberalin haastattajalle että Manuel personallisesti johtaa taistelua Portugalin kruunusta. Maanpakoon ajetun hallitsijan sanotaan tarjonneen itseään monarkistein joukkojen etunenään. Hän on jakanut kolmannen osan rikkaudestaan(!) monarkistein asialle ja ko'onnut 10,000 miestä itseään puollustamaan. Cristo sanoi, että jos höyrylaiva Gommassa ja Orenzen asemalla Espanjassa takavarikkoon otettujen aselähetysten olisi sallittu joutua monarkistein käsiin, olisi vastavallankumous alkanut kahta päivää myöhemmin. Italian ja erittäinkin Saksan oikeudet, Criston lausunnon mukaan, ovat myötätuntoisia itsevaltaisen hallitusmuodon palaamiselle ,mutta Ranska kannattaa tasavaltaa.

APUA TULEN HÄVITTÄMÄLLE ALUEELLE.

Toronto, Ont., heinäk. 27 p. — Pohjois-Ontarion apukomitean edustajien ja kauppaseuran yhteisessä kokouksessa tänään päätettiin, että 10 tuhatta dollaria saaduista rahoista käytetään sairaaloiden rakentamiseen Porcupinen alueelle. Rahat maksetaan sairaalakomitealle sitten kun sen suunnitelmät ovat käsitelty. Toiset 10 tuhatta käytetään väliaikaisten koulujen rakentamiseen tai koulutarkoituksiin. Rahat luovutetaan heti kun eri paikkakunnilla on tehty valmistuksia niiden käyttämiseksi.

Porcupinen apukomitea on sähköteitse lähettänyt kiitoslauseen Laurierille ja hänen kabinettileen saamastaan avustuksesta.

VUODENTULOTOIVEET.

Mustaa ruostetta on alkanut ilmautua viljaan, mutta lämpimät ilmat poistavat vaaran.

Regina, Sask., heinäk. 27 p. — Maanviljelysministeri A. E. Mauteluskoo, ettei pelättävä „musta ruste" ole vielä pilannut viljaa ja hyvän vuodentulon toiveita. Useissa osissa maakuntaa on ollut oireita ruosteen ilmautumisesta, mutta muutamien päivien lämpimät ilmat poistavat vaaran. Viimesinä kolmena päivänä on ollut hyvin lämmin ympäri Saskatchewan ja mikäli tiedetään, ei ruoste olé vielä ehtinyt missään tehdä todellista vahinkoa.

George Langleyn, maanviljelijä Red Berryssä, sanoi vilun vievän viljan ennen elonkorjuuta, jonka hän uskoo olevan myöhäisen tänä vuonna. Mautle päinvastoin uskoo lämpimiä ilmoja jatkuvan

Sanasota Canadan parlamentissa.

Wilfrid Laurier julistaa parlamentissä, että ellei vastustuspuolue salli kauppasopimuksen tulla hyväksytyksi, niin vaalit ovat tänä syksynä. — Borden sanoo halituksen tavottelevan ääniä parlamentissä, jotavastoin he tavottelevat maakunnasta.

Kiista kauppasopimuksen hyväksymisestä Canadan parlamentissa jatkuu yhä entistä navakampana. Pääministeri Wilfrid Laurier t. k. 24 p. pitämässään puheessa sanoi, että ellei vastustuspuolue salli kauppasopimuksen tulla hyväksytyksi, niin kansan vetoaminen tapahtuu tänä syksynä. Samassa puheessaan hän syytti konservatiiveja, että he koettavat hankaukselaan vaan hidastuttaa halituksen ja parlamentin töitä. Laurier sanoi Englantiin kuulleensa, että Borden lännellä pitämässään puheessa sanoi ei sallivansa kauppasopimuksen tulla hyväksytyksi ilman kansaan vetoamatta, jolloin hän antoi valtiokirjurille määräyksen valmistaa äänestyslista pikaisia vaaleja varten.

Borden Laurierin puheeseen vastatessaan sanoi myöskin kannattavansa kansaan vetoamista, mutta ei ennen kuin edustajapaikat ovat väenlaskun perusteella uudestaan jaettu. Hän sanoi: „jos minun maaliskuun 8 p:nä antamaani neuvoa olisi seurattu, olisi väenlasku ehditty toimittaa kesäkuun loppuun mennessä ja edustajapaikat olisi ehditty jakaa parissa kuukaudessa. Mutta sitä kun ei tehty, niin antaa kauppasopimuksen odottaa joitakin kuukausia hyväksytyksi tulemista. Kun Canada kerran on odottanut 46 vuotta tätä sinuausta tuottavaa sopimusta, niin tottakai se voi vielä jonkun kuukauden odottaa. Jos vaalit toimitetaan ennen edustajapaikkojen uudestaan jakoa, niin siinä tehdään länttä kohtaan suurta vääryyttä. Jakakaamme edustajapaikat ensin ja sen jälestä toimittakaamme vaali niin silloin olemme antaneet länteläistenkin sanoa sanottavansa täydelisesti.

Eivät kauemmin odota kauppasopimusta, — haluavat sen heti.

Laurier, noustuaan uudelleen puhumaan, sanoi, etteivät he enää halua odottaa kauppasopimusta, vaan tahtovat sen heti. „Jos vastustuspuolue ei salli sopimusten hyväksymistä parlamentissa, toimeenpannaan vaalit heti, mutta ilman odustajapaikkain uudestaan jakoa.

Edelleen hän sanoi, „ettei Bordenin hyvää neuvoa käynyt huomioon ottaminen, koska väenlaskulaki muutettiin siten, että nykyään aletaan väenlaskua toimittamaan kesäk. 1 p., sen sijasta, että ennen alettiin huhtik. 1 p. Syy, miksi parlamentti yksimielisesti muutti ajan oli siinä, että tiet aikasin keväällä ovat huonossa kunnossa, joka vaikeutti suuresti luonnostaankin vaikeaa toimitusta. Kesäkuu sitävastoin on sopiva aika."

„Väenlasku tähän asti on tapahtunut seuraavina vuosina: 1881, 1891 ja 1901 ja edustajapaikat ovat uudestaan jaetut aina seuraavaan vuotena, siis vuosina 1882, 1892 ja 1902. Entisestä tavasta ei poiketa nytkään, koska väenlaskeminen laajassa, harvaan asutussa ja huonoteisessä maassa ottaa useita kuukausia joka pakottaa jättämään edustajapaikkojen jakamisen seuraavaan vuoteen."

Vaalit syyskuussa.

Toronton, Ont., heinäk. 24 p. — Puolivirallisista lähteistä on saatu tietää, että Dominion vaalit ovat torstaina syyskuun 21 p:nä. Nimitys tapahtuu viikkoa aikaisemmin.

KAIVOSTEOLLISUUS KEHITTYY CANADASSA.

Äskettäin julaistu Dominion hallituksen kaivantodepartementin raportti osottaa että mineraalituotanto Canadassa tänä vuotena on 7,3 prosenttia suurempi kuin viime vuonna.

Mineraaleja on kaikkiaan tuotettu 91,321,411 dollarin arvosta. Edellisenä vuotena tuotettiin ainoastaan $1,557101 dollarin arvosta.

Metallien kaivaminen Ontariossa on ollut kiihkeää. Kuparin ja nikkelin tuotto Sudburyssa ja hopean tuotto Cobaltissa on lisäytynyt. Ontario yksistään tuottaa 20 prosenttia Canadan kaikista mineraaleista. Yksi huomattava seikka mineraalien tuotossa on se, että lähes kaikki viedään ulos ja tuodaan sieltä takaisin valmiina tai puoli valmiina tuotteina kotimaista kulutusta varten.

Uusi yritys sovittaa kaivosmiesten lakko.

Useiden British Columbian ja Albertan kaupungeiden kauppaseurain edustajat kokoutuneet Macleodissa, Alta., tarkotuksella saada riitapuolueet uudestaan neuvotteluihin.

Macleod, Alta., heinäk. 26 p. — Kauppaseurojen edustajien valitsema kolmihenkinen komitea on ollut neuvotteluissa hiilenkaivajien ja kaivosten omistajien edustajien kanssa, saadakseen ne alkamaan neuvottelut uudestaan.

Komitea kysyi työläisten edustajalta josko hän hyväksyy sovintolautakunnan enemmistön raportin? Tähän työläisten edustaja vastasi, ettei heidän käsityksensä mukaan voida Gordonin ja kaivosten omistajain edustajan raporttia pitää enemmistön raporttina, mutta he ovat valmiit hyväksymään edustajansa Carterin havainnot. Samalla hän ilmoitti, että työläiset puolestaan ovat halukkaat alkamaan uudelleen neuvottelut kaivosten omistajien kanssa.

Komitea myöhemmällä puhuttelii omistajien edustajia, jotka ilmottivat, että, jos työläiset voisivat hyväksyä enemmistön raportin, Macleridin pykälät poispyhtynä, niin he alkavat neuvottelut uudestaan. Tähän ehdotukseen työläiset vastasivat olevansa valmiina alkamaan neuvottelut, mutta samalla tunnustivat, että minkäänlaiseen sovintoon ei päästä ellei neuvotteluja käydä Carterin havaintojen ja MacLeodin esitysten sisällä.

Kaikista merkeistä päättäen ei tämäkään yritys tuota sovintoa.

Vanhin osa palanut Konstantinopolista.

YLI VIISITUHATTA RAKENNUSTA PALANUT. — SUURIN TULIPALO SITTE VUODEN 1870. — PALOA EPÄILLÄÄN MURHAPOLTTAJAN SYTYTTÄMÄKSI.

Sotaministeriötön talo ja monia muita huomattavia rakennuksia palanut. — Europalaisten korttieri säästynyt.

Konstantinopoli, heinäk. 26 p. — Tulipalo, joka alkoi k. t. k. 23 p. iltapäivällä, jatkui läpi yön aina seuraavaan aamuun kello kolmeen saakka ja sittenkin saatiin sen takia hillityksi kun ei ollut enään mitään palamista. Hävitys oli suurin, mitä on ollut sitte suuren Pera, eurooppalaisten korttieerin, palon vuonna 1870.

Luullaan, että nykyinen palo oli polittilisten murhapolttajain töitä. Se syttyi samalla aikaa useissa eri paikoissa Stamboulissa, vanhassa kaupungissa, asukasten viettäessä uuden perustuslain myönnytyksen vuotuista muistojuhlaa.

Tuli nävitti kaksi neliömailia kaupunkia. Pikaisen arvion mukaan paloi noin 5,000 rakennusta.

Eurooppalaisten kortteeri „Kultaisen Sarven" toisella puolen pelastui, tuulen ollessa vastainen.

Stamboulin eteläpuolella on Marmoran meri, idässä Bosporin salmi ja pohjoisessa „Kultainen Sarvi", joten sillä on mereen rantaa kahdeksan mailia. Länsipuolelta se on vallitettu. Stamboulissa oli sulttaanin palatsi, suurimmat moskeijat, hautakappelit, hallituskonttoorit, kylpylaitokset, basaarit, toisin sanoen jäännös muinaisesta Konstantinopelista. Asujamisto on pääasiallisesti turkkilaisia, juutalaisia, armenialaisia ja kreikkalaisia.

VALLANKUMOUKSELLINEN KOHTAUS ENGLANNIN PARLAMENTISSA.

Lontoo, heinäk. 24 p. — Vallankumouksellisin kohtaus mitä pitkään aikaan on tapahtunut Englannin parlamentissa, tapahtui tänään, jolloin puheenjohtaja oli pakoitettu käyttämään valtaansa keskeyttää parlamentin istunto.

Ministeri Asquith lähes tunnin ajan aina lyhyien väliaikojen kuluttua yritti lukea puhettaan, mutta aina keskeytettiin vihellyksillä ja ivahuudoilla.

Kysymys, josta Asquith olisi puhunut oli äskettäin ylähuoneessa muutettuna hyväksytty parlamenttilaki.

HUOLETONTA VÄENLASKUA.

Winnipeg, Man., heinäk. 27 p.— Eileniltaselle teollisuusviraston kokoukselle esitettiin lista, joka osotti, että 1,340 henkilöö on jätetty lukunottamatta. Kolme tukkukauppaa myösk: että 20 prosenttia heidän työläisistään on jäänyt kirjoista pois.

YHDYSVALTAIN HALLITUSTALO RAHAMIESTEN KEINOTTELUTOIMISTONA.

Washington, D. C., 22 p. heinäkuuta. — Wall kadulla ei ole koskaan ollut niin suuri valta valkeassa talossa kuin sillä on tänäpäivänä. Melkein jokaisessa skandaalissa, mitä on tullut julkisuuteen, on presidentti Taft ja hänen veljensä olleet sekaantuneena Morganin agenttien ja lakimiesten kanssa asioissa Wall kadulla ja melkein jokainen Taftin kabinetin jäsen tunnetaan finanssi- ja poliittisissa piireissä Morganin miehiksi.

Wickersham oli useita vuosia korporatsionien asianajajana Wall kadulla. Hitchecockin sanotaan olevan Morganin tanssinukke. Tämän kaupungin sanomalehtimiehet kertovat, että hänellä on pitkän matkan telefooni asuntonsa ja Morganin offiisin välillä, joka on Wall kadulla.

Henry W. Taft, presidentin veli, on lakimiehenä New Yorkissa ja yksi Morgan firman osakkaista. Charles Taft, presidentin toinen veli, on miljoneeri-sanomalehtikustantaja Cincinnatissa ja osakas useissa lijkeyrityksissä.

Taft valitsi Ballingerin, Guggenheimin agentin, sisäasiainsihteeriksi, eikä erottanut häntä virastaan pitkään aikaan sen jälkeen kun hänen kuuluisat menettelynsä tulivat tunnetuiksi.

Tässä morganilaisessa kabinetissa yliasianajaja näyttää olevan pahin kaikista. Wickershamin nimi on ollut joka ainoan skandaalin yhteydessä jotka ovat koskenect liittohallitusta.

Hänellä oli osansa friar maaskandaalissa. Häitä on syytetty siitä, että hän toimi sokuritrustin asianajajana silloin kun Philippiinit ostettiin hallituksella puolella hintaa. Tiedetään myöskin, että Wickersham oli Ballingerin apulaisena Alaskan maavarkaudessa.

Wickersham on myöskin mies, joka on Mexicon poliittisten pakolaisten vaincomistoimenpiteiden takana. Be W. Taft on ollut myöskin osallisena samassa juonessa, erittäinkin silloin kun Diaz halusi saada Carlo de Farnaron pään.

Kaikki se tuhlaus mitä on „trustien ahdistamisessa" tapahtunut, on laskettu Wickershamin kontolle. Se oli hän, joka sallihallituksen asianajajien erota vakituisesta toimestaan sentähden, että voivat ylimääräisinä asianajajina kiskoa korkeampia palkkoja.

Wileya vastaan tehtyjen syytösten takana on Wickersham. Se on tunnettu tosiasia, että Wickersham on estänyt kaikki yritykset ravintoaineiden tutkijain tahota saada väärentäjät syytteeseen myrkyllisten ravintoaineiden valmistamisesta.

Wickersham on Taftin neuvonantaja lakiasioissa.

Ylipostimestari Hitchcock on Morganin poliittinen johtaja. Ylipostimestarina ollen hänellä on aina miljoonien dollarien arvosta poliittisia jobeja hallittavanaan ja hän aina pitää hallituksen virkailijat kurissa.

Sanotaan, että Hitchcock on esteenä, etteivät postinkantajat ole vieläkään saaneet hyvitystä. Hän myöskin estelee pikatavaralähetystä postissa.

Uusi sisäasiainministeri Walter Fisher on osottanut olevansa yksimielinen halituksen kanssa peitellessä Alaskan maaskandaalia.

Sotasihteeri Stimson järjesti asiat sokeritrustijutussa niin että ei ainoakaan osakas joutunut vankilaan.

Rahastonsihteeri McVeagh ja maanviljelystoimiston sihteeri Wilson ovat myöskin kapitalistien nöyriä palvelijoita.

On siis selvä asia, että valkeatalo on J. Pierpont & Co:n haaratoimisto Washingtonissa. — Raivaaja.

HAAKSIRIKKO SUPERIOLLA.

Jackfish, heinäk. 25 p. — Höyrylaiva Rappahanock upposi viime yönä Jackfish Bayhin 50 jalan syvyyteen. Miehistön pelasti höyrylaiva Impoco.

Rappahanockin omisti bayeity-läinen laivanomistaja James E. Davidson.

On muuttanut mielensä.

Ontarion ministeri, herra James Whitney, ajattelee jo parempaa Uudesta Ontariosta.

Suurilla miehillä sanotaan olevan oikeus muuttaa mielensä. Samoin on ollut Ontarion ministeri herra James Whitneylläkin, joka silloin kun hän oli vain paljas James Whitney, kutsui nyt Uusi Ontario nimellä tunnettavaa maata

„Rämeiden ja vaivaispuiden maaksi."

Mutta Whitney on iällistynyt, kohonnut titteleissä ja asemassa, ja tämä kai on aiheuttanut sen, että hän nyt sanoo samasta maasta: „Antakaahan minun sanoa teille, että viisi vuotta tästä päivästä lukien meillä on tiheään asuttu seutu Pohjois-Ontariossa. Tämäkin alue alkaa saada osansa englantilaisista siirtolaisista, koska kansa tulee tuntemaan Ontarion etuisuudet. Kun minä katson eteenpäin, näen minä Pohjois-Ontarion asuttuvan nopeasti maanviljelijöillä. Minä olen varmasti vakuutettu, että tilaisuudet ja luonnonrikkaudet siellä eivät anoastaan oikeuta, mutta tekeät varmaksi väkiluvun nopean kasvamisen."

Rautatien rakentamiselle, jota hän kerran vastusti, voi antaa kiitoksen „tämän vaivaispuiden maan" avaamisesta ja edistyksestä.

„Silloin, kun herra James puhui noin halveksivasti Uudesta Ontariosta", lausuu Evening Chronicle, „tiettiin sen 60 miljoonasta maanviljelysmaa „eekkeristä" sangen vähän ja sanomattomista „Aladinin" rikkauksista, jotka lepäsivät piilossa toisten „eekkerien" alla, ei voitu edes uneksiakaan."

— Jos edelläolevassa porvarilehden Uutta Ontarioa „puhuvassa" kirjotuksessa on edes puoleksi totta, niin James Whitneylla on tosiaan ollut täysi oikeus ja täydet syyt muuttaa mielensä. Mutta voinemmehan mekin puolestamme sanoa, että ehkä tuon pohjoisen maapalan hyvyyden tunnetuksi tuleminen ei ole niinkään paljoa aiheuttanut mielen muuttoon kuin se, että Whitney on päässyt ylimmäksi mieheksi Ontarion hallitukseen, joka koettaa näitä erämaita asuttaa ja sillä kaipasi tällaista auktoritteetin lausuntoa.

INDIANIT KURJASSA TILASSA.

Suuret metsäpalot ovat ajaneet mesäelävät pois ja saattaneet indianit kurjaan asemaan.

North Bay, Ont., heinäk. 25 p. — Indiani agentti Cockburn on palannut tänne Fort Matachewsta, jonne suurempi luku metsäpalojen ajamia indianeja Night Hawk Laken alueelta on kokoutunut.

Indianeille tulee kurja aika elei hallitus ryhdy avustamaan, kun tuli on polttanut heidän metsästysmaansa ja säikyttänyt metsäelävät, heidän elantolähteensä, pois alueelta.

YHDYSVALTAIN RAUTATIET YHDISTYVÄT.

Wisconsin Central, osa Soo linjasta ja Baltimore & Ohio rautatiet ovat julaisseet liikesopimuksensa.

Minneapolis, Minn., heinäk. 26 p. — Soo linja ja Baltimore & Ohio rautatie ovat ilmottaneet tehneensä hyvin läheisen, Chicagon liikennettä koskevan sopimuksen. Soo yhtiö käyttää 86,000,000 radan ja asemien rakentamiseen Chicagossa.

Soo linjan tai paremmin sanoen Wisconsin Central tien matkustajajunat eivät enään kauemmin käytä I. C. matkustaja-asemaa Chicagossa sitte kun suunnitelma on toteutettu, vaan sen sijasta käyttävät Baltimore & Ohio yhtiön omistamaa Grand Central matkustaja-asemaa.

Tämäkin yhtyminen osottaa, että kilpailu näiden kahden yhtiön välillä on loppunut; se on vain yksi todistus kapitaalin keskityttämisestä

CHICAGOLLA ON OMA NAPOLITANO JUTTUNSA.

Chicago, heinäk. 25 p. — Tapaus, samanlainen kuin mrs. Angelina Napolitanon, Sault Ste Marie, Ont., jonka kuolemantuomio äskettäin muutettiin elinkautiseksi vankeudeksi, tapahtui täällä eilettäin, kun Vita Lopiscopo ampui miestään Joseph Lopiscopoa. Sairaalasta, minne Lopiscopo vietiin, ilmotettiin tänään, että hänen paranemisestaan on hyvin vähän toiveita.

Mrs. Lopiscopo, joka on äitiksi tulemassa, kertoi poliisiasemalla elättäneensä miestään kaksi vuotta, eli siitä saakka kun he tulivat Italiasta ja että mies aina silloin kuritti häntä kun ansionsa olivat pienet.

CANADAN UUDET HOPEARAHAT.

Ottawa, Ont., heinäk. 26 p. — Hallituksen Gazette selittää uutten, tänä vuonna lyötävien 50 ja 10 sentin hopearahojen muotoa. 50 sentin rahoihin tulee kuningas Yrjön muotokuva täydessä loistossa, valtakunnan kruunu päässä ja virkapuku yllä, numerot „50 senttiä", vuosi, vaahtera kiekura ja valtakunnan kruunu. Kymmenen sentin rahat ovat entisen kaltaisi muussa paitsi suuruudessa.

TAUTI EI OLLUTKAAN KOLEERAA.

Quebec, heinäk 25 p. — Bakteriopillinen tarkastus, joka toimitettiin höyrylaiva Bendun, Gross saaren „karanteeni" asemalla olevien sairastuneiden miesten keskuudessa, osotti, että tauti ei ollutkaan koleeraa joksi sitä ensin luultiin ja miehet vapautettiin. Kolme sairasta miestä on yhäkin asemalla; yksi on tullut Montrealiin yhtyäkseen palveluksessa.

LÄNSI VOI SAADA VAPAASTI HIILTA YHDYSVALLOISTA.

Ottawa, heinäk. 24 p. — Useiden lännen kaupungeiden tekemät pyynnöt, saada lupa tuottaa ilman tullia hiiltä Yhdysvaltain puolelta, ovat saapuneet Canadan hallituksen tietoon, joka on luvannut harkita niitä ja, jos mahdollista täyttää ne. „Paleltumisen" pelko pienenee.

EUROPAN VALLAT SOTAISELLA TUULELLA.

Pariisi, heinäk. 26 p. — Tänne on saapunut tieto, että Saksan hallitus on päättänyt kutsua 400,000 reserviläistä palvelukseen ja että Ranska päättää seurata samaa esimerkkiä.

Tänne saapuneiden tietojan mukaan ovat Italian sanomalehdet äärimmäisen vihamielisellä kannalla Ranskan Afrikan politiikkaa kohtaan.

Eeho de Paris tämänpäiväisessä numerossa sanoo: „Ranska ei salli Saksan pelotella itseään. Silloin kun tieto, että Saksa on kutsunut 400,000 reserviläistä palvelukseen vahvistetaan, Ranska varmasti hyväksyy saman keinon."

Taistelu kruunusta.

Kuningas Manuel johtaa monarkistein joukkoja.— 10,000 miestä ko'ottu.

Madrid, heinäk. 26 p. — Portugalilaisen monarkisti Homen Criston poika kertoi El Liberalin haastattajalle että Manuel personallisesti johtaa taistelua Portugalin kruunusta. Maanpakoon ajetun hallitsijan sanotaan tarjoneen itseään monarkistein joukkojen etunenään. Hän on jakanut kolmannen osan rikkaudestaan(!) monarkistein asialle ja ko'onnut 10,000 miestä itseään puollustaman. Cristo sanoi, että jos höyrylaiva Gommassa ja Orenzen asemalla Espanjassa takavarikkoon otettujen aselähetysten olisi sallittu jotuna monarkistein käsiin, olisi vastavallankumous alkanut kahta päivää myöhemmin. Italian ja erittäinkin Saksan oikeudet, Criston lausunnon mukaan, ovat myötätuntoisia itsevaltaisen hallitusmuodon palaamiselle mutta Ranska kannattaa tasavaltaa.

APUA TULEN HAVITTAMALLE ALUEELLE.

Toronto, Ont., heinäk. 27 p. — Pohjois-Ontarion apukomitean edustajien ja kauppaseuran yhteisessä kokouksessa tänään päätettiin, että 10 tuhatta dollaria saaduista rahoista käytetään sairaloiden rakentamiseen Porcupinen alueelle. Rahat maksetaan sairaalakomitealle sitten kun sen suunnitelmat ovat käsitelty. Toiset 10 tuhatta käytetään väliaikaisten koulujen rakentamiseen tai koulutarkoituksiin. Rahat luovutetaan heti kun eri paikkakunnilla ön tehty valmistuksia niiden käyttämiseksi.

Porcupinen apukomitea on sähköteitse lähettänyt kiitoslauseen Laurierille ja hänen kabinetilleen saamastaan avustuksesta.

VUODENTULOTOIVEET.

Mustaa ruostetta on alkanut ilmautua viljaan, mutta lämpimät ilmat poistavat vaaran.

Regina, Sask., heinäk. 27 p. — Maanviljelysministeri A. F. Maitle uskoo, ettei pelättävä „musta ruoste" ole vielä pilannut viljaa ja hyvän vuodentulon toiveita. Useissa osissa maakuntaa on ollut oireita ruosteen ilmautumisesta, mutta muutamien päivien lämpimät ilmat poistavat vaaran. Viimesinä kolmena päivänä on ollut hyvin lämmin ympäri Saskatchewan ja mikäli tiedetään, ei ruoste olé vielä ehtinyt missään tehdä todellista vahinkoa.

George Langleyn, maanviljelijän Red Berryssä, sanoi viljan rievän viljan ennen elonkorjuuta, jonka hän uskoo olevan myöhäisen tänä vuonna. Mautle painvastoin uskoo lämpimiä ilmoja jatkuvan vielä jonkun aikaa, että lähes koko sato ehditään korjata talteen.

TYPHON TEHNYT VAHINKOA MAA- JA MERIOMAISUUDELLE JAAPPANISSA.

Tokio, heinäk. 25 p. — Typhoon, keskittyen Tokioon ja Yokohamaan, oli korkeimmillaan kolmen aikana tänä aamuna, tehden suurta vahinkoa kaupungin alimmissa osissa. Alimmat kadut ovat tulvan alla ja viidestäkymmenestä sataan henkilöön on kateissa. Pelätään suuremman luvun kalastuslaivoja ja muita aluksia hukkuneen.

H. E. STAFORD.

Tekee sähköhankinnan alalla kaikenlaisia sopimuksia.

Sähkomoottoreita korjataan ja laitetaan kuntoon parhaalla tavalla.

Huoneita varustetaan sähkölangoilla ja kaikenlaista sähköalalle kuuluvia toimia tehdään.

Kaikki tilaukset voidaan jättää L. Obergille Fallis Tourtellot Hardware Storeen. — Tel 162.

Synnyinmaastamme

IHMISEN KUOLIAAKSI AMPUMINEN EI OLEKAAN RIKOS!

Turkulainen ampujapoliisi vapautettu.

Turun raastuvanoikeudessa on terveyspoliisi Siikille vaadittu rangaistusta siitä, että hän oli ampunut maalari J. F. Suomista niin että tämä sen johdosta sittemmin kuoli. Vastaajan asiamies katsoi että vainaja itse aiheetta oli käynyt vastaajan päälle, joka hätätilassa oli itsepuolustukseksi ampunut, minkä vuoksi hän toivoi, että kanne ja korvausvaatimukset hylättäisiin.

Vainajan isän asiamies, hovioik. auskultantti J. Färling vaati vastaajalle rangaistusta tahallisesta pahoinpitelystä sekä hautaus- ja oikeuskuluja väittäen, että vastaa ja Siik oli ilman syyttä laukaissut ensimäisen laukauksen ilmaan.

Antamassaan päätöksessä katsoi raastuvanoikeus, että Siik oli ampunut vainajaa hätävarjeluksessa ja vapautti hänet sen vuoksi kanesta edesvastuusta.

PIETARSAARELAISTA PANKINJOHTAJAA SYYTETÄÄN VÄÄRÄSTÄ KIRJANPIDOSTA JA KONKURSSITILAAN ASETTAMISEN VIIVYTTÄMISESTÄ.

Pietarsaaren raastuvanoikeudessa oliikäsiteltävänä toiminimen Tampereen Vaatetehdas o.-yhtiön, T. Klingendahl & Co:o O. Y., Vaasan Puuvillateollisuus o.-yhtiön Lilius & Hertzberg o.-yhtiön, P. G. Holm o.-yhtiön ja Tampereen puuvillateollisuus osakeyhtiön toimeenpaneva johtajaa, pankinjohtaja R. M. Labbartia vastaan.

Yleinen syyttäjä, viskaali Armas Petterson jätti oikeudelle Suomen Luotonantajayhdistyksen taholta valmistetun pitemmän kanekirjelmän, missä numeroiden avulla todisteltiin Pietarsaaren Vilatavaratehdas o.-yhtiön taloudenhoitoa useina eri vuosina. Lopuksi vaadittiin pankinjohtaja R. M. Labbartille, joka on mainitussa yhtiössä omistanut suuremman määrän osakkeita sekä ollut yhtiön toimeenpanevana johtajana ja johtokunnan puheenjohtajana, rikoslain 30 l. 1 pyk. 4 mom, sekä saman luvun 3 pyk. 3 mom. mukaan edesvastuuta väärästä kirjanpidosta sekä viivytetystä konkurssitilaan asettamisesta.

Vastaajan asiamiehen, varatuomari Arne Lund'in pyynnöstä lykkäsi oikeus jutun käsittelyn ensi elokuun 28 päivään.

NAISEN NAIMARAUHOITUS. Senaatti löysi puolustettavankin lain.

Keisarin käskystä on kenraalikuvernööri lausunnon antamista varten lähettänyt senaatille v.1908 edellisen eduskunnan alaim. kirjelmän lakiehdotuksineen Naimakaaren 1 luvun 6:§ muuttamisesta. Vaaditussa lausunnossaan esittää senaatti seuraavaa:

Eduskunnan kyaymyksessä oleva lakiehdotus tarkoittaa mainitun lainpaikan muuttamisella korottaa naisen avioliitoikää 15 vuodesta 17 vuoteen. Niinkuin ehdotuksen perusteluista käy selville, on eduskunta sitä laatiessaan lähtenyt siitä epäilemättä oikeasta käsityksestä, että suomalainen nainen niin alhaisella iällä kuin nykyinen tässä suhteessa voimassa oleva 15 vuoden ikä, muutamia poikkeuksia lukuunottamatta ei ole kypsynyt avioliittoon. Hän ei ole tällä iällä saavuttanut paremmin sitä [illegible]

PROSTITUTSIONISTA HELSINGISSÄ.

Prostitueerattujen luku Helsingissä kasvaa yhä suuremmaksi, jos kohta tuo ammatti on yleisenä elatuskeinona kielletty. Mitä enemmän sitä ollaan vastustavinaan, sitä suuremmaksi sen uhrien luku lisääntyy. Kaupungin työläisten lapset ovat edelleenkin vaarassa, sillä vaikka prostitutioni onkin kielletty, ei sitä synnyttäviä taloudellisia syitä ole poistettu. Köyhälistön lapset eivät voi saada kyliksi siveellistä opetusta ja elämän mukavuuksia. He joutuvät työskentelemään kymmentuntisia työpäiviä markan viidenkymmenen pennin päiväpalkalla. Asuinvuokrat maksavat keskimäärin 10 mk. kuussa. Jos mieli ruokaa syödä, niin saa ruokaloissa maksaa 8 tai 9 mk. viikossa. Entä mistä saa koristukset? Muotihattu maksaa yksistään 30 markan vaiheilla. Muut välttämättömät pukimet ja huvit vaativat rahaa. Palkka ei riitä eikä ilman voi tulla toimeen. Muuta keinoa ei ole kuin antautua kauppatavaraksi, häväistä itsensä pienestä rahasummasta. Siitä kylläkin suuremmitta vaivoitta saa rahaa —, hirveää on, että sillä tavalla täytyy itseään elättää. Ja siveyspoliisi vaanii joka käänteessä. Niin joutuu tyttö poliisiputkaan, jonka jälkeen kuletellaan, kuten eläimiä läpi kaupungin varotuksille poliisin saattamana, ihmisten ivallisesti osotellessa. Voiko tuolla tavoin kohdelluista odottaa enää siveellistä ihmistä? Voiko hän vielä tasottaa elämänsä kunniallisesti, kun hänellä on siveelliset tunteensa rikottu ja hänet saatettu niiden kirjoihin, joita jokaisen kunniallisen ihmisen velvollisuus on osottaa sormellaan.

NELLIE.

Hän, Nellie, oli noin seitsemäntoista vuotias, iloinen, punaposkinen, ja vartalo sorea ja neitseellisen pehmeä. Kasvoissa kuvastui jotakin kaukaista hapuileva ilme, ohimoilla oli pari vallatonta kiehkeraa ja kaksi säteilevää silmää loistivat kuin kaksi tähteä syysyössä metsälammikkoon. Otsallansa oli joitakin ilykkäisyyden ääriviivoja, jotka antoivat hänelle ajattelevan leiman ja arvokkaan ryhdin, joka pani jokaisen osottamaan hänelle kunnioitusta.

Senlainen oli Nellie, kun hänet ensikerran näin.

Nellie oli vanhempainsa ainoa lapsi, josta johtuikin ettei hän tietänyt mitään tämän mailman melskeistä, ei sen huutavista väärryyksistä, ei työtättekevän kansanluokan sorronalaisesta asemasta, ei kanssasisariensa likalätäköihin vajoamisesta yksityisomistusoikeuteen nojaavan järjestelmän pakoituksesta.

Hän oli isänsä ilo ja äitinsä lemmikki. Hän oli kasvanut erillään suuresta mailmasta, metsäisessä seudussa vanhempainsa turvissa; käynyt alkeiskoulun paikkakunnan läheisimmässä koulussa, jossa hänen oli istutettu se vanha ahdasmielinen katsantokanta, jonka hänen vanhempansa sekä koulun opettajisto omasi.

Kun häneen lähemmin tutustuin, aloin häneen puhaltamaan vapaampaa ilmaa, eikä tuloksetta. Puhuin hänelle kapitalismin tuottamista vaurioista, palkkaorjista ja loiseläjistä, tieteistä ja taiteista, luontoa apunani käyttäen. Puhuin rakkaudesta, lemmestä, uskonnosta, jumalasta ja sosialismista, sen käsityksen mukaan, jonka [illegible]

suhteemme ei ollut niinkuin ennen; jotakin ujoutta, kainostelua ja arvokkaisuutta oli välillämme havaittavissa vanhempien läsnäollessa.

Erään kerran läheisen lammikon rannalla olimme syventyneet ihailemaan auringon laksiessa sen kimmeltävää, rasvatyynistä pintaa, Nellien istuessa sylissäni, nojaten hellästi rintaani vasten.

Nellien isä oli sillävälin lähestynyt, meidän sitä huomaamatta.

„Hyvä jumala, auta meitä turvattomia!“ kuulin Nellien väräjävällä äänellä huudahtavan.

Katsahdin taakseni.

Nellien isä seisoi takanamme jäykkänä, hirmuinen vihamilme kasvoilla, lausuen: „Mitä näen? Istut säädyttömästi kurjan, sivistymättömän miehen sylissä, Enpä tuota koskaan olisi uskonut!“

Nellie nousi äkisti ylös, aikoen kiiruhtaa isänsä syliin ja sanoa: „Isä minä rakastan tuota nuorta miestä“, vaan hän peräytyi nähdessään isänsä jäykän kylmänä ja kuulleessaan hänen lausuvan uhkaavasti: „Nellie, lähde kotiin kiireesti!“

Nellie astui ikäänkuin epäröiden, kerran vielä katsahtaen minuun, käsittämättömän surullinen ilme kasvoilla. Hän ehkä ensikerran eläessään sai nauttia pettymyksen mustasta kuilusta.

Olin sillä välin vähän tointunut ensi hämmästyksestäni. Koetin änkyttää, että hyvä työnantajani minä rakastan vilpittömästi ja täydestä sydämestäni tytärtänne, vaikka olenkin palkkaorja.

„Helvettiin rakkaudet ja palkkaorjat!“ kiljasi hän, lähtien menemään asuntoansa kohden, viitaten minua tulemaan perässä.

Lähestyessämme hänen työhuoneensa edustaa hän pysähtyi ja sanoi: „Varto tässä pari minuuttia.“

Nyökkäsin vastaukseksi ja jäin varttomaan, mitä tuleman piti. Noin kolmen minuutin kuluttua hän tulikin tuoden „orjalle“ työpalkan, sanoen: „Lähde menemään pois alueelta jonka omistan ja koko paikkakunnalta ainiaaksi, äläkä koskaan enää muista tytärtäni. Tahdon nähdä ainoan lapseni onnellisena, tahdon hänet antaa rikkaalle, sivistyneelle miehelle,en kä köyhälle työläiselle, sillä hän kuuluu ja on aina kuuluva sivistyneeseen säätyyn.“

Nyökkäsin vastaukseksi, että olin jotakuinkin ymmärtänyt.

Lähdin menemään jäykän ryhdikkäästi. Vaikka sydäntäni katkeroitti, koetin pysyä välinpitämättömänä sille mitä ympärilläni takahtui. Katsahdin vielä kerran taakseni nähdäkseni sitä pyhättöä, jossa kallein aarteeni lepäsi, vaan en mitään nähnyt.

Päivä oli mennyt mailleen ja yön hiljainen hämäryys peitti aavikon ja minut valtasi hetkeksi katkera epätoivo.

Ajattelin: Oi sinä kurja liikemaailma, jossa kiiltävä metalli on miehen ja naisen välillä lemmenkin mittaajana, jalompien tunteiden ja ihanteiden katkasia, tekopyhän sivistysmaamarin verhossa.

Mutta hetkeksi vain olin antanut epätoivon valtaan. Loin katsauksen ympärilleni ja kaikkialla näin samaa vääryyttä, kurjuutta, kärsiviä kyyneliä, tuskaa ja häväistystä. Eivätkä he antaneet epätoivoon, vaan he tahtoivat elää, taistella ja jos mahdollista voittaa.

Niin, minäkin tein päätöksen, olin vain hetkeksi menettänyt miehuuteni. Tahdon elää ja taistella kuin mies.

Heittäen haaveilut luotani, sillä hän, joka tuonne jäi, on minulta ainiaaksi haudattu, päätin kahta tarmokkaammin kohdistaa taistelun yksityisomistusoikeusjärjestelmää vastaan aikä [illegible]

sellensä ja muille rakastavansa valhesivistyksen saanutta miestä.

*

Aika, tuo elämän jakava mittari, joka kulkee hiljaa, mutta varmaan, loihtien elämää ja kuolemaa, tapahtumia ja muistoja. Sinä ajan rataa olet kuten runoilijat jo muinaisina aikoina ovat sinusta laulaneet ja viisaat elämän opettajat ovat sinusta ylistäneet, kaikkien muistojen ja kyynelten lääke. Niin se oli minullekin.

Ajan ratas oli vierähtänyt vain kaksi vuotta edellämainitusta tapahtumasta. Olin työnetsinnässä Etelä-Michiganin niemekkeellä. Sattumalta tulin menneeksi vähäiseen sahamyllykaupunkiin. Astuessani sen autioita katuja, eteeni ilmaantui kaksi tutunnäköistä miestä, puhuen: „Tosiaankin säälittävä näky mikä siellä vallitsi ja erittäinkin se pieni tyttöraukka.“ He huomasivat minut ja kuultuaan että olen suomalainen, he saaperäisesti silmää iskien kehoittivat tutustumaan kaupungin merkillisyyksiin.

Lähdimme kävelemään. Toverini poikkesivat kaitasia rappuja alas kurjan näköiseen kellarikerrokseen. Arvasin mihinkä olimme tulleet — olimme prostitutsionilaitoksessa.

Voi mikä kauhistava näky! Tuolla kalpea, kuihtunut, puolialastoin ihmisjäte, tuossa laulaa räkättää surkean väräjävällä äänellä, tupakaa, alkoholin ja prostitutsionin kuluttama „jumalankuva.“

Tuolla kassaholvin ääressä istuu laitoksen isäntä, nökättäen ikäänkuin patsas, kädet rinnalla, rauhallisesti sikarin savuja puhallellen, aivan kuin ei mitään tapahtuisi.

Olin nähnyt ja kuullut enempi surkeutta kuin toivoinkaan ja sanoin toverelleni: Mennään! Lähtiessäni loin katseeni sivulle ja mitä näin? Eräs kalpea, hento olento hiipi hiljaa luokseni, luvaten „kultaista aikaa“, johonka sanoin: „Onko se nyt sitä republiikijumala tietää-aikaa?“

Vastaukseksi sain valittavaa naurunkitinää.

Mutta nuo silmät, mitä ne muistuttivat? Olinhan nuo silmät ehkä ennenkin nähnyt, mutta missä ja minkälaisissa olosuhteissa ja minkälaisissa olosuhteissa ja minkälaisessa nyt. Hämärä aavistus vilahti sieluni silmissä — uneksuinko?

„Nellie!“ huudahdin. „Kuinka tämä voi olla mahdollista?“ Kimeällä äänellä kuulin hänenkin kirkasevan nimeni. Hän siis oli tuntenut minut.

Nellie hän olikin, mutta minkälainen? Oliko hän se sama, jonka kanssa ennen tuulentupia rakensimme? Ei, ei! Ennen neitseellinen, täytteliäs, kukoistava ja puhtainen, ikäänkuin keväinen lilja, nyt kuihtunut, kalpea, tupakan, alkoholin ja prostitutsioonin pöhöttämä, tutiseva ihmisjäte. Ennen älykäs, arvossa pidetty, lemmitty, suosittu ja sivistynyt lemmitty, suosittu ja sivistynyt yhteiskunnan jäsen, nyt hylätty, ylönkatsottu, rääkätty, langennut, sorrettu ja sivistymätöin yhteiskunnan jäte. Ainoastaan nuo silmät vähäisen muistuttivat entistä Nellietä, mutta niistäkin oli älykkäisyys kadonnut, tylsistynyt kiilto oli vain jälellä.

Istahdin alas. Nellie siirsihe lähemmäksi. Aloin kyselä, kuinka tämä on selitettävissä, eihän vain se viatoin haaveilumme ollut alkusyynä hänen lankeemiseeleen. Hän vastasi, kietoen tutisevan kätensä kaulaani, katkonaisella äänellä:

„Eihän toki. Ensiksikin uinuimme platonista haaveilua ja toisekseen ei viaton syleilyssi koskaan olisi minua tänne johtanut, sillä se oli

EI KAUVEMMIN HILSETTÄ.

Mr. Mc Eachern tietää mikä tekee päänahan puhtaaksi

Poistaaksenne kiusoittavan hilseen päästänne täytyy teidän voida kuolettaa sitä synnyttävä pakteria. „Germ“.

On olemassa hinsvoide joka tunnetaan nimellä: „Parisian Sage“ Sitä myydään nykyään jokaisessa Canadan kaupungissa Mr. W. T. Mc Eachern Port Arthurissa takaa sen poistavan hilseen ja estävän hivukset lähtemästä sekä parantavan kutkelman kahdessa viikossa, jolleі niin rahanne takaisin.

Jos teillä on hilsettä niin ostakaa 50c. pullo tätä lääkettä koitteeksi. Muistakaa että jollei hilsettä synnyttäviä pasillejä ajoissa kuoleteta niin aiheutta se hivusten lähdön ja paljaspäisyys on seurauksena.

Jokainen tuhoisa tulipalo saattaa tutkimaan vakuutuspaperien arvon.

PALOVAKUUTUKSET,

tehdyt meidän kauttamme, merkitsevät todella mitä ylläoleva kuva teille osoittaa. Se on — teidän vakuutuspaperinne vaihtamista meidän käteismaksuumme. Tiedättekö parempaa sijoitusta kuin turvata omaisuutenne pieniltä vuosittaismaksuilla. — Ajatelkaa! — Kotinne voi olla se vasta tänään, mutta huomenna poiona. —Onko se vakuutettu? Jos ei, niin antakaa meidän kirjoittaa teille vakuutus parhaissa yhtiöissä. — Toimikaa!

P. W. STURC,
agentti.

TILATKAA!

Maksaa ainoastaan neljäkymmentä senttiä kaksi tusinaa.

TILATKAA!

HUOMATKAA!

Kaunista

Värsypaperia

saa tilata sekä ostaa Työkansan konttoorista. Paperi on somistettu kauniilla ja sopivilla värssyillä.

Tilataan osotteella:

TYOKANSA
Bx 132, Port Arthur, Ont., Can.

HUOMATKAA!

A. Ericksonnin
PALLOHUONE
sijaitsee Cumberland kadulla 115. On saatavana sikaria, paperossia sekä kaikenlaista tupakkaa.

VIERAILKAAPA
meidän uudessa pallohuoneessamme, talossa no. 627 Simpson st. Fort William. Tupakkaa ja virvoitusjuomia aina saatavana.
Henderson

Valmistakaa itsenne.

Kaikki viimeiset merkit osoittavat, että liike ja teollisuus maa ilman jäsäulut ovat aukenemassa Huono aika on -jäämässä selän taakse ja kohta alkaa hyvinvoinin ja toiminnan aika. Silloin ne ihmiset, jotka ovat valmiit, kokoovat oivia rikkauksia, ustakseen kulta läjäin päällä huonojen aikojen jäl leen tultua.

Jos teidän edistystänne ehkäisee maankielen taitamattomuus, niin nyt on aika se korjata. Jos t olette rehellinen opiskelussa, nii me voimme taata teille tyydyt tävän englanninkielen puhe- luku- ja kirjoitustaidon kuudessa kuukaudessa. Meidän erikoinen opetusaineemme on englanninkieli. Sitä paitsi opetamme useita muita nykyisiä sekä klassillisia sivistyskieliä, Yhdysvaltain lakeja ja yleisiä akademisia tieteitä Opetus tapahtuu kirjevaihdon avulla.

The Sampo Correspondence School.
Box 344 Chicago, Ill.

Parhain ....
lääke

mitä ruumiime kaipaa on suomalainen sauna.

Vastaanotto tapahtuu joka keskiviikko, perjantai ja lauantai, iltapäivällä.

Alusvaatteita pestään.

J. A. PAJUNEN.
Robertson katu 229 Fort William.

nyt vastaajan päälle, joka hätätilassa oli itsepuolustukseksi ampunut, minkä vuoksi hän toivoi, että kanne ja korvausvaatimukset hylättäisiin.

Vainajan isän asiamies, hovioik. auskultantti J. Färling vaati vastaajalle rangaistusta tahallisesta pahoinpitelystä sekä hautaus- ja oikeuskuluja väittäen, että vastaa ja Siik oli ilman syyttä laukaissut ensimäisen laukauksen ilmaan.

Antamassaan päätöksessä katsoi raastuvanoikeus, että Siik oli ampunut vainajaa hätävarjelukseissa ja vapautti hänet sen vuoksi kanteesta edesvastuusta.

PIETARSAARELAISTA PANKINJOHTAJAA SYYTETÄÄN VÄÄRÄSTÄ KIRJANPIDOSTA JA KONKURSSITILAAN ASETTAMISEN VIIVYTTÄMISESTÄ.

Pietarsaaren raastuvanoikeudes sa olikäsiteltävänä toiminimen Tampereen Vaatetehdas o.yhtiön, T. Klingendahl & C:o O. Y., Vaasan Puuvillateollisuus o.-yhtiön Lilius & Hertzberg o.-yhtiön, P. G. Holm o.-yhtiön ja Tampereen puuvillateollisuus osakeyhtiön toimeenpaneva johtajaa, pankinjohtaja R. M. Labbartia vastaan.

Yleinen syyttäjä, viskaali Armas Petterson jätti oikeudelle Suomen Luotonantajayhdistyksen taholta valmistetun pitemmän kanneki rjelmän, missä numeroiden avulla todisteltiin Pietarsaaren Viltatavaratehdas o.-yhtiön taloudenhoitoa useina eri vuosina. Lopuksi vaadittiin pankinjohtaja R. M. Labbartille, joka on mainitussa yhtiössä omistanut suuremman määrän osakkeita sekä ollut yhtiön toimeenpanevana johtajana ja johtokunnan puheenjohtajana, rikoslain 30 l. 1 pyk. 4 mom, sekä saman luvun 3 pyk. 3 mom. mukaan edesvastuusta väärästä kirjanpidosta sekä viivytetystä konkurssitilaan asettamisesta.

Vastaajan asiamiehen, varatuomari Arne Lund'in pyynnöstä lykkäsi oikeus jutun käsittelyn ensi elokuun 28 päivään.

NAISEN NAIMARAUHOITUS. Senaatti löysi puolustettavankin lain.

Keisarin käskystä on kenraalikuvernööri lausunnon antamista varten lähettänyt senaatille v.1908 edellisen eduskunnan alaim. kirjelmän lakiehdotuksineen Naimakaaren 1 luvun 6:§ muuttamisesta. Vaaditussa lausunnossaan esittää senaatti seuraavaa:

Eduskunnan kysymyksessä olevaa lakiehdotus tarkoittaa mainitun lainpaikan muuttamisella korottaa naisen avioliittoikää 15 vuodesta 17 vuoteen. Niinkuin ehdotuksen perusteluista käy selville, on eduskunta siitä laatiessaan lähtenyt siitä epäilemättä oikeasta käsityksestä, että suomalainen nainen niin alhaisella iällä kuin nykyinen tässä suhteessa voimassa oleva 15 vuoden ikä, muutamia poikkeuksia lukuunottamatta ei ole kypsynyt avioliittoon. Hän ei ole tällä iällä saavuttanut paremmin sitä ruumiillista kuin henkistäkään kehitystä, jota vaaditaan ollakseen varttunut niitä perheelle ja yhteiskunnalle tärkeitä velvollisuuksia varten, joita avioliittoo hänelle mukanaan tuo. On näin muodoin olemassa painavia syitä, jotka puhuvat naisen avioliittoijän korottamisen puolesta.

Tämän perusteella ja kun lakiehdotuksen määräys saavutettusta 17 vuoden ijästä ehtona naiselle avioliiton solmiamiseen ottaa tarpeellisesti huomioon sen, mikä nykyisin kysymyksessä olevassa suhteessa on vallitsevana tapana maassa, esittää senaatti, että keisari arm. vahvistaisi eduskunnan hyväksymän lakiehdotuksen.

dellisia syitä ole poistettu. Köyhälistön lapset eivät voi saada kyllikseen siveellistä opetusta ja elämän mukavuuksia. He joutuvat työskentelemään kymmentuntisia työpäiviä markan viidenkymmenen pennin päiväpalkalla. Asuinvuokrat maksavat keskimäärin 10 mk. kuussa. Jos mieli ruokaa syödä, niin saa ruokaloissa maksaa 8 tai 9 mk. viikossa. Entä mistä saa kokristukset? Muotihattu maksaa yksistään 30 markan vaiheilla. Muut välttämättömät pukimet ja huvit vaativat rahaa. Palkka ei riitä eikä ilman voi tulla toimeen. Muuta keinoa ei ole kuin antautua kauppatavaraksi, häväistä itsensä pienestä rahasummasta. Siitä kyllä kin suuremmitta vaivoitta saa rahaa —, hirveää on, että sillä tavalla täytyy itseään elättää. Ja siveyspoliisi vaanii joka kääntees sä. Niin joutuu tyttö poliisiputkaan, jonka jälkeen kuletellaan, kuten eläimiä läpi kaupungin varotuksil. le poliisin saattamana, ihmisten ivallisesti osotellessa. Voiko tuolla tavoin kohdellusta odottaa enää siveellistä ihmistä? Voiko hän vielä tasottaa elämänsä kunniallisek si, kun hänellä on siveelliset tunteensa rikottu ja hänet saatettu niiden kirjoihin, joita jokaisen kunniallisen ihmisen velvollisuus on osottaa sormellaan.

NELLIE.

Hän, Nellie, oli noin seitsemäntoista vuotias, iloinen, punaposkinen, ja vartalo sorea ja neitseellisen pelmeä. Kasvoissa kuvastui jotakin kaukaista hapuileva ilme, ohimoilla oli pari vallatonta kichkeran ja kaksi säteilevää silmää loistivat kuin kaksi tähteä syysyössä metsälammikkoon. Otsallansa oli joitakin älykkäisyyden ääriviivoja, jotka antoivat hänelle ajattelevan leiman ja arvokkaan ryhdin, joka pani jokaisen osottamaan hänelle kunnioitusta.

Senlainen oli Nellie, kun hänet ensikerran näin.

Nellie oli vanhempainsa ainoa lapsi, josta johtuikin ettei hän tietänyt mitään tämän mailman melskeistä, ei sen huutavista vääryyksistä, ei työttätekevän kansanluokan sorronalaisesta asemasta, ei kanssasisariensa likalätäköihin vajoamisesta yksityisomistusoikeuteen nojaavan järjestelmän pakoituksesta.

Hän oli isänsä ilo ja äitinsä lemmikki. Hän oli kasvanut erillään suuresta mailmasta, metsäisessä seudussa vanhempainsa turvissa; käynyt alkeiskoulun paikkakunnan läheisimmässä koulussa, jossa häneen oli istutettu se vanha ahdasmielinen katsantokanta, jonka hänen vanhempansa sekä koulun opettajatsto omasi.

Kun häneen lähemmin tutustuin, aloin häneen puhaltamaan vapaampaa ilmaa, eikä tuloksetta. Puhuin hänelle kapitalismin tuotamista vaurioista, palkkaorjista ja loiseläjistä, tieteistä ja taiteista, luontoa apunani käyttäen. Puhuin rakkaudesta, lemmestä, uskonnosta, jumalasta ja sosialismista, sen käsityksen mukaan, jonka silloin itsekin omasin.

Hän näytti ikäänkuin ahmien nauttivan, syvä ajatuksellinen ilme kasvoilla, joka teki hänet mielenkiintoisen näköiseksi. Puhuimme paljon muutakin, puhuimme meitä kohta kohtaavasta onnesta, rakentelimme tuulentupia kaikkivaltiaan luonnon helmassa, sillä olimme luonnonlapsia, ollenkaan ajattelematta, että myrskyt ja vihuri voivat luonnonlasten rakentamat tuulentuvat, heaveilut, lemmet ja ihanteet milloin hyvänsä särkeä pieniksi säpäleiksi itsevaltiaan vihurin ensimäisellä itsekulla.,

Nellien vanhemmat olivat hilJalleen tulleet havaitsemaan, että kasvoilla, lausuen: „Mitä näen? Istut säädyttömästi kurjan, kylliksi siveellistä opetusta ja elämän mukavuuksia. He joutuvat työskentelemään kymmentuntisia työpäiviä markan viidenkymmenen pennin päiväpalkalla. Asuinvuokrat maksavat keskimäärin 10 mk. kuussa. Jos mieli ruokaa syödä, niin saa ruokaloissa maksaa 8 tai 9 mk. viikossa. Entä mistä saa kokristukset? Muotihattu maksaa yksistään 30 markan vaiheilla. Muut välttämättömät pukimet ja huvit vaativat rahaa. Palkka ei riitä eikä ilman voi tulla toimeen. Muuta keinoa ei ole kuin antautua kauppatavaraksi, häväistä itsensä pienestä rahasummasta. Siitä kyllä kin suuremmitta vaivoitta saa rahaa —, hirveää on, että sillä tavalla täytyy itseään elättää. Ja siveyspoliisi vaanii joka kääntees sä. Niin joutuu tyttö poliisiputkaan, jonka jälkeen kuletellaan, kuten eläimiä läpi kaupungin varotuksil. le poliisin saattamana, ihmisten ivallisesti osotellessa. Voiko tuolla tavoin kohdellusta odottaa enää siveellistä ihmistä? Voiko hän vielä tasottaa elämänsä kunniallisek si, kun hänellä on siveelliset tunteensa rikottu ja hänet saatettu niiden kirjoihin, joita jokaisen kunniallisen ihmisen velvollisuus on osottaa sormellaan.

NELLIE.

Hän, Nellie, oli noin seitsemäntoista vuotias, iloinen, punaposkinen, ja vartalo sorea ja neitseellisen pelmeä. Kasvoissa kuvastui jotakin kaukaista hapuileva ilme, ohimoilla oli pari vallatonta kichkeran ja kaksi säteilevää silmää loistivat kuin kaksi tähteä syysyössä metsälammikkoon. Otsallansa oli joitakin älykkäisyyden ääriviivoja, jotka antoivat hänelle ajattelevan leiman ja arvokkaan ryhdin, joka pani jokaisen osottamaan hänelle kunnioitusta.

Senlainen oli Nellie, kun hänet ensikerran näin.

Nellie oli vanhempainsa ainoa lapsi, josta johtuikin ettei hän tietänyt mitään tämän mailman melskeistä, ei sen huutavista vääryyksistä, ei työttätekevän kansanluokan sorronalaisesta asemasta, ei kanssasisariensa likalätäköihin vajoamisesta yksityisomistusoikeuteen nojaavan järjestelmän pakoituksesta.

Hän oli isänsä ilo ja äitinsä lemmikki. Hän oli kasvanut erillään suuresta mailmasta, metsäisessä seudussa vanhempainsa turvissa; käynyt alkeiskoulun paikkakunnan läheisimmässä koulussa, jossa häneen oli istutettu se vanha ahdasmielinen katsantokanta, jonka hänen vanhempansa sekä koulun opettajatsto omasi.

Kun häneen lähemmin tutustuin, aloin häneen puhaltamaan vapaampaa ilmaa, eikä tuloksetta. Puhuin hänelle kapitalismin tuotamista vaurioista, palkkaorjista ja loiseläjistä, tieteistä ja taiteista, luontoa apunani käyttäen. Puhuin rakkaudesta, lemmestä, uskonnosta, jumalasta ja sosialismista, sen käsityksen mukaan, jonka silloin itsekin omasin.

Hän näytti ikäänkuin ahmien nauttivan, syvä ajatuksellinen ilme kasvoilla, joka teki hänet mielenkiintoisen näköiseksi. Puhuimme paljon muutakin, puhuimme meitä kohta kohtaavasta onnesta, rakentelimme tuulentupia kaikkivaltiaan luonnon helmassa, sillä olimme luonnonlapsia, ollenkaan ajattelematta, että myrskyt ja vihuri voivat luonnonlasten rakentamat tuulentuvat, heaveilut, lemmet ja ihanteet milloin hyvänsä särkeä pieniksi säpäleiksi itsevaltiaan vihurin ensimäisellä itsekulla.,

Nellien vanhemmat olivat hilJalleen tulleet havaitsemaan, että

Sattumalta tulin menneeksi vähäiseen sahamyllykaupunkiin. Astuessani sen autioita katuja, eteeni ilmaantui kaksi tutunnäköistä miestä, puhuen: „Tosiaankin säälittävä näky mikä siellä vallitsi ja erittäinkin se pieni tyttöraukka.“ He huomasivat minut ja kuultuaan että olen suomalainen, he saiaperäisesti silmää iskien kehoittivat tutustumaan kaupungin merkillisyyksiin.

Lähdimme kävelemään. Toverini poikkesivat kaitasia rappuja alas kurjan näköiseen kellarikerrokseen. Arvasin mihinkä olimme tulleet — olimme prostitutsionilaitoksessa.

Voi mikä kauhistava näky! Tuolla kalpea, kuihtunut, puolialastoin ihmisjäte, tuossa laulaa rääköttäjä surkean väräjävällä äänellä, tupakau, alkoholin ja prostitutsionin kuluttama „jumalankuva.“

Tuolla kassaholvin ääressä istudu laitoksen isäntä, nököttäen ikäänkuin patsas, kädet rinnalla, rauhallisesti sikarin savuja puhallellen, aivan kuin ei mitään tapahtuisi.

Olin nähnyt ja kuullut enempi surkeutta kuin toivoinkaan ja sanoin toverieilleni: Mennään! Lähtiessäni loin katseeni sivulle ja mitä näin? Eräs kalpea, hento olento hiipi hiljaa luokseni, luvaten „kultaista aikaa“, johonka sanoin: „Onko se nyt sitä republiikijumala tietää-aikaa?“

Vastaukseksi sain valittavaa naurunkitinää.

Mutta muo silmät, mitä ne muistuttivat? Olinhan nuo silmät ehkä ennenkin nähnyt, mutta missä ja minkälaisissa olosuhteissa ja minkälaisissa nyt. Hämärä aavistus vilahti sieluni silmissä — uneksuinko?

„Nellie!“ huudahdin. „Kuinka tämä voi olla mahdollista?“ Kimeällä äänellä kuulin hänenkin kirkasevan nimeni. Hän siis oli tuntenut minut.

Nellie hän olikin, mutta minkälainen? Oliko hän se sama, jonka kanssa ennen tuulentupia rakensimme? Ei, ei! Ennen neitseellinen, täytteliäs, kukoistava ja puhtainen, ikäänkuin keväinen lilja, nyt kuihtunut, kalpea, tupakan, alkoholin ja prostitutsioonin pöhöttämä, tutiseva ihmisjäte. Ennen älykäs, arvossa pidetty, lemnitty, suosittu ja sivistynyt yhteiskunnan jäsen, nyt hylätty, ylönkatsottu, riäkätty, langennut, sorrettu ja sivistymätöin yhteiskunnan jäte. Ainoastaan nuo silmät vähäisen muistuttivat entistä Nellietä, mutta niistäkin oli älykkäisyys kadonnut, tylsistynyt kiltolo oli vain jäljellä.

Istahdin alas. Nellie siirsihe lähemmäksi. Aloin kysellä, kuinka tämä on selitettävissä, eihän vain se viatoin haaveilumme ollut alkusyynä hänen lankeemiselleen. Hän vastasi, kietoen tutisevan käitensä kaulaani, katkonaisella äänellä:

„Eihän toki. Ensiksikin uinuimme platonista haaveilua ja toisekssi ei viaton syleilyssi koskaan olisi minua tänne johtanut, sillä se oli vilpitöntä. Muistan sen vielä kuin äskeisen tulosi. Syy on syvemmällä.“

Kehoitin häntä kertomaan vaiheriksesta elämäänsä.

Hän aloitti surullisen kertomuksen, nyyhkien itkun sekaisella äänellä, kutistuneiden hartioiden tuon tuostakin hytkähdellessä. „Muistatko, isäni joko silloin kuului keskisäätyyn oli mennyt erään läheisen sukulaisen liikkeeseen takausmieheksi ja muistatko, silloin paniikkiaikana, sinäkin ehkä sait tuntea sen tuottamista vaurioista, osakehinnat tuntuvasti laskivat, tallettajat ottivat rahansa pois pankeista, teollisuuspula

Jokainen tuhoisa tulipalo saattaa tutkimaan vakuutuspaperien arvoa.

PALOVAKUUTUKSET,

tehdyt meidän kauttamme, merkitsevät todella mitä ylläoleva kuva teille osoittaa. Se on — teidän vakuutuspaperinne vaihtamista meidän käteismaksuumme. Tiedättekö parempaa sijoitusta kuin turvata omaisuutenne pieniliä vuosittaismaksuilla. — Ajatelkaa! — Kotinne voi olla st. jassa tänään, mutta huomenna porona. —Onko se vakuutettu? Jos ei, niin antakaa meidän kirjoittaa teille vakuutus parhaissa yhtiöissä. — Toimikaa!

P. W. STURC,
agentti.

kymmentä senttiä kaksi tusinaa.

TILATKAA!

saa tilata sekä ostaa Työkansan konttoorista. Paperi on somistettu kauniilla ja sopivilla värsyillä.

Tilataan osotteella:

TYOKANSA
Bx 132, Port Arthur, Ont., Can.

HUOMATKAA!

A. Ericksonnin
PALLOHUONE
sijaitsee Cumberland kadulla 115. On saatavana sikaria, paperossia sekä kaikenlaista tupakkaa.

VIERAILKAAPA
meidän uudessa pallohuonessamme, talossa no. 627 Simpson st. Fort William. Tupakkaa ja virvoitusjuomia aina saatavana.
Henderson

Valmistakaa itsenne.

Kaikki viimeiset merkit osoittavat, että liike ja teollisuus maa ilman jäissulot ovat aukenemassa Huono aika on jäämässä selän taakse ja kohta alkaa hyvinvoinin ja toiminnan aika. Silloin ne ihmiset, jotka ovat valmiit, kokoovat oivia rikkauksia, jotuaksen kulta läjäin päällä huonojen aikojen jäl leen tultua.

Jos teidän edistystänne ehkäisee maankielen taitamattomuus, niin nyt on aika se korjata. Jos t olette rehellinen opiskelussa, niin me voimme taata teille tyydyttävän englanninkielen puhe- lu- ja kirjoitustaidon kuudessa kuukaudessa.. Meidän erikoinen opetusaineemme on englanninkieli. Sitä paitsi opetamme useita muita nykyisiä sekä klassillisia sivistyskieliä, Yhdysvaltain lakeja ja yleisiä akademisia tieteitä Opetus tapahtuu kirjevaihdon avulla.

The Sampo Correspondence School.
Box 344 Chicago, Ill.

Parhain lääke

mitä ruumiinme kaipaa on suomalainen sauna.

Vastaanotto tapahtuu joka keskiviikko, perjantai ja lauantai, iltapäivällä.

Alusvaatteita pestään.

J. A. PAJUNEN.
Robertson katu 229 Fort William.

NAISEN NAIMARAUHOITUS. Senaatti löysi puolustettavankin lain.

Keisarin käskystä on kenraalikuvernööri lausunnon antamista varten lähettänyt senaatille v.1908 edellisen eduskunnan alaim. kirjelmän lakiehdotuksineen Naimakaaren 1 luvun 6:§ muuttamisesta. Vaaditussa lausunnossaan esittää senaatti seuraavaa:

Eduskunnan kysymyksessä olevaa lakiehdotus tarkoittaa mainitun lainpaikan muuttamisella korottaa naisen avioliittoikää 15 vuodesta 17 vuoteen. Niinkuin ehdotuksen perusteluista käy selville, on eduskunta siitä laatiessaan lähtenyt siitä epäilemättä oikeasta käsityksestä, että suomalainen nainen niin alhaisella iällä kuin nykyinen tässä suhteessa voimassa oleva 15 vuoden ikä, muutamia poikkeuksia lukuunottamatta ei ole kypsynyt avioliittoon. Hän ei ole tällä iällä saavuttanut paremmin sitä ruumiillista kuin henkistäkään kehitystä, jota vaaditaan ollakseen varttunut niitä perheelle ja yhteiskunnalle tärkeitä velvollisuuksia varten, joita avioliittoo hänelle mukanaan tuo. On näin muodoin olemassa painavia syitä, jotka puhuvat naisen avioliittoijän korottamisen puolesta.

Tämän perusteella ja kun lakiehdotuksen määräys saavutettusta 17 vuoden ijästä ehtona naiselle avioliiton solmiamiseen ottaa tarpeellisesti huomioon sen, mikä nykyisin kysymyksessä olevassa suhteessa on vallitsevana tapana maassa, esittää senaatti, että keisari arm. vahvistaisi eduskunnan hyväksymän lakiehdotuksen.

se on sitä jota sanotaan sielulliseksi tuskaksi. Sinun läsnäolosi vaikuttaa kuin magnetismi. Tunnen aivan kuin jokin käsittämätöin vaikutin virtaisi minuun tehden minut voimakkaaksi riuhtasemaan itsestäni irti ne himojen kahleet, jotka sieluani raastavat.

Sanoin, että se on sitä jaloa, jumalallista, pyhää ihmistunnetta syvyyksien pyhätöissä. Kehoitin hänen jättämään kurjan ammattinsa, selittäen tämän järjestelmän syyt ja synnyt pohjattomine vääryyksineen ympärillä olevine vaikutelmineen ja itsesäilyttämisvaistoineen ja loin pienoiskuvan siistin näköisestä kodista, luonteenmukaisesta puolisosta, terveestä lapsesta, jota ei mitkään järjesmän saastaiset vaikutelmat ole rumentaneet, kotilieden ääressä ahertelevasta hallitsijattaresta — joka kaikki tulee toteutumaan siinä järjestelmässä, joka kerran tuleva on.

Hän sanoi minua täydellisesti ymmärtäneensä ja siemenen sanoi saaneensa niistä lehdistä ja kirjasista, joita hänelle toiminut olin. „Monta kertaa'', hän sanoi „alkoholismin aivoistani haihduttua tunteni päästyä valloilleen, olen päättänyt jättää tämän kurjan tehtävän. Mutta kerrassaan vaikeata se on ihmisen joka jo näinkin syvälle on vaipunut yhteiskunnan runtelemana. Häpeän itseäni ja koko maailmaa — haihdutan sen jälleen alkohoolin myrkyllä, sillä kukaan ihminen ei täällä muutoin olla saata.

Kehoitin häntä lähtemään vieraalle paikkakunnalle,jossa hänen menneisyyttään ei kukaan tiedä- ja kehoitin häntä puoleeni kääntymään jos onnettomuus tai puute kohtaisi.

Nellien tylsistynyt katse kirkastui, näytti ikäänkuin hänen silmänsä olisi uutta ihmisyyden jaloa tulta säihkyneet — ja niin erosimme.

Parin päivän kuluttua kuulin Nellien lähteneen rautateitse pohjoiseen päin. Hän siis oli itsensä irti repäissyt. Mutta mitä jälkeen tapahtuva on, sillä karussa maaperässä siemen piankin voi joutua tien oheen joka järjestelmältä tallataan.

Jonkun ajan kuluttua sain häneltä kirjeen. Sanoi olevansa eräässä kaivoskylässä, saaneensa kohdakkoin kauppa-apulaistoimen sanoi ensin olleen vaikeaa, vaan nyt jo tottuneempi ja ilmoitti olevansa S. osaston jäsenenä ja antautuneensa sen liikkeen pyörteisiin täydellisesti.

•

Kerrotusta oli jonkun aikaa kulunut, kun päätin lähteä Nellietä tapaamaan. Lähdin ja sopivaan aikaan saavuin. Heti paikkakunnalle päästyäni pistihe näkyviin ilmoitusliput, joista ilmeni että sikäläinen englanninkielinen S. osasto pitää „tänä iltana'' suuren ohjelmakokouksen. Päätin lähteä sinne toivoen tapaavani siellä Nellien.

Astuin isonlaiseen huoneeseen, jossa jo ennestään oli paljon hilpeätä älykkäännäköistä yleisöä, Perällä oli eräs tyttö, jonka kasvon piirteet nuoruudesta huolimatta osoittivat, että hän oli jo paljcn kärsinyt ja ehkä taistellut sielullista taistelua. Hänen vilpittömät silmänsä loimusivat innostuksen pyhää tulta. Hän kulki paikasta toiseen tarjoten kirjallisuutta, ottaen puoluelehtien tilauksia ja myyden yksityisnumeroita, selittäen lehtiensä ostajille, että työväestölle omat puoluelehdet ovat aivan samasta asemasta kuin aura on maanviljelijälle ja peräsin purjehtijalle, sillä ne lietsovat tietämättömään kansaan luokkatietoisuutta. Hän lähestyi tar-

Nellie vastasi äänellä, joka ilmaisi vilpitöntä rehellisyyttä, varmuutta ja vakavuutta: „nyt jo ymmärrän miksi minuun valistusta ja luokkatietoisuutta lietsoa tahdoit. Käsitän että teit ihmisvelvollisuutesi.. Se sama tunne velvoittaa minuakin lietsomaan luokkatietoisuuden pyhää tulta ja laulamaan ihmiskunnan vapauslaulua, joka tunkee pimeydessä vaeltavien siskojen ja vääryyttä kärsivien toverien sisimpiin sielun syvyyksiin, siellä kosketellakseen elämän hienoimpia kieliä.

Nellie heitti pitkän tutkivan katseen — josta vierähti pari kirkasta kyynelhelmeä kun hän ojenti hieman vavahtelevan kätensä hyvästiksi.

Sellainen oli Nellie.

HÄTÄKELLO.

Kirj. Leonid Andrejev.
Suomennos.

1

Tuona kuumana, tuhoa tuottavana kesänä paloi kaikki. Paloivat kokonaiset kaupungit, kauppalat, kylät; — vainio ja metsä ei niitä enää suojellut; turvattomina ja avuttomina roihusivat metsät ja niinkuin punainen pöytäliina levittäytyi tuli yli kuivien niittyjen. Päivisin piileskeli veripunainen aurinko katkuisen savun takana ja öisin leimusi kaikkialla taivaan rannalla ääretön tulenkumo, hyppelehtien hiljaisessa haaveilevassa tanssissa, silloin kun ihmeelliset, rauhattomat hämmästyneitten ihmisten ja puitten varjot hiiviskelivät maassa kuin lymyilevät matelijat. Koirat eivät enää haukkuneet tuolla tervehtävällä. haukunnallaan, joka jo etäältä väsynyttä vaeltajaa kutsuu — majaan tervetulleeksi — vaan ulvoivat valittaen pitkäveteisesti tahi lymysivät synkästivaieten koppeihinsa. Ja ihmiset — kuten koirat — katselivat toisiaan karsain silmin ja puhelivat äänekkäästi ja uhaten murhapoltoista ja luulotteluista, väjyvistä murhapolttajista. Muutamassa syrjäkylässä olivat he surmanneet erään miehen, joka ei tiennyt sanoa minne hän matkasi, ja siellä olivat vaimot itkeneet ja valittaneet kuolleen ääressä ja surkutelleet hänen valkeata partaansa, jonka vuotanut veri tahrasi.

Tuona kuumana, tuhoa tuottavana kesänä oleskelin minä eräällä maatilalla, jossa oli koolla paljon nuoria ja vanhoja naisia. Päivisin työskentelimme, keskustelimme kahleistaan riistäytyneestä tulesta, mutta yön lähestyminen toi meille pelon omaisuutemme puolesta. Isäntä matkusti usein kaupunkiin; silloin emme nukkuneet koko yönä, vaan menimme pelottavana patrullina — koko talonväki murhapolttajia takaa ajamaan. Me ahdistelimme toinen toistamme ja puhelimme kuiskaillen :.. ja hiljainen oli yö, ja vieraina ryhminä kohosivat rakennukset edessämme. Ne näyttivät meistä oudoilta ja tuntemattomilta, ikäänkuin emme olisi niitä milloinkaan ennen nähneet ... ja tuo niin hetken kestävä, armoton, turvatonta vaaniva tuli oli valmis milloin tahansa ne kaikki huomaansa ottamaan. Kerran aitamuurin raosta pilkahti jotakin kirkasta ... Se oli taivas, mutta me ajattelimme, että se oli tuli, ja naiset syöksyivät kiljasten luokseni, minussa, joka silloin olin nuorukainen, turvaa ... Mutta minä itse pidätin henkäystäni, enkä saattanut paikaltani liikahtaa.

Toisinaan nousin minä keskellä yötä lämpimältä, hajalleen myllätyltä vuoteeltani ja laskeuduin akkunasta puutarhaan. Se oli joka täytti sydämmeni rauhattomilla aavistuksilla ja polviani vastustamattomasti vapisutti.

... Minä näin taivasta ... mutta en tavallista yön uinutummaa taivasta, — veripunervan, jollainen ei se milloinkaan ole — ei päivisin eikä öisin ... Mahtavat lehmukset seisoivat siinä totisina ja vaieten ja vartoivat kuin ihmiset tuskaisessa odotuksessa, luonnottomana ruusuna hehkui taivas ja vavahdellen vaelsivat sen yllä veripunaiset tuhoa ennustavat kajot maasta. Verkkaisesti kohosivat esille utuiset, hulmuavat patsaat ja katosivat hiljalleen leimuavaan korkeuteen. Juuri siinä, että tämä hiljaisuus korkeudessa oli niin täydellinen ja tulipatsasten heilahdukset niin tasasuhtaisia ja majesteetillisia, kun alhaalla kaikki vavahteli epätoivoisesti sinne tänne — juuri siinä oli kolkko arvoitus, oli sama luonnottomuus kuin taivaan veripunervassa väriyhtymässä.

Äkkiä palasi muistiini humisevien lehmusten harras kuiske kruunusta kruunuun, sitten ne vaikenivat uudelleen aivan hiljaisiksi, vaipuen pitkään synkkään odotukseen. Hiljaisuus oli kuin syvimmän rotkon pohjassa. Kaukana takanani näin pelosta levottoman talon, täynnänsä peljästyneitä ihmisiä, ylt'ympärilläni, muhkea, valppaana vartova lehmusryhmä ja ylläni hiljaisesti lainehtiva veripunerva taivas, jollainen ei se milloinkaan ole — ei päivisin eikä öisin.

Ja koska en tätä taivasta kokonaan voinut nähdä, vaan ainoastaan kappaleen sen valohunnusta puitten lomitse näytti se minusta vielä käsittämättömämmältä ja kauheammalta ...

2

Oli yö ja minä nukuin rauhattomasti; äkkiä tunkeutui korvaani raukea katkennut ääni, joka tuntui tulevan lattian alta. Se tunkeutui korvaani ja jähmettyi aivoissani ikäänkuin pyöreäksi kovaksi piikiveksi. Heti sukeltautui sinne toinen, yhtä raukea, raskas ja lyhyt, päätäni tuntui kivistävän aivan kuin alkaisi sinne tippua sulatettua lyijyä läikähtelevissä pisaroissa. Ja nämä pisarat polttivat ja lämmittivät aivot; ne lisääntyivät yhä, nopeammin ja nopeammin alkoi niitä tippua ja pian täyttivät ne kuni rakeet terävästi ja nopeasti lyövin äänen minun päähäni.

„Pam! Pam! Pam!". ikäänkuin olisi joku tuntematon jättiläisolento heittänyt voimakkaasti ja kiivaasti kiven kiveen.

Avasin silmäni, käsitin heti, että tämä oli hätäkello ja että lähimmässä kylässä oli tulipalo. Huoneessa oli pimeä — akkuna oli suljettu. Mutta huone oli kuin hirmuisesti kaikuvasta äänestä tavalliselta perustaltaan irtaantunut aivankuin — huonekaluineen, kukkineen avaruuteen noussut. — Seiniä, välikattoa, lattiaa ei enää näkynyt ...

Ja nyt en voi enää muistaa miten tulin pukeutuneeksi, enkä myöskään taida sanoa, miten minä tulin yksinäni juosseeksi ulos, ottamatta mukaan ainoatakaan toveria; joko he olivat kaikki minut unhottaneet tahi en minä tullut heitä ajatelleeksi ... Hätäkello huusi uppiniskaisesti ja kolkosti, tuntui kuin eivät lyönnit putoaisi läpi kuulakkaan ilman, vaan heittäisi maa ne ylös uumenistaan kiireskelevänä, äärettömänä massana ... ja minä juoksin ...

Veripunervalla taivaalla olivat tähdet kadonneet ja puutarhassa oli eriskummallisen kirkasta kuten joskus satumaisina, kuninkaallisina, valoisina kuutamo-öinä, ja ei aika enää riitä ja joka katseen silmässä pelosta jähmettää ...

„Pam! Pam! Pam!" lensivät ne sieltä suoraviivaisessa kaaressa ahdistaen toisiaan kiireisessä lennossa ja imeytyen syvälle maahan, haihtuen korkeuksiin.

Aivan niin, kuten ne, juoksin minä läpi raittiin, ylöskynnetyn vainion, joka himmein kokkarein häämöitti verenvärisen valaistuksen keskestä kuten jättikäärmeen mustanvälkkyvä panssari. Pääni yllä pyörryttävässä korkeudessa, suhisivat heleän kirkkaat kipinät ja siinä edessäni kauhea näky palavasta kylästä, missä kaikki — talot, eläimet, ihmiset — katosivat yhteen tulimereen. Tuolla palavien puitten varjojen takana — joku pyöreä, toiset teräviä kuin keihäät — vaappuivat häikäisevät liekit, komeissa hulmauksissa kaarrellen ja hyppelehtien kuin vanhko hevonen, kuumaa maata nuoleskellen, korkeuksiin hulmahdellen ja palavia riepuja yläilmoihin heitellen, sitten — uudessa saaliinhimoisessa sukelluksessa alhaalta uuden saaliin noutaakseen.

Korvani suhisivat kiivaasta juoksusta, villisti jyskytti sydämeni ja äänekkäästi, sen kumeentapaisia lyöntejä tavoittaen, kohtasivat päätäni ja sydäntäni raivokkaan hätäkellon ulvovat, kalkkavat äänet, ikäänkuin eivät ne syntyisikään vaskikellosta vaan kuolonkamppailussa kärsivästä, tuskan jäätämästä maan sydämestä.

„Pam! Pam! Pam!" heitti hehkuva palo rikkoutuneet äänet ulos kylmempään ilmaan ja vaikeata oli uskoa, että tuollainen käskevä, vaativa ääni tulisi kylän kirkon tornista, joka näytti niin pieneltä ja hoikalta, niin rauhalliselta ja vienolta kuin hyin kasvatettu tyttö ruusuisessa puvussa.

Kompastuin, syöksyin kuiviin maakokkareihin, jotka riipoivat käteni verille, nousin jälleen ylös ja juoksin edelleen, ja tuli hymyili vastaani raitallisena ja hätäkello kalkatti kimeällä äänellään.

Jo kuulin, kuinka muuan tulen syömä puu rätisi ja kaatui, kuulin moniäänisiä ihmishuutoja, joissa oli kauhistusta ja epätoivoa, raadellen sydäntäni kimein domiäänin. Ja — kun liekkien sihinä hiljeni, erottautui äänien joukosta selvästi valittava ääni; — naisten parku ja peljästysees karjan ulvonta ...

... Suo pidätti misut äkkiä. Se oli suuri sankkaa kaislikkoa kasvava suo, joka levisi sekä vasemmalle että oikealle silmänkantamattomiin; astuin suohon ja jouduin veteen — polviani, rintaani myöden. — Suo alkoi vetää minua sisäänsä ja minun oli pakko palata takaisin rannalle. Suon toisella rannalla, aivan edessäni, riehui tuli heittäen ilmaan kultaisia kipeniä ja erään jättiläispuun palavia oksia; äänten täyttämässä kaislistossa ja rimpiruohikossa heijasti suovesi hurjasti hymyilevänä värisymfoniaa — ja epätasaisesti ulvoi hätäkello kuoleman tuskissa kimakalla äänellä: Tule Tule! Tule!

Tehottoman tahdon raivokkaassa kiihkossa heittelehdin minä

(Jatkoa 7:llä sivulla.)

Sosialistiosaston Ravintola

Temppelin alakerrassa

on paras ja huokein ravintola tässä kaupungissa.

Ruokaa, kahvia ja teetä tarjoillaan ravintolassa kaikkina aikoina ravintolan aukiollessa.
Parhain ja huokein paikka käydä ruokailemassa.
Sopivin paikka nuorille ja vanhoille istua iltaa ja ryypätä kuppi kuumaa.

314 Bay St. S. S. O. RESTAURANT 314 Bay St.

Oh! Katsohan!

Elkää unohtako katsoa W. F. FORTU'in akkunoilta

Alennushintoja miesten puvuille.

Meillä on pukuja kaiken värisiä ja mallisia, kaikenlaisista aineista, suuresti alennetuilla hinnoilla.

Tavallinen hinta	$10.00	nyt	....	$7.50
,, ,,	$12.00	,,	....	$9.50
,, ,,	$15.00	,,	....	$11.50
,, ,,	$17.00	,,	....	$12.50
,, ,,	$20.00	,,	....	$15.00
,, ,,	$22.00	,,	....	$17.50
,, ,,	$25.00	,,	....	$19.50

Elkää unohtako paikkaa

Fortune Clothing Store

66, 68 ja 70 Cumberland st. Port Arthur.

JOSEPH ANDERSON ja JOHN FILPPULA
Suomalaiset myyjät.

Elkää unhoittako käydä suuressa pukujen myynnissä PLYMOUTH'in vaatetusliikkeessä, Fort Williamissa.

$22.00 hintaiset puvut myydään nyt $12 00 j. n. e.

Katsokaa hintoja akkuna näytteissä.

Kaikkia miesten vaatetustarpeita myytävänä — päästä aina varpaaseen saakka.

Muistakaa paikka!

The Plymouth Clouthing House.

SIMPSON ST. FORT WILLIAM.
Kaksi suomalaista myyjää.

PALLOHUONE

618½ Simpson Street, Fort William.

Vaatteenne korjataan, puhdistetaan ja silitetään.

Tupakkaa ja virvoitusjuomia saatavana.

J. SHEAR.

HALUTAAN TIETÄÄ

— **K. Niva, missä ole?** Haluaisin sinulta kirjettä asioidemme selvyyden vuoksi.

Karl Mikkola,
St. Anthony Mine,
Sturgeon Lake,
via W. O. Jct., Ont.

Ilmoitus.

Poismuuton tähden myydään suutarisappa hyvällä liikepaikalla valtakadun varrella, lähempiä tietoja hinnasta y. m. ehdoista saatte allekirjoittaneelta joko suullisesti eli kirjeellisesti.

N. Partti,
603 Simpson street,

100 jalkaa Lapamatoja

ja enempikin tulee usein Alve-Satsin nautittua.

ALVE-SATSI, apteekari Lignell'in erityinen keksintö. Kaksinkertainen voima. Tämä lääke tappaa varmasti Lapamadot, Sukkulamadot, , ja kaikki vatsassa olevat madot.——Matojen tuntomerkit ovat; Väänteitä rinnan alla, muuttuvaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, ruokahalun puute, vatsan täyteläisyys, oksentaminen, tahi taipuminen oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon väheneminen ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa ja sisälmyksessä. Monet kärsivät tätä yleisesti, tuloksena omituisesta ruokajärjestelmästään ja moni, joka on sairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä tus-

Ruoskikaa syntistä ruumistanne

K. NYMAN'in SAUNASSA

332 Bay St.

Kylpypäivät: Tiistai, Perjantai ja Lauantai klo 2-12 j. p. p.

Miesten alusvaatteita

Kätilö

122 Algoma St. Port Arthur.
Maria Luostarinen.

D. B. Turville

tin näköisestä kodista, luonteenmukaisesta puolisosta, terveestä lapsesta, jota ei mitkään järjesmän saastaiset vaikutelmat ole rumentaneet, kotilieden ääressä ahertelevasta hallitsijattaresta — joka kaikki tulee toteutumaan siinä järjestelmässä, joka kerran tuleva on.

Hän sanoi minua täydellisesti ymmärtäneensä ja siemenen sanoi saaneensa niistä lehdistä ja kirjasista, joita hänelle toiminut olin. „Monta kertaa'', hän sanoi „alkoholismin aivoistani haihduttua tunteeni päästyä valloilleen, olen päättänyt jättää tämän kurjan tehtävän. Mutta kerrassaan vaikeata se on ihmisen joka jo näinkin syvälle on vaipunut yhteiskunnan runtelemana. Häpeän itseäni ja koko maailmaa — haihdutan sen jälleen alkohoolin myrkyllä, sillä kukaan ihminen ei täällä muutoin olla saata.

Kehoitin häntä lähtemään vieraalle paikkakunnalle,jossa hänen menneisyyttään ei kukaan tiedä ja kehoitin häntä puoleeni kääntymään jos onnettomuus tai puute kohtaisi.

Nellien tylsistynyt katse kirkastui, näytti ikäänkuin hänen silmänsä olisi uutta ihmisyyden jaloa tulta säihkyneet — ja niin erosimme.

Parin päivän kuluttua kuulin Nellien lähteneen rautateitse pohjoiseen päin. Hän siis oli itsensä irti repäissyt. Mutta mitä jälkeen tapahtuva on, sillä karussa maaperässä siemen piankin voi joutua tien oheen joka järjestelmältä tallataan.

Jonkun ajan kuluttua sain häneltä kirjeen. Sanoi olevansa eräässä kaivoskylässä, saaneensa kohdakkoin kauppa-apulaistoimen sanoi ensin olleen vaikeaa, vaan nyt jo tottuneempi ja ilmoitti olevansa S. osaston jäsenenä ja antautuneensa sen liikkeen pyörteisiin täydellisesti.

•

Kerrotusta oli jonkun aikaa kulunut, kun päätin lähteä Nellietä tapaamaan. Lähdin ja sopivaan aikaan saavuin. Heti paikkakunnalle päästyäni pistihe näkyviin ilmoitusliput, joista ilmeni että sikäläinen englanninkielinen S. osasto pitää „tänä iltana'' suuren ohjelmakokouksen. Päätin lähteä sinne toivoen tapaavani siellä Nellien.

Astuin isonlaiseen huoneeseen, jossa jo ennestään oli paljon hilpeätä älykkäännäköistä yleisöä, Perällä oli eräs tyttö, jonka kasvon piirteet nuoruudesta huolimatta osoittivat, että hän oli jo paljon kärsinyt ja ehkä taistellut sielullista taistelua. Hänen vilpittömät silmänsä loimusivat innostuksen pyhää tulta. Hän kulki paikasta toiseen tarjoten kirjallisuutta, ottaen puoluelehtien tilauksia ja myyden yksityisnumeroita, selittäen lehtiensä ostajille, että työväestölle omat puoluelehdet ovat aivan samasta asemasta kuin aura on maanviljelijälle ja peräsin purjehtijalle, sillä ne lietsovat tietämättömään kansaan luokkatietoisuutta. Hän lähestyi tarjoen lehtiä minullekin.

Nellie! olin vähällä huudahtaa,, ja hänkin tunsi minut; kättelimme vilpittömän toverillisesti.

Nellie lähti äkisti peremmälle, palaten punanen käärö kädessä ojentaen sen minulle, lausuen: „tuossa on sinulle''. Avasin sen ja siinä oli Työmiehen juhlanumero. „Hankin sen eräältä toverilta aivan sinua varten tiesin sinun tulevan ja minulla ei ollut sen kalliimpaa lahjaa sinulle antaa, oletko nyt tyytyväinen?'' sanoi hän. Kiitin häntä vilpittömällä sydämellä ja sanoin: „En olisi uskonut sinun näin pitkälle edistyvän, vaan nyt uskon. Luulen että sinä Nellie nyt ilman minun neuvoani toimeen tulet.

kasta kyynelmelmea kun han ojenti hieman vavahtelevan kätensä hyvästiksi.

Sellainen oli Nellie.

HÄTÄKELLO.

Kirj. Leonid Andrejev.
Suomennos.

1

Tuona kuumana, tuhoa tuottavana kesänä paloi kaikki. Paloivat kokonaiset kaupungit, kauppalat, kylät; — vainio ja metsä ei niitä enää suojellut; turvattomina ja avuttomina roihusivat metsät ja niinkuin punainen pöytäliina levittäytyi tuli yli kuivien niittyjen. Päivisin piileskeli veripunainen aurinko katkuisen savun takana ja öisin leimusi kaikkialla taivaan rannalla ääretön tulenkumo, hyppelehtien hiljaisessa haaveilevassa tanssissa, silloin kun ihmeelliset, rauhattomat hämmästyneitten ihmisten ja puitten varjot hiiviskelivät maassa kuin lymyilevät matelijat. Koirat eivät enää haukkuneet tuolla tervehtävällä. haukunnallaan, joka jo etäältä väsynyttä vaeltajaa kutsuu — majaan tervetulleeksi — vaan ulvoivat valittaen pitkäveteisesti tahi lymysivät synkästivaieten koppeihinsa. Ja ihmiset — kuten koirat — katselivat toisiaan karsain silmin ja puhelivat äänekkäästi ja uhaten murhapoltoista ja luulotteluista, väjyvistä murhapolttajista. Muutamassa syrjäkylässä olivat he surmanneet erään miehen, joka ei tiennyt sanoa minne hän matkasi, ja siellä olivat vaimot itkeneet ja valittaneet kuolleen ääressä ja surkutelleet hänen valkeata partaansa, jonka vuotanut veri tahrasi.

Tuona kuumana, tuhoa tuottavana kesänä oleskelin minä eräällä maatilalla, jossa oli koolla paljon nuoria ja vanhoja naisia. Päivisin työskentelimme, keskustelimme kahleistaan riistäytyneestä tulesta, mutta yön lähestyminen toi meille pelon omaisuutemme puolesta. Isäntä matkusti usein kaupunkiin; silloin emme nukkuneet koko yönä, vaan menimme pelottavana patrullina — koko talonväki murhapolttajia takaa ajamaan. Me ahdistelimme toinen toistamme ja puhelimme kuiskaillen :.. ja hiljainen oli yö, ja vieraina ryhminä kohosivat rakennukset edessämme. Ne näyttivät meistä oudoilta ja tuntemattomilta, ikäänkuin emme olisi niitä milloinkaan ennen nähneet ... ja tuo niin hetken kestävä, armoton, turvatonta vaaniva tuli oli valmis milloin tahansa ne kaikki huomaansa ottamaan. Kerran aitamuurin raosta pilkahti jotakin kirkasta ... Se oli taivas, mutta me ajattelimme, että se oli tuli, ja naiset syöksyivät kiljasten luokseni, minussa, joka silloin olin nuorukainen, turvaa ... Mutta minä itse pidätin henkäystäni, enkä saattanut paikaltani liikahtaa.

Toisinaan nousin minä keskellä yötä lämpimältä, hajalleen myllätyltä vuoteeltani ja laskeuduin akkunasta puutarhaan. Se oli vanha, majesteetillinen puutarha, joka vahvimmankin myrskyn raivoon vastasi vain hiljaisella suhinalla; siinä alhaalla lepäsi se kuoleman hiljaisena ja pimeänä, ylhäällä epäselvää huminaa ja kohinaa ... kuin kaukaista, hillittyä ihmispuhetta. Aivan kuin kainoudestani paeten jotakin, joka on aivan kintereilläni ja koettaa yli olan katsoa silmiini, hiiviskelin minä puutarhassa, jonka korkealla vallilla oli ristikko-aita ja aidan takana laajalle aartuvat vainiot ... metsät ja pimeyteen verhoutuneet kylät. Korkeat tuoksuvat lehmukset siirtyivät verkkaisesti tieltäni lähestyessäni niitä ja niiden tuuheain, tummain oksien ja lehtien lomitse ja aidan liitoksista näin jotakin kauheata, avaan korkeuteen. Juuri siinä, että tämä hiljaisuus korkeudessa oli niin täydellinen ja tulipatsasten heilahdukset niin tasasuhtaisia ja majesteetillisia, kun alhaalla kaikki vavahteli epätoivoisesti sinne tänne — juuri siinä oli kolkko arvoitus, oli sama luonnottomuus kuin taivaan veripunervassa väriyhtymässä.

Äkkiä palasi muistiini humisevien lehmusten harras kuiske kruunusta kruunuun, sitten ne vaikenivat uudelleen aivan hiljaisiksi, vaipuen pitkään synkkään odotukseen. Hiljaisuus oli kuin syvimmän rotkon pohjassa. Kaukana takanani näin pelosta levottoman talon, täynnänsä peljästyneitä ihmisiä, ylt'ympärilläni, muhkea, valppaana vartova lehmusryhmä ja ylläni hiljaisesti lainehtiva veripunerva taivas, jollainen ei se milloinkaan ole — ei päivisin eikä öisin.

Ja koska en tätä taivasta kokonaan voinut nähdä, vaan ainoastaan kappaleen sen valohunnusta puitten lomitse näytti se minusta vielä käsittämättömämmältä ja kauheammalta ...

2

Oli yö ja minä nukuin rauhattomasti; äkkiä tunkeutui korvaani raukea katkennut ääni, joka tuntui tulevan lattian alta. Se tunkeutui korvaani ja jähmettyi aivoissani ikäänkuin pyöreäksi kovaksi piikiveksi. Heti sukeltautui sinne toinen, yhtä raukea, raskas ja lyhyt, päätäni tuntui kivistävän aivan kuin alkaisi sinne tippua sulatettua lyijyä läikähtelevissä pisaroissa. Ja nämä pisarat polttivat ja lämmittivät aivot; ne lisääntyivät yhä, nopeammin ja nopeammin alkoi niitä tippua ja pian täyttivät ne kuni rakeet terävästi ja nopeasti lyövin äänen minun päähäni.

„Pam! Pam! Pam!''. ikäänkuin olisi joku tuntematon jättiläisolento heittänyt voimakkaasti ja kiivaasti kiven kiveen.

Avasin silmäni, käsitin heti, että tämä oli hätäkello ja että lähimmässä kylässä oli tulipalo. Huoneessa oli pimeä — akkuna oli suljettu. Mutta huone oli kuin hirmuisesti kaikuvasta äänestä tavalliselta perustaltaan irtaantunut aivankuin — huonekaluineen, kukkineen avaruuteen noussut. — Seiniä, välikattoa, lattiaa ei enää näkynyt ...

Ja nyt en voi enää muistaa miten tulin pukeutuneeksi, enkä myöskään taida sanoa, miten minä tulin yksinäni juosseeksi ulos, ottamatta mukaan ainoatakaan toveria; joko he olivat kaikki minut unhottaneet tahi en minä tullut heitä ajatelleeksi ... Hätäkello huusi uppiniskaisesti ja kolkosti, tuntui kuin eivät lyönnit putoaisi läpi kuulakkaan ilman, vaan heittäisi maa ne ylös uumenistaan kiireskelevänä, äärettömänä massana ... ja minä juoksin ...

Veripunervalla taivaalla olivat tähdet kadonneet ja puutarhassa oli eriskummallisen kirkasta kuten joskus satumaisina, kuninkaallisina, valoisina kuutamo-öinä, ja tultuani ristikkoaidan luo, näin minä sen lomitse jotakin heleänkirkasta, räiskyvää punasta, paahtavaa ja sinne tänne vavahtelevaa, jotakin vimmatusti kiemurtelevaa. Kuin veren valamina seisoskelivat siinä tarkkaavat pyöreälehtiset lehmukset, huojuen levottomasti, mutta kuurona kumarrellen hakkasi vaskilaitojaan kello. Nyt olivat ihmiset murtautuneet huoneistaan ja syöksyivät mielettömässä nopeudessa — parvi tulisia kiviä. Ne eivät leijailleet korkeuksissa kuin kyyhkyset rauhaa julistavain iltakellojen soidessa, ne eivät paisuneet kaikki tempaavaksi aalloksi kuin rauhan kellojen soitto, ne lensivät — niin kuin riehuvan turmion varoittava julistus, jonka tarkastelemiseen talot, eläimet, ihmiset — katosivat yhteen tulimereen. Tuolla palavien puitten varjojen takana — joku pyöreä, toiset teräviä kuin keihäät — vaappuivat häikäisevät liekit, komeissa hulmauksissa kaarrellen ja hyppelehtien kuin vanhko hevonen, kuumaa maata nuoleskellen, korkeuksiin hulmahdellen ja palavia riepuja yläilmoihin heitellen, sitten — uudessa saaliinhimoisessa sukelluksessa alhaalta uuden saaliin noutaakseen.

Korvani suhisivat kiivaasta juoksusta, villisti jyskytti sydämeni ja äänekkäästi, sen kuumeentapaisia lyöntejä tavoittaen, kohtasivat päätäni ja sydäntäni raivokkaan hätäkellon ulvovat, kalkkavat äänet, ikäänkuin eivät ne syntyisikään vaskikellosta vaan kuolonkamppailussa kärsivästä, tuskan jäätämästä maan sydämestä.

„Pam! Pam! Pam!'' heitti hehkuva palo rikkoutuneet äänet ulos kylmempään ilmaan ja vaikeata oli uskoa, että tuollainen käskevä, vaativa ääni tulisi kylän kirkon tornista, joka näytti niin pieneltä ja hoikalta, niin rauhalliselta ja vienolta kuin hyin kasvatettu tyttö ruusuisessa puvussa.

Kompastuin, syöksyin kuiviin maakokkareihin, jotka riipoivat käteni verille, nousin jälleen ylös ja juoksin edelleen, ja tuli hymyili vastaani raitallisena ja hätäkello kalkatti kimeällä äänellään.

Jo kuulin, kuinka muuan tulen syömä puu rätisi ja kaatui, kuulin moniäänisiä ihmishuutoja, joissa oli kauhistusta ja epätoivoa, raadellen sydäntäni kimein domiäänin. Ja — kun liekkien sihinä hiljeni, erottautui äänien joukosta selvästi valittava ääni; — naisten parku ja peljästysees karjan ulvonta ...

... Suo pidätti misut äkkiä. Se oli suuri sankkaa kaislikkoa kasvava suo, joka levisi sekä vasemmalle että oikealle silmänkantamattomiin; astuin suohon ja jouduin veteen — polviani, rintaani myöden. — Suo alkoi vetää minua sisäänsä ja minun oli pakko palata takaisin rannalle. Suon toisella rannalla, aivan edessäni, riehui tuli heittäen ilmaan kultaisia kipeniä ja erään jättiläispuun palavia oksia; äänten täyttämässä kaislistossa ja rimpiruohikossa heijasti suovesi hurjasti hymyilevänä värisymfoniaa — ja epätasaisesti ulvoi hätäkello kuolemantuskissa kimakalla äänellä: Tule Tule! Tule!

Tehottoman tahdon raivokkaassa kiihkossa heittelehdin minä

(Jatkoa 7:llä sivulla.)

Oh! Katsohan!

Elkää unohtako katsoa W. F. FORTU'in akkunoilta

Alennushintoja miesten puvuille.

Meillä on pukuja kaiken värisiä ja mallisia, kaikenlaisista aineista, suuresti alennetuilla hinnoilla.

Tavallinen hinta	$10.00	nyt	....	$7.50
,, ,,	$12.00	,,	....	$9.50
,, ,,	$15.00	,,	....	$11.50
,, ,,	$17.00	,,	....	$12.50
,, ,,	$20.00	,,	....	$15.00
,, ,,	$22.00	,,	....	$17.50
,, ,,	$25.00	,,	....	$19.50

Elkää unohtako paikkaa

Fortune Clothing Store

66, 68 ja 70 Cumberland st. Port Arthur.

JOSEPH ANDERSON ja JOHN FILPPULA
Suomalaiset myyjät.

Elkää unhoittako käydä suuressa pukujen myynnissä PLYMOUTH'in vaatetusliikkeessä, Fort Williamissa.

$22.00 hintaiset puvut myydään nyt $12 00 j. n. e.

Katsokaa hintoja akkuna näytteissä.

Kaikkia miesten vaatetustarpeita myytävänä — päästä aina varpaaseen saakka.

Muistakaa paikka!

The Plymouth Clouthing House.

SIMPSON ST. FORT WILLIAM.

Kaksi suomalaista myyjää.

PALLOHUONE
618½ Simpson Street,
Fort William.

Vaatteenne korjataan, puhdistetaan ja silitetään.

Tupakkaa ja virvoitusjuomia saatavana.

J. SHEAR.

HALUTAAN TIETÄÄ

— K. Niva, missä ole? Haluaisin sinulta kirjettä asioidemme selvyyden vuoksi.

Karl Mikkola,
St. Anthony Mine,
Sturgeon Lake,
via W. O. Jct., Ont.

Ilmoitus.

Poismuuton tähden myydään suutarisappa hyvällä liikepaikalla valtakadun varrella, lähempiä tietoja hinnasta y. m. ehdoista saatte allekirjoittaneelta joko suullisesti eli kirjeellisesti.

N. Partti,
603 Simpson street,

100 jalkaa Lapamatoja

ja enempikin tulee usein Alve-Satsin nautittua.

ALVE-SATSI, apteekari Lignell'in erityinen keksintö. Kaksinkertainen voima. Tämä lääke tappaa varmasti Lapamadot. Sukkulamadot, ja kaikki vatsassa olevat madot.—Matojen tuntomerkit ovat; Vääntelä rinnan alla, muuttuvaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, ruokahalun puute, vatsan täyteläisyys, oksentaminen, tahi taipuminen oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon väheneminen ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa ja sisälmyksessä. Monet kärsivät tätä yleisesti, tuloksena omituisesta ruokajärjestelmästään ja moni, joka on sairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä tuskillinen, kärsii madoista, vaikka ei niitä olekaan näkynyt tarvetta tehdessä. —Tämä lapamatolääke on tullut tunnetummaksi ja suositummaksi kuin mikään muu suomalaisten myymä jo valmistama lappamatolääke Amerikassa.

Cabinet, Idaho,
Arv. Kansalainen: Rakkaat kiitokset saan lausua nauttimastani "Alve Satsista," joita olen vasta äskein nauttinut.—Minulta tuli 100 jalkaa lapamatoja — olen hyvin iloinen lääkkeestänne.
Kunnioituksella, Håma Paulson.

Hangö, Suomi.—
Apteekkari P. A. Lignell
Nautittuani teidän "Alve Satsinne" poistui heti kaikkinainen kipu vatsastani, joita vuoksikausia olin kärsinyt, myöskin kärsin kauan unettomuudesta, mutta tämän jälkeen on sekin haihtanut. Olen nyt terve.
Kunnioittaen—Oskari Niemi
Kauppamatkustaja.

Wannotettuja kopiat

LIGNELL'IN ALVE SATSI

(kaksinkertainen voima)—Lääke voidaan nauttia lääkkeen makua tuntematta... Lähetettään postimaksuineen $1.00 hinnasta. Täydet ohjeet mukana.

LIGNELL'IN SUOM. APTEEKI
Osoiteella; P. A. Lignell Co.,
Superior, Wis.

Ruoskikaa syntistä ruumistanne K. NYMAN'in SAUNASSA
332 Bay St.
Kylpypäivät: Tiistai, Perjantai ja Lauantai klo 2-12 j. p. p.
Miesten alusvaatteita pestään.

Kätilö
122 Algoma St. Port Arthur.
Maria Luostarinen.

D. B. Turville
Lakimies, asianajaja ja yleinen notario
51 Cumberland st. Port Arthur.

Skandinavian RESTAURANT
629 Simpson Street,
Fort William.

Hyvin valmistettua ja terveellistä

RUOKAA

saatavana joka aika päivästä, aterioittain, viikottain ja kuukausittain.

P. YLINEN,
omistaja.

Uusi Suomalainen Apteekki KALEVA
Algoma ja Bay katujen kulmassa talossa n:o 295.

Lääkemääräykset valmistetaan huolella ja tarkkuudella. Kaikellaisia vanhan ja tämän maan lääkkeitä sekä kaikkia apteekkialalle kuuluvia tavaroita aina saatavana.

Stephen Ladigen.
Suomalainen apteekari.

Onko teillä himo väkijuomiin Lääkkeisiin tai tupakkaan.

Me takaamme varman parannuksen joka tapauksessa.

Yli kaksisataa parannettu ainoastaan näissä kahdessa kaupungissa.

Pyytäkää kirjeellä eli telefoonilla. Kirjanen sen jossa ilmoitamme maksu ehdoista y. m.

Thunder Bay Sanitarm ui
Phone 109 140 Nelson st.
Port Arthur.

TYOKANSA,

Ilmestyy joka tiistaina ja perjantaina 8-sivuisena. Port Arthurissa Ont., Canadassa.
Toimitus ja konttori Bay katu No. 314. Puhelin 402.

Toimittajat:
J. W. Kanasaste, Vastaava. — Yrjö Mäkelä, R. Hahl.

P. Katainen, Taloudenhoit. — Manager.

TILAUSHINNAT:
Canadaan:
1 vuosikerta $2.50
½ vuosikert. 1.25
3 kuukautta ..... .75
Yhdysvaltoihin ja Suomeen:
1 vuosikerta $3.00
½ vuosikert. 1.50
3 kuukautta ..... .75

Ilmoitushinnat: 25 senttiä palstantuumalta. Kuukausi- ja vuosi-ilmoituksista tuntuva alennus. Ilmoituksista uutisten muodossa 10c. rivilti. -:- Ilmoituksista otsisivulla 50 prosentin korotus.

Kaikki tilaukset, ilmoitukset sekä lehteen aijotut kirjoitukset ovat lähetettävät osoitteella: „TYÖKANSA" Box 132 Port Arthur, Ont. Canada.

Kuolema ilmoitukset maksaa $1.00 kerta ja $1.50 2 kertaa. Syntymäilmoitukset 50c kerta ja 75c 2 kertaa. — Halutaan tiedot: 25c kerta ja 50c 3 kertaa.

Työkansa (The Workpeople)
Published every Tuesday and Friday in the Finnish Publishing Co., Ltd.
Office Bay St. no. 314. 'Phone 402.

Advertising rates 25c. per inch each insertion.

Extended the statutory postal privileges on the 17th Dec. 1907 at the Post Office at Port Arthur, Ont. Canada.

TOVERITAR,

tuo Yhdysvaltain suomalaisten keskuudessa paljon ääntä aikaan saanut naisten lehti kuulu jo lähettäneen näytenumeronsa. Meille ei tuota numeroa ole suvaittu lähettää.

TYÖKANSALLE HALUTAAN ASIAMIESTÄ.

Työkansan viime numerossa oli ilmotus, jossa julistettiin liikkuvan asiamiehen toimi avoimeksi. Ottakaapa tverit huomioonne tämä toimi ja lähettäkää hakemukset Työkansan johtokunnalle.

TOVERIN TOIMITUS.

Avonaista Toverin aputoimittajan paikkaa on kaikkiaan 9 henkilöä hakenut, mutta kun ei kukaan niistä täyttänyt ilmotuksessa määrättyjä ehtoja, ei Toverin johtokunta valinnut niistä ketään vakinaiseksi toimittajaksi, vaan otti toveri I. O. Peuralan, Seattlesta, Wash., toimitusharjoittelijaksi, jos hän tyytyy johtokunnan tarjoomiin ehtoihin, nimittäin olemaan 17 dollarin viikkopalkalla kuusi kuukautta, jonka jälestä palkka nousee seuraavan kuuden kuukauden ajaksi, kunnes se puolentoista vuoden kuluttua tulee täyteen määräänsä.

Työkansan liikkuva asiamies tov. A. Kuusisto kiertelee yhä edelleen länsi-Canadan maakunnissa. Kuusiston puoleen voivat toverit kääntyä luottamuksella kaikissa Työkansan liiketä koskevissa asioissa. Länneltä palattuansa tov. Kuusisto mahdollisesti lähtee keski Ontarion suomalais-asutuksille.

Tov. Kuusisto on pitänyt kaikialla missä on pidättänyt puheita. Hän onkin melko etevä puhuja niin, että puoluetoverien kannattaa mennä häntä kuulemaan ja samalla ostamaan sitä mitä hänellä on myytävänä.

SOSIALISMI HERÄTTÄÄ HUOMIOTA CANADASSA.

Edmontonin valtuuston kuuluu olevan paha pulma ratkaistavanaan siinä, josko sosialistisen puhujain on annettava puhua kaduilla vaiko ei. Porvarilehdet sanovat, että yleisillä paikoilla on puhujia liian paljon.

Kyllä se on tuo sosialismi sellais ta myrkkyä, että se saastuttaa jokaisen kolkan. Täällä pyhässä Canadassakaan tuskin on enää yhtään sellaista kaupunkia, jossa ei sosialismi olisi saanut joko enemmässä tai vähemmässä määrässä jalansijaa.

Porvareita harmittaa sosialistein toiminta, mutta me vain nautimme siitä kuin agitatsionimme ja luennoitsijamme tekevät hyvää jälkeä.

ENGLANNIN TYÖVÄENPUOLUE KASVAA.

Keir Hardie, Englannin työväen puolueen johtomies, on sanonut että ensi vaalien jälestä Englannin parlamentissa on varmasti enempi työväenpuolueen miehiä edustajina kuin nykyään. Porvarit ja heidän sanomalehtensä tunnustavat asian näin olevan, mutta eivät tunnusta syytä mistä tällainen asiaintila johtuu. Porvarit sanovat syyksi vain sen, että täst'edes aletaan edustajille maksamaan palkkaa $2,000 vuodessa. Todellinen syy kuitenkin on se, että englantilainenkin työmies herää näkemään

KAUPPASOPIMUS HYVÄKSYTTY YHDYSVALLOISSA.

Canadan ja Yhdysvaltain välinen kauppasopimus, joka on v. 1911 me sykseystä asti ollut kummassakin naapurimaassa keskustelun alaisena on nyt hyväksytty Yhdysvaltain senaatissa. Canadan parlamentissa on tästä samasta asiasta keskusteltu jo pidemmän aikaa, mutta päätökseen ei täällä ole vielä päästy. Canadassa näyttää tämä kysymys saavan vastusta enemmän kuin Yhdysvalloissa. Uudet vaalit, jos ne todella tulevat kuten on huhuttu, ovat tulot siitä, että parlamentissa on niskoteltu kauppasopimuksen hyväksymisen kanssa.

Meille työläisille tästä sopimuksesta ole mitään hyötyä, jos ei vahinkoakaan. Muutamat suurkapitalistit siitä ehkä hyötyvät hyvinkin tuntuvassa määrässä, koska pa he nyt ovat tiloista haleta Yhdysvaltain päätöksen johdosta. Vasta tulevaisuus tulee näyttämään millaiset seuraukset tuolla sopimuksella, jos se hyväksytään, tulee olemaan. Kaikessa tapauksessa on se yksi askel Canadan liittämisessä Yhdysvaltoihin. Tämä seikka näytään emämaassa Englannissa hyvin käsitettävän ja sentähden ei sieltäpäin koko kauppasopimusta katsella suopein katsein. Englannin vastakkaisuus, niin heikko kuin se onkin, voi kyllä sekin osaltaan vaikuttaa siihen suuntaan, että sopimusta ei hyväksytä Canadassa yhtä joutuin kuin Yhdysvalloissa ja, jossa tuon sopimuksen hyväksyminen vielä voidaan tehdä tykkänään mahdottomaksikin.

KAPITALISTINEN JÄRJESTELMÄ KAIVAA ITSE HAUTAANSA.

Me sosialistit olemme kauvan tietäneet, että kapitalistinen järjestelmä itse ajaa itsensä sellaiseen umpikujaan, jossa sekä eteenpäin meno, että takaisin palaaminen on mahdotonta ja antautuminen ainoa mahdollisuus. Mutta vaikkakin me olemme tämän asian tietäneet, niin silti sen uskottavaksi tekeminen laajoille työläisjoukoille on ollut mahdotonta sentähden, että kouraantuntuvia esimerkkejä on puuttunut. Nyt kuitenkin ovat asiat kehittyneet siihen asteeseen että esimerkkejä, joita on vaikea väärin ymmärtää on vaikka kuinka paljon nähtävissä.

Kapitalistisen hallitusten on täytynyt alkaa keksimään keinoja, joilla panna sulkuja kapitalismin riehunnalle ja kapitalistien täyty itsensäkin antautua. Mitään uusia merkitseviä ei nuo sulkujen asettamiset ole, mutta kaikessa tapauksessa niiden luonne osoittaa mihin ollan menossa. Muutamissa valtioissa Yhdysvalloissa on jo alettu ottamaan käytäntöön jonkunlainen tuloverotus ja välittömästä verotuksesta on nykyään yleensä puhetta. Nämä tällaiset reformit, pantuna alulle porvariston taholta, eivät tietysti tarkoita totta, niillä vain tahdotaan petollisesti tyydyttää kansaa, etupäässä työväestöä. Mutta välipä sillä,ne kuitenkin sanovat sen mikä on välttämättömyys ja sehän on hyvä, me kyllä osaamme pitää lopusta huolen.

„SIIRTOLAINEN" ON MUUTTANUT „KANTAA."

Duluthiin tultuansa koetti „Siirtolainen" esiintyä kaikkien ystävänä; meitä sosialistejakin se kosiskeli kaikilla keinoilla. „Siirtolainen" oli oppinut Kaikun kohtalosta, että pelkällä sosialisteja mustaamalla ei pääse muualle kuin hautaan ja sentähden se mahdollisimman kauvan välttelti Kaiku-vainajan taktiikkaa. Mutta kauvan el mamma jaksanut pysyä lankeematta samaan kuoppaan, johon Kaiku lopulta haudattiin. Nyt se on ottanut aivan urakalla ja sangen järjettömästi tapellakseen sosialisteja, se on, suo malaisen siirtokansan enemmistöä vastaan. Tämä tappelu tulee Siirtolaisen nujertamaan, sillä „Siirtolaisella" ei ole mitään voitonmahdollisuutta; ainoastaan häviö joka puolella.

Onhan se muuten sangen luonnollistakin tuo „Siirtolaisen" tappeleminen. Tappeleehan kettukin henkensä edestä,vallankin niin kehittynyt kettu kuin Siirtolainen." Nyt on tämä kettu satimessa ja epätoivoon vimmalla se riuhtco. Toivottavasti Yhdysvaltain puoluetoverit tietävät mitä ketulle on tehtävä. Sitä ei ole laskettava satimesta, vaan puserrettava sinne yhä lujemmalle. Puserrus onnistuu parhaiten siten, että tehdään „Siirtolaisen" tilaajista sosialisteja.Ei terästrustikaan kauvan pidä pystyssä lehteä, joka ei kykene saamaan tilaajia itsellensä. Isketäkön siis sitä kohdalta, jolta iskut parhaiten tuntuvat ja ne tuntuvat parhaiten rahamassissa.

Tänne Canadaan ei taida montaakaan „Siirtolaista" tulla, joten me täällä Canadassa emme voi paljokaan tehdä tuon siirtokansan häpeäpilkun poisjuurruttamisessa. Mutta Yhdysvaltain toverien on tehtävä sitä enemän. „Siirtolaisen" laisten lehtien nujertaminen on jaloa työtä, sillä merkitsechän „Siirtolaisen" kuolema yhden yhteiskuntamme mätäpaiseen poisjuurruttamista ja passittamista sinne, mihin me tulemme koko porvarillisen järjestelmän passittamaan.

Siirtolaisen herroille voi nyt jo, pienenä lohdutuksena, ettei isku tulisi kovin äkkiä, huomauttaa, että ei tule ottamaan kovinkaan pitkää aikaa kun Siirtolaisen on vanaja kuten Kaikukin.

ÄITYS JA SIKIÖN LÄHDETTÄMINEN RANSKASSA.

Huomiota on Ranskassa herättänyt lukuisat sikiön ulosajon johdosta syntyneet oikeudenkäynnit. Niinpä vangittiin Biarritzissä eräs arvossa pidetty lääkäri, joka myös paikallispolitiikassa oli huomattavaa osaa näytellyt. Joukko rouvia on tunnustanut, että tämä on heitä avustanut sikiön lähdettämisessä. „Matin"-lehti julkaisee lääketieteilijäin lausuntoja, jotka todentavat, että sikiön lähdettäminen — vastoin hyvin levinnyttä käsitystä —yksin taitavienkin henkilöiden toimittamana, yhä on hengenvaarallinen leikkaus ja tuo mukana terveydelle vaarallisia häiriöitä.

Tämä terveille ihmisille turmiollinen tapa on Ranskassa kasvanut niin, että kutakin 100 raskauden tapausta kohden tulee 30 jopa 40 lähdettämistä. Jopa on Pariisin arkkipispakin kiertokirjeellään alaisilleen papeille kehoittanut tutkimaan syntyväisyys prosentin laskemista ja kehoittanut taisteluun uusmalthusianismia vastaan. Naimattomuslupauksen sitoutuneet papit ovat tosiaan erinomaisia tätä asian vaimoilta rippituoleissa tutkimaan.

Tämä kuten porvariston touhuista syntyneisyysprosentin alenemista vastaan on naurettavan ilveilyn ohella myös luokkaharrastusta. Niin kauvan kuin lapsirajoitusta, ulosajoa, harjoitettiin rikkaissa perheissä ja maataomistavan väen piireissä, ei siveellisten tapojen vartijoilla ja terveydenhuoltajilla ollut mitään sanomista. Mutta kun tapa on levinnyt köyhälistöön ja rajoittaa teollisuudessa riistettävien sekä armeijaan nostettaiven lukua, nousevat porvarilliset jalkeille rikoslakeineen. Kuitenkin pysyy eittämättömänä, että sikiönlähdettämistapa on rodun tulevaisuudelle ja terveydelle vaarakai ja sempi takia onkin unsmalthusianistinen propoganda, jota eräät sosialistit ja syndikalistit ajavat, luonteltaan epäyhteiskunnallista ja vallankumouksellisvastaista. Jokin väitettänee, että Ranskassa ei ole ainoatakaan lääketieteen yliopilasta, joka ei olisi toimittanut ulosajoa ja että kätilöt sillä suureksi osaksi elävät, niin ei tämä oikeuta ulosajoa. Ranskan työvien piirissä esiintyvä sikiön lähdettämisen oikeuttaminen ja estelykeinojen suosittelemineen on yhtä typerä yhteiskunnallinen resepti kuin keskiaikaismainen neuvo ,käyttää istumista kylmässä vedessän lapsiluvun rajoittamiseksi ja siten

LABORS PROTECTIVE UNION OF ONTARIO CANADA.

Otsikossa nimitetty unio perustettiin viime talvena. Sen perustajat ovat suomalaisia. Ensinnä oli tämän union nimenä: „Ontarion metsä- ja rautatieläisten unio", mutta Amerikan Federation of Labor, johon liitto on yhdistetty, ei hyväksynyt tätä nimeä ja sentähden on nimi muutettu sellaiseksi ku,n tämän kirjoituksen ostikossa mainitaan. Tämän union toiminta on olut hiljaista, joka osaksi johtuu alkuvaikeuksista ja suuremmaksi osaksi siitä ettei ole ollut yhtään järjestäjää, eikä myöskään minkäänlaista vaikutusta, yksinomaan tämän union toimittavaa virkailijaa. Virkailijat ovat sellaisia henkilöitä, jotka muun työnsä ohel la toimittavat union tehtäviä ja hoitavat sen asioita. Virkailijat kai jäävät edelleenkin samalla tavalla toimiviksi kuin tähänkin asti, mutta järjestäjiä on unio päättynyt ottaa kaksi kuten toisessa paikassa lehteämme ólevasta toimeenpanevan komitean pöytäkirjasta näkyy. Sarenius lähtee keski-Ontarion kämpikóille ja Johnson Grand Trunk rautatienlinjalle.

Järjestäjän pääasiallisimpana tehtävänä lienee järjestymisen tärkeyden työläisille selvittäminen ja jäsenten unioon keräiminen. Tietysti luokkahengen lietsomista sen kokonaismerkityksessä tulkaan harjoittaaman mahdollisimman voimakkaasti, sitä ainakin voipi toivoa ja vaatiakin unioilta, joka kokoaa työläisiä jäseniksensä.

Tämän kirjoittajan mielestä olisi tämän union heti alussa aletava lainaamaan voimakasta huomiota ei ainoastaan suomalaisten, vaan kaikenkielisten huomattavampien Canadan kansallisuuksien järjestämiselle. Yksistään suomalainen kansallisuus ei saa suuria aikaan taloudellisella tolminnallansa, jos nim. tämä unio alkaa toimimaan samallaisena kuin nykyaikaiset uniot yleensä. Jos taas on tiikomus tehdä tästä unio ainoastaan palkkitään jonkunlainen työläisten suojelusrengas, silloin se voi jotakuinkin onnistua yhdenkin kansallisuudenkeskuudessa.

Että tällaisen union perustaminen oli tarpeen vaatima, sen tiää jokainen vähänkin ajatteleva ihminen ja kaikista parhaiten sen tietävät juuri ne työläiset, jotka työskentelevät Canadan korvissa; he tietävät sen siitä yksinkertaisesta syystä, että ovat saaneet sitä maistaa selkänahkassansa. Luulisipa jokaisen Canadan erämaissa raatavan työläisen ilmoilin rukea suuren perheen tuottamasta kurjuudesta pelastumiseksi. (Die Gleicheit.)

Työkansan arpajaiset lykätty elokuun 11 ja 12 päiviin. Toriosastot, tehkää velvollisuutenn. Myykää lippuja! Aika rientää.

peavan tämän liiton jäseneksi, joka, vaikka ei voikaan kurjutta perin juurin poistaa, kuitenkin kykenee sitä tuntuvasti lieventämään.

Teistä itsestänne, te Canadan korvissa raatavat työnorjat, riippuu, missä määrässä tämä unio kykenee teidän kärsimyksiänne lieventämään. Tässä ei auta mikään sydämellisyys ja sydämellisesti „kannattaminen", vaan tosi toiminta. Liittykää järjestöön ja olkaa miehiä paikallanne, ainoastaan siten saadaan jotakin aikaan.

Samalla kertaa kuin olette hyviä union miehiä, muistakaa olla myöskin **hyviä sosialisteja**, sillä se on kaikessa tapauksessa sosialismi, joka lopullisesti ja varmasti kykenee teidät ja koko ihmiskunnan kapitalismin orjuudesta vapauttamaan.

Järjestön toimeenpaneva virasto lienee tehtävistänsä selvillä ilman sivultapäin tyrkkimättä.

Mihin nykyajan ihmiset ovat vajonneet.

Nykyaikaisissa „sivistysmaissa" ovat sellaiset taudit, kuten esim. rutto, saatu jokseenkin tyyten hävitämään. Ainoastaan joskus tulee tuo hirviö joko siirtyvän väestön kauppatavaran tai muun sellaisen mukana Europaan tai Amerikaan. Sellaisten sivistymättömien kansojen kesken, kuin ovat Asian kansat rutto sensijaan raivoaa hyvin lyhvien väliaikojen kuluttua mitä hirvittävimmässä määrässä. Aasiassa on yhden ainoan vuoden aijalla kuollut ehkäpä miljoona ihmistä tuohon kamalaan tautiin ja nykyäänkään sitä ei ole onnistuttu saamaan tykkänään taukoamaan. Viimeiset tiedonannot kertovat, että Indiassa on puolen vuoden ajalla, jälkeen tämän vuoden tammikuun 1 p:n, kuollut ruttoon 650,-690 ihmistä. On sitäpaitsi otettava huomioon, että viralliset numerot eivät tällaisissa asioissa tavallisesti ole liian suuria vaan pikemmin liian alhaisia. Tämä on pelottavaa kuitenkin raivoamista, sitäkin suuremmalla syyllä kun näyt tää siltä, ettei aasialainen sivistys kykene vielä pitkiin aikoihin nousemaan niin korkealle, että se voisi asettaa sulun tuolle turmion tuojalle.

Aasialaisen kansan sivistymättömyys ja elämän kurjuus ovat etupäässä syynä siellä raivoavaan

Täyttääkö sitte Western Clarion tieteellisen „makasiinin" tarpeen? Se on mahdottomuus. Niin pieni ja köyhä puolue kuin „Socialist Party of Canada" on, ei jaksa vielä moneen aikaan kustantaa sellaista „makasiinia", joka täyttäisi tieteellisen aikakausijulkaisun tarpeen. Tieteelliset julkaisut, olkaksona tieteellisiä, vaativat siksi paljon kustannuksia, että niitä ei pysty „Socialist Party of Canada" suorittamaan. Tätä puoluetta satakertaa suurempien sosialistipuolueidenkaan kunkausijulkaisut eivät tahdo kannattaa, mitä sitte meillä Canadassa. Jos taas Western Clarionia pidetään „tieteellisenä julkaisuna" sellaisten tieteilijäin

Ympäriltä.

Aatteet alakertaan.

On käynyt niin ihanasti, että „aatteellinen keskustelu" on siirtynyt suurissa puoluelehdissä alakertoihin. Se on tietysti tulos aikamme käytännöllisyydestä: yläkerrat täyttyvät käytännöllisistä kysymyksistä ja „aatteille" jääpi vain kellarit. Ja voipi tähän asaintilaan olla muitakin syitä, niinkuin esim. se, että suuret aatteet ovat hyvin usein nähneet „päivänvalon" kellareissa ja hökkeleissä j. n. e.

Eikäpä tästä vallitsevasta asiaintilasta ole ainakaan minulla erityisesti valittamista, päinvastoin puhujaa" että tästäpuoleen keskustelemme aatteista vaan alakerroissa. Alkakaamme siis:

Toverissa oli, ikävä kyllä, yläkerrassa kirjoitus kunnallissosialismista. Kirjotuksessa selostettiin koko laajalti kunnallistoimintaa ja kirjotuksen „henkeen" sisältyi pari huomattavaa väitettä. Ensiksi, että kunnallistoiminta on se ala, josta sosialistein on parasta lähteä. Toiseksi, että valtaamalla kunnallishallinnot, niiden avulla voidaan melkolailla vastustaa kapitalistien aseellista hyökkäystä työväestön niskaan, jos he, kapitalistit, sellaista milloin yrittävät.

Minä olen kirjoittajan kanssa samaa mieltä molempiin väitteihin käsissä. Se poliisin kapula ja „kansallissotilaan" kiväärі, jonka käyttämistä komentaa työväestö, ei ole kapitalistin komennettavana. Niin se on selvä — mutta vain meille pienien lehtien pienille toimittajapahasille, suurien lehtien toimittajille se ei ole selvä.

Julaistessaan kysymyksessä olevan Toverin kirjotuksen Työmiehen toimitus huomauttaa kirjotuksesta m. m. näin:

„Vaikka kanuunat ja kuularuiskut sekä hyvin järjestetyt ja opetetut sotajoukot ovat kerrassaan pelottavia aseita ja työväenluokan täytyy ne ottaa taisteluissaan sikäli huomioonsa, että varoo jouty öväenluokan käsissä, ei ole kapitalistien käsissä. Se poliisin kapula ja „kansallissotilaan" kapitaliston käytetään. Mutta kun Työmiehen toimitus sanoo: — „teollinen kehitys on antanut työväestön käsiin paljon voimakkaammat aseet kuin mitkään kuularuiskut: valtiollisen vaikutusvoiman ja nykyisen **teollisuuskoneiston**" — niin tuon viimeisen sanan tarkoitusta ja „selittäväisyyttä" minä en ymmärrä ja sentähden esitän minä Työmiehen toimitukselle seuraavaa:

Näyrä pyyntö ja kysymys Työmiehen toimitukselle.

Pyytäisin teidän hyväntahtoisesti selittämään, mitä tarkoitatte sanoessanne, että teollinen kehitys on antanut työväenluokan käsiin (asekci kapitalistia vastaan) te

½ vuosikert. 1.25
3 kuukautta ..... .75

Yhdysvaltoihin ja Suomeen:

1 vuosikerta $3.00
½ vuosikert. 1.50
3 kuukautta ..... .75

Ilmoitushinnat: 25 senttiä palstatuumalta. Koukaus- ja vuosi-ilmoituksista (mitiva alennus. Ilmoituksista uutisen muodossa 10c. rivillä. -:- Ilmoituksista ensivuolla 50 prosentin korotus.

Kaikki tilaukset, ilmoitukset sekä lehteen aijotut kirjoitukset ovat lähetettävät osoitteella: „TYÖKANSA" Box 132 Port Arthur, Ont. Canada.

Kuolema ilmoitukset maksaa $1.00 kerta ja $1.50 2 kertaa. — Syntymäilmoitukset 50c kerta ja 75c 2 kertaa. — Halutaan tiedot 25c kerta ja 50c 3 kertaa.

Työkansa (The Workpeople)

Published every Tuesday and Friday in Port Arthur, Ont. Canada by The Finnish Publishing Co., Ltd.
Office Bay St. no. 314. Phone 402.

Advertising rates 25c. per inch each insertion.

Extended the statutory postal privileges on the 17th Dec. 1907 at the Post Office at Port Arthur, Ont. Canada.

TOVERITAR,

tuo Yhdysvaltain suomalaisten keskuudessa paljon ääntä aikaan saanut naisten lehti kuulu jo lähettäneen näytenumeronsa. Meille ei tuota numeroa ole suvattu lähettää.

TYÖKANSALLE HALUTAAN ASIAMIESTÄ.

Työkansan viime numerossa oli ilmotus, jossa julistettiin liikkuvan asiamiehen toimi avoimeksi. Ottakaapa toverit huomioonne tämä toimi ja lähettäkää hakemukset Työkansan johtokunnalle.

Työkansan liikkuva asiamies tov. A. Kuusisto kiertelee yhä edelleen länsi-Canadan maakunnissa. Kuusiston puoleen voivat toverit kääntyä luottamuksella kaikissa Työkansan liikettä koskevissa asioissa. Lännelle palattuansa tov. Kuusisto mahdollisesti lähtee keski Ontarion suomalais-asutuksille.

Tov. Kuusisto on pitänyt kaikkialla missä on pidättänyt puheita. Hän onkin melko etevä puhuja niin, että puoluetoverien kannattaa mennä häntä kuulemaan ja samalla ostamaan sitä mitä hänellä on myytävänä.

SOSIALISMI HERÄTTÄÄ HUOMIOTA CANADASSA.

Edmontonin valtuustolla kuuluu olevan paha pulma ratkaistavanaan siinä, josko sosialistisen puhujain on annettava puhua kaduilla vaiko ei. Porvarilehdet sanovat, että yleisillä paikoilla on puhujia liian paljon.

Kyllä se on tuo sosialismi sellais ta myrkkyä, että se saastuttaa jokaisen kolkan. Täällä pyhässä Canadassakaan tuskin on enää yhtään sellaista kaupunkia, jossa ei sosialismi olisi saanut joko enemmässä tai vähemmässä määrässä jalansijaa.

Porvareita harmittaa sosialistein toiminta, mutta me vain nauttimme siitä kuin agitatsionimme ja luennoitsijamme tekevät hyvää jälkeä.

ENGLANNIN TYÖVÄENPUOLUE KASVAA.

Keir Hardie, Englannin työväen puolueen johtomies, on sanonut että ensi vaalien jälestä Englannin parlamentissa on varmasti enempi työväenpuolueen miehiä edustajina kuin nykyään. Porvarit ja heidän sanomalehtensä tunnustavat asian näin olevan, mutta eivät tunnusta syytä mistä tällainen asiaintila johtuu. Porvarit sanovat syyksi vain sen, että täst'edes aletaan edustajille maksamaan palkkaa $2,000 vuodessa. Todellinen syy kuitenkin on se, että englantilainenkin työmies herää näkemään tämä kysymys saavan vastaista enemmän kuin Yhdysvalloissa. Undet vaalit, jos ne todella tulevat kuten on huhuttu, ovat tulot siitä, että parlamentissa on niskoitelu kauppasopimuksen hyväksymisen kanssa.

Meile työläisille tästä sopimuksesta ole mitään hyötyä, jos ei vahinkoakaan. Muutamat suurkapitalistit siitä ehkä hyötyvät hyvinkin tuntuvassa määrässä, koskapa he nyt ovat ilosta haleta Yhdysvaltain päätöksen johdosta. Vasta tulevaisuus tulee näyttämään millaiset seuraukset tuolla sopimuksella, jos se hyväksytään, tulee olemaan. Kaikessa tapauksessa on se yksi askel Canadan liittämisessä Yhdysvaltoihin. Tämä seikka näytään emämaassa Englannissa hyvin käsitettävän ja sentähden ei sieltäpäin koko kauppasopimusta katsella suopein katsein. Englannin vastakkaisuus, niin heikko kuin se onkin, voi kyllä sekin osaltaan vaikuttaa siihen suuntaan, että sopimusta ei hyväksytä Canadassa yhtä joutuin kuin Yhdysvalloissa ja, jossa tuon sopimuksen hyväksyminen vielä voidaan tehdä tykkänään mahdottomaksikin.

KAPITALISTINEN JÄRJESTELMÄ KAIVAA ITSE HAUTAANSA.

Me sosialistit olemme kauvan tietäneet, että kapitalistinen järjestelmä itse ajaa itsensä sellaiseen umpikujaan, jossa sekä eteenpäin meno, että takaisin palaaminen on mahdotonta ja antautuminen ainoa mahdollisuus. Mutta vaikkakin me olemme tämän asian tietäneet, niin silti sen sokottavaksi tekeminen laajoille työläisjoukoille on ollut mahdotonta sentähden, että kouraantuntuvia esimerkkejä on puuttunut. Nyt kuitenkin ovat asiat kehittyneet siihen asteeseen että esimerkkejä, joita on vaikea väärin ymmärtää on vaikka kuinka paljon nähtävissä.

Kapitalistisen hallitusten on täytynyt alkaa keksimään keinoja, joilla panna sulkuja kapitalismin riehunnalle ja kapitalistien täyty itsensäkin antautua. Mitään „SIIRTOLAINEN" ON MUUTTANUT „KANTAA."

Duluthiin tultuansa koetti „Siirtolainen" esiintyä kaikkien ystävänä; meitä sosialistejakin se kosiskeli kaikilla keinoilla. „Siirtolainen" oli oppinut Kaikun kohtalosta, että pelkällä sosialisteja mustaamalla ei pääse muualle kuin hautaan ja sentähden se mahdollisimman kauvan välälteli Kaiku-vainajan taktiikkaa. Mutta kauvan ei mamma jaksanut pysyä lankeematta samaan kuoppaan, johon Kaiku lopulta haudattiin. Nyt se on ottanut aivan urakalla ja sangen järjettömästi tapellakseen sosialisteja, se on, suo malaisen siirtokansan enemmistöä vastaan. Tämä tappelu tulee Siirtolaisen nujertamaan, sillä „Siirtolaisella" ei ole mitään voitonmahdollisuutta; ainoastaan häviö joka puolella.

Onhan se muuten sangen luonnollistakin tuo „Siirtolaisen" tappeleminen. Tappeleehan kettukin henkensä edestä,vallankin niin kehittynyt kettu kuin Siirtolainen." Nyt on tämä kettu satimessa ja epätoivon vimmalla se riuhtoo. Toivottavasti Yhdysvaltain puoluetoverit tietävät mitä ketulle on tehtävä. Sitä ei ole laskettava satimesta, vaan puserrettava sinne yhä lujemmalle. Puserrus onnistuu puhaiten siten, että tehdään „Siirtolaisen" tilaajista sosialisteja.Ei terästrustikaan kauvan pidä pystyssä lehteä, joka ei kykene saamaan tilaajia itsellensä. Iskettäkön siis siltä kohdalta, jolta iskut parhaiten tuntuvat ja ne tuntuvat parhaiten rahamassissa.

Tänne Canadaan ei taida montaakaan „Siirtolaista" tulla, joten me täällä Canadassa emme voi paljokaan tehdä tuon siirtokansan häpeäpilkun poisjuurruttamisessa. Mutta Yhdysvaltain toverien on tehtävä sitä enemän. „Siirtolaisen" laisten lehtien nujertaminen on jaloa työtä, sillä merkitsehän „Siirtolaisen" kuolema yhden yhteiskuntamme mätäpaiseen poisjuurruttamista ja passittamista sinne, mihin me tulemme koko porvarillisen järjestelmän passittamaan.

„SIIRTOLAINEN" ON MUUTTANUT „KANTAA."

Duluthiin tultuansa koetti „Siirtolainen" esiintyä kaikkien ystävänä; meitä sosialistejakin se kosiskeli kaikilla keinoilla. „Siirtolainen" oli oppinut Kaikun kohtalosta, että pelkällä sosialisteja mustaamalla ei pääse muualle kuin hautaan ja sentähden se mahdollisimman kauvan välälteli Kaiku-vainajan taktiikkaa. Mutta kauvan ei mamma jaksanut pysyä lankeematta samaan kuoppaan, johon Kaiku lopulta haudattiin. Nyt se on ottanut aivan urakalla ja sangen järjettömästi tapellakseen sosialisteja, se on, suo malaisen siirtokansan enemmistöä vastaan. Tämä tappelu tulee Siirtolaisen nujertamaan, sillä „Siirtolaisella" ei ole mitään voitonmahdollisuutta; ainoastaan häviö joka puolella.

Onhan se muuten sangen luonnollistakin tuo „Siirtolaisen" tappeleminen. Tappeleehan kettukin henkensä edestä,vallankin niin kehittynyt kettu kuin Siirtolainen." Nyt on tämä kettu satimessa ja epätoivon vimmalla se riuhtoo. Toivottavasti Yhdysvaltain puoluetoverit tietävät mitä ketulle on tehtävä. Sitä ei ole laskettava satimesta, vaan puserrettava sinne yhä lujemmalle. Puserrus onnistuu puhaiten siten, että tehdään „Siirtolaisen" tilaajista sosialisteja.Ei terästrustikaan kauvan pidä pystyssä lehteä, joka ei kykene saamaan tilaajia itsellensä. Iskettäkön siis siltä kohdalta, jolta iskut parhaiten tuntuvat ja ne tuntuvat parhaiten rahamassissa.

Tänne Canadaan ei taida montaakaan „Siirtolaista" tulla, joten me täällä Canadassa emme voi paljokaan tehdä tuon siirtokansan häpeäpilkun poisjuurruttamisessa. Mutta Yhdysvaltain toverien on tehtävä sitä enemän. „Siirtolaisen" laisten lehtien nujertaminen on jaloa työtä, sillä merkitsehän „Siirtolaisen" kuolema yhden yhteiskuntamme mätäpaiseen poisjuurruttamista ja passittamista sinne, mihin me tulemme koko porvarillisen järjestelmän passittamaan.

ENGLANNIN TYÖVÄENPUOLUE KASVAA.

Keir Hardie, Englannin työväen puolueen johtomies, on sanonut että ensi vaalien jälestä Englannin parlamentissa on varmasti enempi työväenpuolueen miehiä edustajina kuin nykyään. Porvarit ja heidän sanomalehtensä tunnustavat asian näin olevan, mutta eivät tunnusta syytä mistä tällainen asiaintila johtuu. Porvarit sanovat syyksi vain sen, että täst'edes aletaan edustajille maksamaan palkkaa $2,000 vuodessa. Todellinen syy kuitenkin on se, että englantilainenkin työmies herää näkemään

Ympäriltä.

Aatteet alakertaan.

On käynyt niin ihanasti, että „aatteellinen keskustelu" on siirtynyt suurissa puoluelehdissä alakertoihin. Se on tietysti tulos aikamme käytännöllisyydestä: yläkerrat täyttyvät käytännöllisistä kysymyksistä ja „aatteille" jääpi vain kellarit. Ja voipi tähän asaintilaan olla muitakin syitä, niinkuin esim. se, että suuret aatteet ovat hyvin usein nähneet „päivänvalon" kellareissa ja hökkeleissä j. n. e.

Eikäpä tästä vallitsevasta asiaintilasta ole ainakaan minulla erityisesti valittamista, päinvastoin. Me kellariruopustelijat voimme olla kiitollisia siitä, että aatepahaset on sysätty meidän osastoomme. Ajatelkaahan, veljet kronikoitsijat, mikä historiallinen sädekehä meidän ympärillemme muodostuu nykyisellä tavalla meneteltynä? Kuten tunnettua, suuret aatteet eivät — meille onneksi — saa tunnustusta aikanaan, (sillä niitä jotka saavat aikanaan tunnustusta ei saa myöntää suuriksi aatteiksi), vaan vasta tulevaisuudessa. Siispä tulevaisuudessa historia tulee ajastamme puhuessa kertomaan vain meidän kronikoitsijain aatteista, koska kerran muut eivät atteita esittänee kuin me. Siinä sitä on rangaistusta perhaisi käytännöllisille yläkerran toimittajille.

Minä siis kannatan „edellistä puhujaa" että tästäpuoleen keskustelemme aatteista vaan alakerroissa. Alkakaamme siis:

Toverissa oli, ikävä kyllä, yläkerrassa kirjoitus kunnallissosialismista. Kirjotuksessa selostettiin koko laajalti kunnallistoimintaa ja kirjotuksen „henkeen" sisältyi pari huomattavaa väitettä. Ensiksi, että kunnallistoiminta on se ala, josta sosialistein on parasta lähteä. Toiseksi, että valtaamalla kunnallishallinnot, niiden avulla voidaan melkolailla vastustaa kapitalistien aseellista hyökkäystä työväestön niskaan, jos he, kapitalistit, sellaista milloin yrittävät.

Minä olen kirjoittajan kanssa samaa mieltä molempiin väitteisiin nähden. Väitän aivan samoin että kunta on se alue, josta sosialistisen käytännöllisen toiminnan on lähdettävä, missä se vain on mahdollista. (Kaikkialla se nähkääs ei ole mahdollista sentähden, koska useissa maissa köyhälistöllä ei ole kunnallinen ääni-oikeus yhtä laaja kuin on valtiollinen ääni-oikeus. Väitteen oikeuden todistan minä sillä, että „tyvestä on puuhun noustava". Lähtemällä nousemaan tyvestä pääsee latvaan helpommin ja pikemminkin kun yrittelemällä hypätä latvaan suoraan; siinä ei jaksa hypätä ja potilitllista lentotaitoa ei ole vielä opittu, vaikka sitä on kyllä tavattomasti harjoteltu ja harjoitellaan vieläkin.

Toinen väite niinikään on itsestään selvä — että se valta mikä on työväenluokan käsissä, ei ole kapitalistien käsissä. Se poliisin kapula ja „kansallissotilaan" kivääri, jonka käyttämistä komentaa työväestö, ei ole kapitalistin komennettavana. Niin se on selvä — mutta vain meille pienien lehtien pienille toimittajapahasille, suurien lehtien toimittajille se ei ole selvä.

Julaistessaan kysymyksessä olevan Toverin kirjotuksen Työmiehen toimitus huomauttaa kirjotuksesta m. m. näin:

„Vaikka kanuunat ja kuularuiskut sekä hyvin järjestetyt ja opetetut sotajoukot ovat kerrassaan pelottavia aseita ja työväenluokan täytyy ne ottaa taisteluissaan sikäli huomioonsa, että varoo joutumasta niiden maalitauluksi, niin sittenkään eivät ne ole niitä aseita, joita työväestön pitäisi pyrkiä valtaamaan ja joita se menestyksellä voisi käyttää taisteluissaan kapitalismia vastaan, vaan teollinen kehitys on antanut työväestön käsiin paljon voimakkaammat aseet kuin mitkään kuularuiskut: valtiollisen vaikutusvoiman ja nykyisen teollisuuskoneiston sekä sen suhteellisen aseman, jossa se yhteiskuntaelämässä on."

Minäkin olen yhtä mieltä siitä, että työväenluokan ei pidä pyrkiä valtaamaan itselleen kuularuiskuja ja kanuunoita — pirujako se niillä tekee — työväenluokan tulee vain pyrkiä määräämään milloin ja miten kanuunoita ja kuularuiskuja ja myöskin muita sen lajin vehkeisiin kuuluvia kapistuksia käytetään. Mutta kun Työmiehen toimitus sanoo: — „teollinen kehitys on antanut työväestön käsiin paljon voimakkaammat aseet kuin mitkään kuularuiskut: valtiollisen vaikutusvoiman ja nykyisen **teollisuuskoneiston**" — niin tuon viimeisen sanan tarkoitusta ja „selittäväisyyttä" minä en ymmärrä ja sentähden esitän minä Työmiehen toimituksselle seuraavaa:

Nöyrä pyyntö ja kysymys Työmiehen toimitukselle.

Pyytäisin teidän hyväntahtoisesti selittämään, mitä tarkoitatte sanoessanne, että teollinen kehitys on antanut työväenluokan käsiin (aseeksi kapitalismia vastaan) teollisuuskoneiston? Minä kun olen ollut siinä käsityksessä, että „teollinen kehitys" on antanut teollisuuskoneiston **kapitalismin käsiin**, aseeksi työväenluokkaa vastaan — siis aivan nurinkurisessa käsityksessä, ja sentähden pyytäisin selitystä. Ja edelleen, tarkotatteko te, että työväenluokan valtaanpääseminen tapahtuu teollisuuskoneiston valtaamiselle, josta sitte on seurauksena teollisuusyhteiskunta?

Näihin selitystä pyytää veljenne — se jonka ilmipunastavit ovat tämän ruopustelun lopussa.

„Socialist Party of Canada" on sittekin vain teoreetikkojen puolue.

Pääväite ja pahin „soimaus" minkä Työkansa on Canadan Socialist Partya kohtaan tehnyt, on se, että „Socialist Party of Canada" on teoreetikkojen, kamarisosialistien puolue. Siitä ovat muutamat Vancouverin toverit kauhtuneet ja yhä edelleen koettaneet todistaa ettei asia niin ole, vaan että „Socialist Party of Canada" on ensiluokan käytännöllinen puolue.

Nyt kuitenkin minun mielestäni, on sanottu puolue itse antanut voimakkaan todistuksen Työkansan tekemän väitteen oikeudesta. Se todistus on tällainen:

Puolueella on ollut kerta viikossa ilmestyvä lehti, Western Clarion, joka oli oikeen puolueen omistama. Lehti ei tosin ollut mikään varsinainen agitatsioni lehti siinä ymmärryksessä mitä agitsionilehdellä käsitetään, vaan oli se etupäässä teorioiden selvittelijä, joita se sakseitteli Marxin ja muiden teoreetikkojen tekeleistä — mutta viikkolehtenä ilmestyessään kävi se agitatsionilehdestä edes ulkoasultansa. Mutta nyt on poistettu sekin „epäjohdonmukaisuus". Western Clarion on muutettu kerta kaukaudessa ilmestyväksi „makasiiniksi."

Tämä temppu on minun mielestäni kaikkea muuta kuin käytännöllistä. Minä en tiedä yhtään sosialistista lehteä muuttuneen „makasiiniksi" ennen Western Clarionia. Ja syy siihen, että yleensä niin tapahdu, on se kun jokainen käytännöllinen sosialistipuolue tarvitsee ennenkaikkea agitatsionilehden ja vasta sitte kun puolue on iso, tuntee se „kipeästi" tarvitsevansa teorioita selvittelevän aikakausilehden. Tällainen asiainkulku johtuu luonnollisesti siitä, koska käytännöllisten sosialistipuolueiden ensimäinen tehtävä on kiihottaa ja järjestää joukkoja ja vasta toinen tehtävä on koettaa saada, jos mahdollista jokainen puolueen jäsen perinpohjin selville siitä elämänymmärryksestä ja niistä atteista, joille puolueet teorioissa nojaavat.

Onko nyt sitte Canadassa kiihotus- ja järjestystyö suoritettu niin pitkälle, että puolueen ainoa agitationilehti joutaa pois? Eihän se ole vielä alussakaan. Saanee etsiä kapitalistista maata, jossa työväestön enemmistö olisi niin tietämätöntä kun se on Canadassa — mutta Socialist Party of Canada katsoo sen olevan sillä sivistystasolla ettei se tarvitse agitatsionilehteä. Sellainen on hiaksi korkealta katsomista.

Tosin itä Canadassa ilmestyy sosialistinen Cottons Weekly, jóka on todellinen agitatsionilehti, mutta näin laajassa maassa kaksikaan agitatsionilehteä ei olisi liikaan. Ja sitäpaitsi Western Clarionia ei ole muutettu „makasiiniksi" siihen katsoen, koska on toinen sosialistinen agitatsionilehti, vaan siksi kuin „Socialist Party of Canadan" menettelytapaan kuuluu latvasta puuhun nousemi-

lieventämään. Tässä ei auta mikään sydämellisyys ja sydämellisesti „kannattaminen", vaan tosi toiminta. Lüittykää järjestöön ja olkaa miehiä paikallanne, ainoastaan siten saadaan jotakin aikaan.

Samalla kertaa kuin olette hyviä union miehiä, muistakaa olla myöskin **hyviä sosialisteja**, sillä se on kaikessa tapauksessa sosialismi, joka lopullisesti ja varmasti kykenee teidät ja koko ihmiskunnan kapitalismin orjuudesta vapauttamaan.

Järjestön toimeenpaneva viraston lienee tehtävistänsä selvillä ilman sivultapäin tyrkkimättä.

Mihin nykyajan ihmiset ovat vajonneet.

Nykyaikaisissa „sivistysmaissa" ovat sellaiset taudit, kuten esim. rutto, saatu jokseenkin tyyten hävitämään. Ainoastaan joskus tulee tuo hirviö joko siirtyvän väestön kauppatavaran tai muun sellaisen mukana European tai Amerikaan. Sellaisten sivistymättömien kansojen kesken, kuin ovat Aasian kansat rutto sensijaan raivoaa hyvin lyhvien väliaikojen kuluttua mitä hirvittävimmässä määrässä. Aasiassa on yhden ainoan vuoden ajalla kuollut ehkäpä miljoonaa ihmistä tuohon kamalaan tautiin ja nykyäänkään sitä ei ole onnistuttu saamaan tykkänään taukoamaan. Viimeiset tiedonannot kertovat, että Indiassa on puolen vuoden ajalla, jälkeen tämän vuoden tammikuun 1 p:n, kuollut ruttoon 650,690 ihmistä. On sitäpaitsi otettava huomioon, että viralliset numerot eivät tällaisissa asioissa tavallisesti ole liian suuria vaan pikemmin liian alhaisia. Tämä on pelottavaa kulkutaudin raivoamista, sitäkin suuremmalla syyllä kun näyt tää siltä, ettei aasialainen sivistys kykene vielä pitkiin aikoihin nousemaan niin korkealle, että se voisi asettaa sulun tuolle turmion tuojalle.

Aasialaisen kanssa sivistymättömyys ja elämän kurjuus ovat etupäässä syynä siellä raivoavaan

Täyttääkö sitte Western Clarion tieteellisen „makasiinin" tarpeen? Se on mahdottomuus. Niin pieni ja köyhä puolue kuin „Socialist Party of Canada" on, ei jaksa vielä moneen aikaan kustantaa sellaista „makasiinia", joka täyttäisi tieteellisen aikakausjulkaisun tarpeen. Tieteelliset julkaisut, ollaksensa tieteellisiä, vaativat siksi paljon kustannuksia, että niitä ei pysty „Socialist Party of Canada" suorittamaan. Tätä puoluetta satakertaa suuremmien sosialistipuolueidenkaan kuukausijulkaisut eivät tahdo kannattaa, mitä sitte meillä Canadassa. Jos taas Western Clarionia pidetään „tieteellisenä julkaisuna" sellaisten tieteilijäin kuin Kingsleyn ja Gribblen sepustuksilla, niin kyllä siitä silloin suokeutuu koko tieteilijä.

Kaikissa tapauksissa pidän minä Clarionin muuttamista „makasiiniksi" tavattoman nolona ja takaperoisena askeleena. Useammin kerran viikossa ilmestyväksi olisi pitnyt Clarion muuttaa eikä „makasiiniksi". Mutta eihän „Socialist Party of Canada" olisi kaan ainoa oikea sosialistipuolue koko maailmassa, jos se ei menetteli „ainoalla oikealla itsenäisellä tavalla."

Hijoppi Rotilainen.

ruttotautiin. Lääketiede on alhaisella kannalla ja kansa luottaa siihen vähemmän kuin puoskaroimiseen. Kansa ei tiedä tereysopista mitään, joskaan ei voi mennä kerskaamaan Europan ja Amerikan kansojenkaan siitä paljoa tietävän. Kansan kurjuus on ääretömän suuri joka puolelta, niin henkisesti kuin aineellisestikin. Taudit saavat suotuisaa jalansijaa siellä missä köyhyys ja sen seuralainen, likaisuus, rehoittavat. Venäjälle, jossa sekä talonpojat että teollisuustyöläiset elävät äärimmäisessä kurjuuden ja likaisuuden raatelemina työntyy rutto aina silloin kuin sitä Kiinassakin on. Sivistyneimmissä maissa ruttoa sensijaan harvemmin tavataan, ja suurempaa jalansijaa ei se ole niissä saanut enää pitkiin aikoihin.

Rutto on siis sivistymättömien kansojen vitsaus. Mutta vapaita eivät sivistysmaidenkaan ihmiset taudeista ole. Sivistys, porvarillinen sivistys, on karkoittanut ruton keskuudestansa, mutta valmistanut toisille vaarallisemmille taudeille hyvän maaperän. Keuhkotauti esim. on yksi kapitalistisen sivistyksen eli nyt oikeammin sanottuna: kapitalistisen järjestelmän surullinen kukkanen. Kapitalismin kirouksen alaisina olevien työläisten keskuudessa keuhkotauti pesii mitä hirvittävämmässä määrässä. Kapitalismin työläiset ovat keuhkotaudin uhreja sentähden, että heidän täytyy elää kurjissa oloissa, tehdä raskasta työtä epäterveellisissä työpaikoissa, syödä huonoa väärennettyä kaikin puolin epäterveellistä ruokaa, asua kurjissa hökkeleissä tai kasarmimaisissa laitoksissa. Nykyajan sivistyskansoista kuolee ainakin kaksikymmentä prosenttia keuhkotautiin ja heidän kuolemansa on ennenaikainen. Mene minne tahansa, etenkin teollisuuskeskuksiin ja sinä näet kaikkialla kurjia, kumarassa kulkevia olentoja; he ovat keuhkotaudin tai muun nykyajan tavallisen taudin runtelemia.

Keuhkotauti pahenee ja laajenee päivä päivältä; sen uhreja eivät ole ainoastaan aikuiset, vaan lapsetkin se on saastuttanut; se on perintönä kulkenut vanhemmista lapsiin ja epäluonnollisissa oloissa se päivä päivältä pahenee. Lääkärien nykyaikainen taito ei voi tehdä loppua keuhkotaudin tuhoista. Sellaista lääkettä, jolla keuhkotauti voitaisiin parantaa, jolla sen pirulliset bakterit voitaisiin kuolettaa, ei ole vielä keksitty. Ainoa, voimakas lääke keuhkotautia vastaan on helppo työ raittiissa ilmassa, hyvä, väärentämätön ruoka hyvät ja puhtaat asunnot sekä huolista vapaa elämä. Tällaisia lääkkeitä ei tarjoa nykyinen yhteiskunta ruhjomille jäsenillensä. Täytyy tapahtua suuria muutoksia ennenkuin se mitä edellä on sanottu voidaan toteuttaa. Täytyy tapahtua vallankumous sen sanan täydellisemmässä ymmärryksessä. Sosialismi yksin kykenee tällaisen lääkkeen hankkimaan ja sillä kapitalismin myrkyttämät ihmiset parantamaan.

Kuppatauti on myöskin yksi nykyajan „sivistysmaiden'' tauteja. Sitä sairastavat sekä köyhät että rikkaat, enemmän ehkä jälkimmäiset. Sotilaiden keskuudessa kerrotaan kupan olevan vallan yleinen tauti. Kuppa levenee nopeasti; sitä levittää se järjetön sukupuolielämä, jota nykyajan ihmiset elävät. Prostitutsionilaitos on yksi nykyisen järjestelmän välttämättömistä kukkasista ja sieltä muun kurjuuden ja saastan ohella levenee kuppa, joka on yksi kamalampi nykyajan taudeista. Spitali, joka entisinä aikoina raastoi ihmiskuntaa, on nyt saatu taukoamaan, mutta

pahduttua se tavallisesti „uusii'' ja lapsi syntyy sen saastuttamana maailmaan.

Parhain lääke kuppatautiakin vastaan on vallankumous, porvarillisen järjestelmän nujertaminen, niin yksipuolisesti sanotulta kun se tuntuukin. Porvarillisen järjestelmän mukana katoaa prostitutsioni maailmasta ja silloin on kupan levittäjä poissa. Silloin kyllä voi korkealle kehittynyt lääketiede, joka sekin muuttuu pisneksestä taudin vastustamiseksi, pitää lopusta huolen — nyt se on mahdottomuus.

Edellämainitut ovat vaarallisempia kaikista niistä taudeista, joita nykyajan ihmiset sairastavat. Ei ole mitään leikintekoa joutua kummankaan näiden tautien saastuttamaksi. Keuhkotauti pesii nykyään melkein kaikissa työpaikoissa, etenkin tehtaissa ja prostitutsioni laitoksista löyhkää kupan mädättämän lihan haju. Kumpaakin näistä taudeista tulisi ihmisten koettaa välttää, mutta he eivät voi niitä välttää ja jos joskus voisivatkin ei heillä ole siihen tarmoa niin voimakkaat vaikuttimet heitä ajavat niiden uhreiksi. Yksilöllisen parannuksen saarnaaminen voi pelastaa muutamia mutta mitä se auttaa kun miljoonat samalla kertaa hukkuvat. Yhteistoimintaa se vaatii saada tuollaiset surkeudet korjattua.

J. V. K—to.

Canadan suomalaiset.

HEREILLE TYÖLÄISET!

Puolen vuosikymmentä on sosialistinen liike tehnyt keskeytymätöntä herätystyötä Canadan suomalaistenkin keskuudessa.

Tällä ajalla on ehditty saada koko paljon työläisille tunnetuksi sosialistisen järjestymisen välttämättömyys. Voidaksemme yhteis voimin kaikkien järjestyneiden työläisten kanssa käydä yhteistä vihollista, porvaristoa vastaan, täytyy meidän oppia ymmärtämään yksi tärkeimmistä sosialidemokratisen liikkeen tehtävistä. Se on suhtaunnuttaa sosialistinen toiminta mahdollisimman likelle itsekunkin maan vallitsevia oloja. Vaikkakin kansainväisen sosialistisen liikkeen suhtaantuminen kansain väliseen porvaristoon on pääpiirteissään kaikissa maissa sama, on kuitenkin erimaiden sosialistisen liikkeen otettava mahdollisimman tarkasti huomioon ne olot, joissa maan työväestö milloinkin elää. Näin meneteltynä voidaan työläisluokan sosialisiseeraaminen toimittaa mahdollisimman hyvillä tuloksilla.

Canadan suomalainenkin sosialistinen liike, joka ei suinkaan ole vähemmän arvoinen Canadan järjestyneiden työläisten rintamassa, on etenkin viimeisien taisteluvuosien aikana alkanut ottaa yllämainittua seikkaa tarkasti huomioon. On siis lähdetty ottamaan mitä tärkeimpiä askeleita, saadaksemme laajat työläisjoukot kutsutuksi köyhälistön yhteiseen taistelurintamaan, työläiset. jotka vielä näinä päivinä monituhatluikuisina uinuvat Canadan erämaissa säälimättömien riistäjäin uhrina. Näille työläistovereille on joudutettava pikaista apua, sillä heillä ei ole niitäkään vähäisiä oikeuksia mitä ehkä teollisuuskeskuksissa työskentelevillä työläisillä voipi olla.

Tämä Canadan erämaissa rikkauksia luopa työläislauma kärsii tiedonjanoa, kärsii kaikkea. Heiltä suoraan vähäisiäkin oikeuksia rikollisesti riistetään, ehkäistään

Canadan metsä- ja rautatietyöläiset, te tiedätte että juuri teitä varen on perustettu erikoinen liitto, jonka tarkoitus on tehdä kaikkensa teidän eduksenne. Teidän ei ole jäätävä välinpitämättömäksi tämän liiton suhteen, sillä te työläistoverit itse voitte paljon helpoittaa ja auttaa omaanne ja koko köyhälistön yhteistä etua. Tuskinpa synkimmässä korvessa löytynee pienintäkään työläisjoukkoa, joidenka keskuudessa ei löytyisi aina joku yksilö, jonka sydän on lämmennyt sorrettujen vapauden taistelulle. Teistä työläistoverit, vaikkakin kantaissanne raskainta sorron ja vääryyden taakkaa, teistä se riippuu josko tahdotte että miljoonat sortoa kärsivät kansojen lapset saisivat nähdä onnellisemman elämän päivän kuin mitä tämä kuolemaan tuomittu porvarivalta meidän osaksemme on suonut. Tässä köyhälistön yhteisessä taistelussa voi olla jokainen työläinen osallisena. Työläiset, halki erämaidenkin, voidaan yhteisvoimin järjestää ja johtaa taistelua, josta tulee olemaan hyötyä koko työväen luokalle.

Toverit ympäri Canadan, lähettäkää tietoja oloistanne y. m. havainnoistanne yllämainitulle liitolle, sillä niitä tarvitaan, koska liiton hallinto on päättänyt ryhtyä tarmokkaisiin toimenpiteisiin Canadan metsä- ja rautatietyöläisten järjestämisessä.

H. S.

TORONTO, ONT.

Koska tänne on virrannut Suomesta viime kevännä ja tämän kesän aikana sellaistakin väestöä, jotka ovat ottaneet osaa Suomen sosialidemokratisen puolueen toimintaan itsekukin omilla paikkakunnillaan, niin kehottaisin heitä täälläkin tekemään samoin, sillä täytyy aina muistaa, että sosialismi on kansainvälistä ja toimiminen sen eteen on samanarvoista, niin täällä kuin vanhassakin maassa. Meidän sosialistiliikkeemme on täällä kyllä pientä, väestöön verraten, mutta kun otetaan lukuun se aika mikä vasta on tehty sosialistista raivaustyötä Canadan suomalaisten keskuudessa, niin voimme sanoa, ettemme ole siinä huonommin onnistuneet. Toisin saattaisi olla asian laita, jos Suomesta ennen teitä saapuneet olisivat ollet velttoja siinä suhteessa, niinkuin te yleensä näytte olevan. Jotkut teistä kyllä on liittynyt s. s. Liiton jäseneksi, mutta suurin osa on jäänyt sivultakatseliaksi. Suomi on saanut yleisen tunnustuksen siitä, että sen väestö on politillisesti hereillä ja tekin olette kerran olleet ylpeitä tuosta taantumuksesta ja teidän sopisi nytkin näyttää, ettei se tunnustus ole annettu teille suotta, vaan olette sen todella ansainneet ja näytätte sen tässä maassa ollessannekin.

Eivät ne ihmiset suotta sano, että Toronton suomalaiset ovat vaipumassa parparismiin, sillä sitä tosiaankin on todistamassa heidän elämänsä. Juoppottelu ja tappelukset alkavat kuulua päiväjärjestykseen. Mustia silmiä ja pahasti kynsityitä naamoja näkee useasti, jotka eivät kuulu sivistyneille ihmisille. Mutta te näytte niitä antavan toinen toisillenne jokapäiväisenä huvinanne. Niin eikö silloin jo ole sivistyksenne säälittävää, vai mitä itse arvelette? Jos tuon kaiken vaan teette tarkoituksella saada nimenne kaupungin kirjoihin, niin sinne kyllä saisitte nimenne hienommassakin muodossa, hankkimalla itsellenne kansallispaperit, joiden saantiin teitä avustaa s. s. Liitto valitun asiamiehensä kautta. Ottakaapa

pa vaan osastojen asettamilla ehdoilla — niin tulee tuo päätös vaatimaan osastoilta sitkeämpää toimintaa kuin tähän asti Työkansan levittämiseksi. Ja koska Toronto on yksi suurimmista paikkakunnista, johonka ei kuitenkaan tule kuin noin satakunta Työkansaa, ja jos Työkansan laajennus tulee edellyttämään tuhannen uutta tilausta, niin lankeaisi tuosta summasta vähemmässä määrässä 150 Toronton osaston hankittavaksi. Tuo summa ei kyllä ole mahdotoin toteuttaa tässä jouluun mennessä. Jos vaan edes puoletkaan Liiton jäsenistä hankkivat kukin yhden uuden tilaajan, niin luulen, että meidän uudet, sanomalehtimiehemme, joita muistaakseni on kahdeksan, täyttävät tuon lopun summan. Jokaisen velvollisuudeksi silti täytyy jättää maaperän valmistaminen tälläiselle jättiläsryntäykselle, jolaista ei paikkakunnallamme ole ennen toimeenpantu. Siis puhukaa toverienne keskuudessa kaikkialla Työkansan laajennuksesta ja mitä se tulee itsekultakin yksilöltä vaatimaan. Älkää lopettako puhetta siitä ennenkuin olemme toteuttaneet sen, että Torontoon tulee 250 Työkansaa. Se kaikukoon ylinnä ensi toimintakauden taistelun huudoista.

Sama.

PARLAMENTARISMIN RAPPEUTUMINEN.

(Leipzig Volkzeitung.)

Joku aika sitten oli puoluelehdissä seuraava pieni uutinen Italiasta: „Sosialidemokratinen parlamenttiryhmä on liittynyt oppositsiooniin.'' Ei mitään muuta, tavallinen, lyhyt tieto vaan ilman mitään selityksiä muiden lukuisien päiväntapahtumatietojen joukossa, aivan kuin ei se olisi sen merkillisempi kuin toisetkaan. Ja kuitenkin sisältävät nämät muutamat sanat enemmän kuin kokonaiset kirjat. Nopeasti ja voimakkaasti kuin salama valaisevat ne parlamentarismin kehityksen ja sen rappeutumisen. Ajatelkaahan vaan kysymyksenalaisen nutisen kertoman kaltaisia tapauksia muissa maissa. Täällä esim. on eduskuntaryhmä tänään päättänyt tukea hallitusta, siellä se ehkä on tehnyt kiinteän liiton muiden puolueiden kera mutta eroaa vuoden kuluttua liitosta, kun jokin hallituksen esitys on sen silmiä aukonut j. n. e. Tässä olemme tekemisissä määrätyn poliittisen metoodin kera, periaatteettoman, opportunistisen metoodin, reformistisen eli revisionistisen taktikan kera.

Se seikka, että tämä taktiikka enemmän tai vähemmän selväpiirteisenä esiintyy viimeisen vuosikymmenen ajalla kaikissa maissa, se osottaa, että tämä taktiikka ei suinkaan johdu tilapäissyistä, ei johtavien politiikkojen katsantopolitisesta asemastakaan. Ei, tämän parlamentarismin kehityksen työväenliikkeessä määräävät yleiset syyt.

Saksa on antanut kaikkien maiden proletariaille esimerkin, miten parlamentarismista voi tulla voimakas ase työväenluokan vapaustaistelussa. Tämän aseen kyllä ensin täytyi käydä läpi sosialistilakien tulikokeen, jolla hallitsevat luokat sen luulivat voivansa hävittää. Mutta kun parlamentarismi vahingoittumattomana ja voimakkaampana entistään nousi tästä taistelusta, kiirehtivät kaikkien maiden työläiset riemuitsevalla innostuksella tätä uutta asetta käyttämään. 90-luku on parlamentin kukoistusaikaa. Kaikkialla, Ranskassa, Italiassa, Hollannissa, Belgiassa saatiin sosialisti-

sosialismi ja muut reformismin muodot heikentää jyrkkää, periaatteellista taistelua koko porvarillista maailmaa vastaan. Samat johtavat politikot, jotka aikaisemmin mallikelpoisesti johtamiensa taistelujen kautta johtivat kansaa sosialismiin, kääntyivät nyt kompromissipolitikan poluille. Ylläoleva sanomalehtiuutinen on juuri merkki sellaiseta sisäisestä rappeutumisesta, joka usein seuraa ulkonaista kasvua. Yhä enemmän aletaan katsella asioita niinkuin olisi aivan luonnollista, jotakin, jota ei voi auttaa se, että sosialistinen eduskuntaryhmä ei aina kuulu oppositsiooniin porvarilliseen hallitukseen nähden, vaan voi ensin kuulua hallituspuolueeseen sittemmin, kun hallitus sen silmät on avannut, vastustuspuolueisiin siirtyäkseen.

Syy tälläiseen kehitykseen on osaksi parlamentarismin omassa olemuksessa. Vaikkapa agitatsiooni ja taistelu sosialismin puolesta onkin parlamentarismin perustuksena, on parlamentarismi käytännössä kuitenkin politisten päivänkysymysten käsittelyä. Ja juuri siinä on sen voima. Sillä niin kauan kun sosialismi on olemassa ainoastaan jonkinlaisena lahkolaisoppina, salaperäisenä, epäselvänä teoriana tai utopisena unena, niin kauan pysyvät joukot sille vieraina. Mutta heti kun sosialismi ottaa haltuunsa käytännöllisen elämän kysymykset, alkaa käytännössä taistella työväenluokan etujen puolesta omistavia luokkia vastaan, silloin se muuttuu joukoille ymmärrettäväksi, käytännölliseksi. Oltuaan tulevaisuuden kysymys, tulee siitä nykyajan kysymys. Niin että sitä pohditaan nyt kaikkialla, missä harrastusta politisiin kysymyksiin löytyy. Niinpä tekee parlamentarinen työ sosialismin joukkojen yhteiseksi omaisuudeksi ja parlamentarikoista tulee samalla kertaa niiden yhteiskunnallisten reformien esitaistelijoita, joita proletariaatti tarvitsee ja vaatii. Taistelu yhteiskunnallisten reformien puolesta, s. o. kaikkien niiden politisten toimen piteitten puolesta, joiden katsotaan parantavan proletariaatin asemaa, se on se muoto, jonka sosialistisen taistelun tulee ottaa.

Silloin ei voida väittää, että pyrkimysten ensimäiseksi maaliksi tulee juuri tämä luokkataistelun muoto. Työväenluokan kärsimykset ovat niin suuret, yhteiskunnallisten uudistusten tarve niin pakottava, että kaikki huomio suuntautuu juuri tähän päämäärään. Alkaessa näyttää siltä, kun joukkojen nousu kapitalistista sortoa vastaan todistaisi vapausliikkeen mahtavista voimista ja porvaristo, joka kyllä hyvin syntinsä tuntee, tekee joitakin myönnytyksiä ensimäisten joukkojen osoittamien levottomuuden ja heräämisen merkkien säikäyttämänä. Mutta pian huomataan, että joukkojen kokoaminen ja herättäminen vielä vahvasti pikkuporvarillisissa maissa on hidas, pitkäaikainen työ; edistystä ehkäistään mitä moninaisimmimmilla vastatoimenpiteillä ja sosialidemokratit parlamentissa jäävät pieneksi vähemmistöksi, joka ei mitään kykene aikaansaamaan omin voimin. Yhteiskunnalliset reformit jäävät tulematta. Mutta työläiset niitä toivovat ja niitä tarvisevat. Joukot eivät vielä monissakaan maissa ole niin sosialistisesti kouliintuneet, että voisivat käsittää miten — ja millä tavalla niitä voidaan kapitalistisen hallituksen vallitessa saada. Siksi ryhtyy se sellaiseen politiikkaan tai, jos niin tahdotaan sanoa, joutuu sellaisen politikan uhriksi, jonka ohjelman mukaan kaikin keinoin on vaikutettava yhteiskunnallis-

Kultakantaisia puoluemerkkejä

saatavana Työkansan konttorista.

Hinta 50 senttiä

Lähetetään tilattaessa, postivapaasti.

jotka tämän vuoksi osaksi alkavat suosia anarkisti-syndikalistisia mielipiteitä.

Tietoja ympäri maailman.

HOUNDSDITCH JUTTU.

Tuoressa muistissa lienee vielä viime talvena Lontoosa tapahtunut suuremmoinen „anarkisti jahti'', jossa kolme poliisimiestä kuoli ja kaksi haavoittui yrittäessään vangita erästä ulkoomaalaista murtovarasjoukkuetta.

Aluksi luuli poliisi silloin olevansa tekemisissä suuren ulkolaisen salaliiton kanssa ja ponnisteli kaikin voimin saadaksensa selville sen luullut jäsenet. Ponnistelujen tuloksena vangitsi poliisi viisi miestä ja kolme venäläistä sekä puolalaista työläistä, jotka asuivat Whitechapellissa, Lontoon itäosassa ja elättivät itseään rehellisellä työllä. Vangitsemisten johdosta sukeutui myös pitkällisin ja monimutkaisin oikeusjuttu mitä Englannissa mahdollisesti tunnetaan.

Tulos koko suurista ponnisteluista jäi kuitenkin perin laihaksi. Heti aluksi vapautti rauhantuomari syytetyistä neljä, nim. 2 miestä ja 2 naista. Jälelle jäi siis vaan kolme miestä ja yksi naisen puoli, joiden juttu joutui Lontoon rikosasiain oikeuden käsiteltäväksi. Kun juttua hiki tukassa oli käsitelty 9 päivää, julisti oikeus tuomion, jolla kaikki syytetyt miehet vapautettiin, jotavastoin syytetty nainen, Nina Vasiljeva tuomittiin 2 vuodeksi pakkotyöhön. Hän oli asunut yhdessä murtovaras Gardsteinin kanssa, joka haavoittui kuolettavasti jahdin aikana ja syytettiin häntä siitä, että olisi ollut mukana varkauksia suunnitellessa. Mutta tämäkin laiha tulos on nyt kuivanut kokoon, sillä Vasiljevan asianajaja valitti ylioikeuteen, joka nyt onkin vapauttanut hänetkin ja samalla kumonnut rikosoikeuden tuomion. Onpa ylioikeuden presidentti vielä moittinutkin rikosoikeuden puheenjohtajaa siitä, että tämä ei ole kyllin tarkasti ottanut huomioon kaikkia asianhaaroja, vaan vieläpä johtanut valamiehiäkin harhaan, sillä niin sanotaan ylioikeuden tuomiossa, selville kyllä on käynyt, että Vasiljeva oli murtovaras Gardstenin rakastajatar sekä **asui tämän kanssa** muutaman viikon ennen varkautta, mutta tämä ei vähimmässäkään määrässä todista, että hän olisi ottanut suunnitelmiin osaa tai edes tiennyt niistä, kanssarikollinen. Hän on voinut todistaa olevansa aivan kunniallinen neito, joka elätti itseään sikarityöntekijättärenä. Sitten rakastui hän Gardsteiniin ja muutti tämän luokse asumaan, mutta tässä ei ole mitään rikollista. Hänen oikeudelle antamansa ristiriitaiset tiedot ovat myös hyvin käsitettävissä, kun otetaan huomioon hänen mielentilansa tapahtumain johdosta, ja pelko niistä mahdollisesti seuraavasta rangaistuksesta. Siksi onkin tuomio kumottava ja syytetty vapautettava, joka myös on jo tapahtunut.

MAAPALLON METSÄAARTEET.

Europa ei luonnollisestikaan ole maapallon metsärikkain osa. Se ehkä olisi kohta metsistä köyhin, jollei miltei kaikissa **maissa olisi** ryhdytty toimenpiteisiin metsänraiskaamisen estämiseksi. Mutta

Paikka avoinna!

Työkansalle halutaan saada kunnollinen liikkuva asiamies kulkemaan Ontarion rautatie- ja metsäkämpillä. Hakemukset palkkavaatimuksineen ja mahdollisten suositusten seuraamina lähetettävät osoitteella:

Työkansan Johtokunta.

Box 132 Port Arthur, Ont.

Oscar Arnio,

olen teillen kirjoittanut kolme eri kertaa antamallanne osoitteella: 279 Bay str., Port Arthur, Ont., Canada. Mutta ehkä mahdollisesti se ei ole oikea, koska en ole saanut mitään tietoa. Kaksi kirjettä ehkä vielä seisovat Port Arthurin postikonttorissa, yhden olen saanut takasin, syystä että ei ole löydetty. Olkaa siis hyvä, jos aika myöden antaa ja ottaka niistä jotain selvää. Pyytää

Andrew Roine,
Chisholm, Minn.

Bassonsoittaja,

saa paikan S. S. O. soittokunnassa Fort Williamissa, Ont., Can.

Posti osoite on:

211 Robertson St., Fort William, Ont., Canada.

mää, sama asianlaita on myöskin muutamissa osissa Bosniaa ja Herzegovinaa (sek ätietystikin paljoa suuremmassa määrässä valtavilla aloilla Venäjällä). Venäjällä on melkein 210 miljoonaa hehtaaria metsää. Skandinaviassa hiukan yli 20 miljoonaa hehtaaria. Kolmannella sijalla on Saksa, jossa on metsiä 14 miljoonaa 170,000 hehtaaria. Muissa Europan maissa on paljon vähemmän. Ainoastaan jos Itävalta Unkari ja Bosnia-Herzegovina lasketaan yhteen tulee siitä Saksan voittaja, 16 milj. hehtaarilla. Ranskassa on noin 9¾ miljoonaa hehtaaria.

Muissa maanosissa on valtavia metsäalueita. Kaikkien metsävaltioiden edellä on, kuten jo huomautettiin Canada. Yhdysvalloissa, joiden metsämaat ovat ripeästi supistuneet, lasketaan olevan vielä metsää 220 miljoonaa hehtaaria ja pienessä Japanissakin 23 miljoonaa hehtaaria.

HIRSIPUUKAUHUJA.

Rjetshin kirjeenvaihtaja kertoo, että Harbinin mielenvikaisten sairaalassa on nykyään hoidettavana Harkovin ojennusvankilan päällikön apulainen Ivanov. Hänen tuli vankilassa tehdä valmistuksia hirttämisiä varten ja olla läsnä mestauksia toimeenpantaessa. Hän kun oli heikkohermoinen ja sairaalloinen mies, niin ei voinut hermostumatta kestää näitä kauheita toimituksia. Kun hänen tuli kerran olla läsnä 9 hengen hirttämistilaisuudessa, niin hän pyörtyi ja toisena päivänä oli jo mielipuolena. Nykyään lääkärit arvelevat, että Ivanovin terveydentila on toivoton. Sairas on siirretty raivohullujen osastoon.

Tavallisesti aina hirttotuomioiden täytäntöönpanon aikana tapahtuu vankilassa tärisyttäviä kohtauksia, jotka tekevät surkean vaikutuksen vankilan palvelijoihin vartijoihinkin, joiden tulee valmistaa hirsipuita, ruumisarkkuja hirtetyitä varten j. n. e. Esim.

silloin kuin sitä Kiinassakin on. Sivistyneimmissä maissa ruttoa sensijaan harvemmin tavataan ja suurempaa jalansijaa ei se ole niissä saanut enää pitkiin aikoihin.

Rutto on siis sivistymättömien kansojen vitsaus. Mutta vapaita eivät sivistysmaidenkaan ihmiset taudeista ole. Sivistys, porvarillinen sivistys, on karkoittanut ruton keskuudestansa, mutta valmistanut toisille vaarallisemmille taudeille hyvän maaperän. Keuhkotauti esim. on yksi kapitalistisen sivistyksen eli nyt oikeammin sanottuna: kapitalistisen järjestelmän surullinen kukkanen. Kapitalismin kirouksen alaisina olevien työläisten keskuudessa keuhkotauti pesii mitä hirvittävämmässä määrässä. Kapitalismin työläiset ovat keuhkotaudin uhreja sentähden, että heidän täytyy elää kurjissa oloissa, tehdä raskasta työtä epäterveellisissä työpaikoissa, syödä huonoa väärennettyä kaikin puolin epäterveellistä ruokaa, asua kurjissa hökkeleissä tai kasarmimaisissa laitoksissa. Nykyajan sivistyskansoista kuolee ainakin kaksikymmentä prosenttia keuhkotautiin ja heidän kuolemansa on ennenaikainen. Mene minne tahansa, etenkin teollisuuskeskuksiin ja sinä näet kaikkialla kurjia, kumarassa kulkevia olentoja; he ovat keuhkotaudin tai muun nykyajan tavallisen taudin runtelemia.

Keuhkotauti pahenee ja laajenee päivä päivältä; sen uhreja eivät ole ainoastaan aikuiset, vaan lapsetkin se on saastuttanut; se on perintönä kulkenut vanhemmista lapsiin ja epäluonnollisissa oloissa se päivä päivältä pahenee. Lääkärien nykyaikainen taito ei voi tehdä loppua keuhkotaudin tuhoista. Sellaista lääkettä, jolla keuhkotauti voitaisiin parantaa, jolla sen pirulliset bakterit voitaisiin kuolettaa, ei ole vielä keksitty. Ainoa, voimakas lääke keuhkotautia vastaan on helppo työ raittiissa ilmassa, hyvä, väärentämätön ruoka hyvät ja puhtaat asunnot sekä huolista vapaa elämä. Tällaisia lääkkeitä ei tarjoa nykyinen yhteiskunta ruhjomille jäsenillensä. Täytyy tapahtua suuria muutoksia ennenkuin se mitä edellä on sanottu voidaan toteuttaa. Täytyy tapahtua vallankumous sen sanan täydellisemmässä ymmärryksessä. Sosialismi yksin kykenee tällaisen lääkkeen hankkimaan ja sillä kapitalismin myrkyttämät ihmiset parantamaan.

Kuppatauti on myöskin yksi nykyajan „sivistysmaiden'' tauteja. Sitä sairastavat sekä köyhät että rikkaat, enemmän ehkä jälkimmäiset. Sotilaiden keskuudessa kerrotaan kupan olevan vallan yleinen tauti. Kuppa levenee nopeasti; sitä levittää se järjetön sukupuolielämä, jota nykyajan ihmiset elävät. Prostitutsionilaitos on yksi nykyisen järjestelmän välttämättömistä kukkasista ja sieltä muun kurjuuden ja saastan ohella levenee kuppa, joka on yksi kamalampi nykyajan taudeista. Spitali, joka entisinä aikoina raastoi ihmiskuntaa, on nyt saatu taukoamaan, mutta kuppa sen sijaan raivoaa hirvittävällä voimalla. Se, samoin kuin keuhkotautikin menee vanhemmista perintönä lapsiin „kolmanteen ja neljänteen polveen" saakka. Mitään ehdottomasti kuppataudin pakterin tappavaa lääkettä ei ole vielä keksitty; se voidaan tappaa ainoastaan alkuasteellansa, mutta pahaksi päästyä on sitä mahdoton parantaa. Se voidaan lääkkeiden avulla saada, jopa kymmeniksi vuosiksi jonkunlaiseen horrostilaan, mutta silloin se alkaa uudelleen raivoamaan ja henkilö, johon se on pahasti pesinyt saa sen viedä mukanansa hautaan — ensin saastutettuansa ympäristönsä. Naisissa esim. voidaan kuppatauti parantaa niin, ettei se näennäisesti häntä vaivaa, mutta raskauden tapia kaikista niistä taudeista, joita nykyajan ihmiset sairastavat. Ei ole mitään leikintekoa joutua kummankaan näiden tautien saastuttamaksi. Keuhkotauti pesii nykyään melkein kaikissa työpaikoissa, etenkin tehtaissa ja prostitutsioni laitoksista löyhkää kupan mädättämän lihan haju. Kumpaakin näistä taudeista tulisi ihmisten koettaa välttää, mutta he eivät voi niitä välttää ja jos joskus voisivatkin ei heillä ole siihen tarmoa niin voimakkaat vaikuttimet heitä ajavat niiden uhreiksi. Yksilöllisen parannuksen saarnaaminen voi pelastaa muutamia mutta mitä se auttaa kun miljoonat samalla kertaa hukkuvat. Yhteistoimintaa se vaatii saada tuollaiset surkeudet korjattua.

J. V. K—to.

Canadan suomalaiset.

HEREILLE TYÖLÄISET!

Puolen vuosikymmentä on sosialistinen liike tehnyt keskeytymätöntä herätystyötä Canadan suomalaistenkin keskuudessa.

Tällä ajalla on ehditty saada koko paljon työläisille tunnetuksi sosialistisen järjestymisen välttämättömyys. Voidaksemme yhteis voimin kaikkien järjestyneiden työläisten kanssa käydä yhteistä vihollista, porvaristoa vastaan, täytyy meidän oppia ymmärtämään yksi tärkeimmistä sosialidemokratisen liikkeen tehtävistä. Se on suhtaunnuttaa sosialistinen toiminta mahdollisimman likelle itsekunkin maan vallitsevia oloja. Vaikkakin kansainväisen sosialistisen liikkeen suhtaantuminen kansain väliseen porvaristoon on pääpiirteissään kaikissa maissa sama, on kuitenkin erimaiden sosialistisen liikkeen otettava mahdollisimman tarkasti huomioon ne olot, joissa maan työväestö milloinkin elää. Näin menettelynä voidaan työläisluokan sosialistiseeraaminen toimittaa mahdollisimman hyvillä tuloksilla.

Canadan suomalainenkin sosialistinen liike, joka ei suinkaan ole vähemmän arvoinen Canadan järjestyneiden työläisten rintamassa, on etenkin viimeisien taisteluvuosien aikana alkanut ottaa yllämainittua seikkaa tarkasti huomioon. On siis lähdetty ottamaan mitä tärkeimpiä askeleita, saadaksemme laajat työläisjoukot kutsutuksi köyhälistön yhteiseen taistelurintamaan, työläiset. jotka vielä näinä päivinä monituhatlukuisina uinuvat Canadan erämaissa säälimättömien riistäjäin uhrina. Näille työläistovereille on joudutettava pikaista apua, sillä heillä ei ole niitäkään vähäisiä oikeuksia mitä ehkä teollisuuskeskuksissa työskentelevillä työläisillä voipi olla.

Tämä Canadan erämaissa rikkauksia luopa työläislauma kärsii tiedonjanoa, kärsii kaikkea. Heiltä suoraan vähäisiäkin oikeuksia rikollisesti riistetään, ehkäistään postinkulkua, etenkin sanomalehdet joutuvat häviöön. Mitä muuta oikeutta voivat metsätyöläiset saada, puhumattakaan kunnollisesta ravinnosta, terveydenhoidosta ynnä muista. Järjestyneiden työläisten pyhin velvollisuus on lähteä tarmokkaaseen taisteluun näiden sorrettujen työläistoverien puolesta. Heidän tämänpäiväinen asemansa ja sosialistisen liikkeen tulevaisuus ja edut velvoittaa kaikkia, joilla lienee pienintäkään säälia sorronalaisia työläisiä kohtaan. Meillä työläisillä ei ole pienintäkään toivoa olojemme korjaantumisesta, ellemme itse lähde yhdistynein voimin vaatimaan osaamme riistäjäin kourista ne raskainta sorron ja vääryyden taakkaa, teistä se riippuu josko tahdotte että miljoonat sortoa kärsivät kansojen lapset saisivat nähdä onnellisemman elämän päivän kuin mitä tämä kuolemaan tuomittu porvarivalta meidän osaksemme on suonut. Tässä köyhälistön yhteisessä taistelussa voi olla jokainen työläinen osallisena. Työläiset, halki erämaidenkin voidaan yhteisvoimin järjestää ja johtaa taistelua, josta tulee olemaan hyötyä koko työväen luokalle.

Toverit ympäri Canadan, lähettäkää tietoja oloistanne y. m. havainnoistanne yllämainitulle liitolle, sillä niitä tarvitaan, koska liiton hallinto on päättänyt ryhtyä tarmokkaisiin toimenpiteisiin Canadan metsä- ja rautatietyöläisten järjestämisessä.

H. S.

TORONTO, ONT.

Koska tänne on virrannut Suomesta viime keväänä ja tämän kesän aikana sellaistakin väestöä, jotka ovat ottaneet osaa Suomen sosialidemokratisen puolueen toimintaan itsekukin omilla paikkakunnillaan, niin kehottaisin heitä täälläkin tekemään samoin, sillä täytyy aina muistaa, että sosialismi on kansainvälistä ja toimiminen sen eteen on samanarvoista, niin täällä kuin vanhassakin maassa. Meidän sosialistiliikkeemme on täällä kyllä pientä, väestöön verraten, mutta kun otetaan lukuun se aika mikä vasta on tehty sosialistista raivaustyötä Canadan suomalaisten keskuudessa, niin voimme sanoa, ettemme ole siinä huonommin onnistuneet. Toisin saattaisi olla asian laita, jos Suomesta ennen teitä saapuneet olisivat ollet velttoja siinä suhteessa, niinkuin te yleensä näytte olevan. Jotkut teistä kyllä on liittynyt s. s. Liiton jäseneksi, mutta suurin osa on jäänyt sivultakatseliaksi. Suomi on saanut yleisen tunnustuksen siitä, että sen väestö on politillisesti hereillä ja tekin olette kerran olleet ylpeitä tuosta taantumuksesta ja teidän sopisi nytkin näyttää, ettei se tunnustus ole annettu teille suotta, vaan olette sen todella ansainneet ja näytätte sen tässä maassa ollessannekin.

Eivät ne ihmiset suotta sano, että Toronton suomalaiset ovat vaipumassa parparismiin, sillä sitä tosiaankin on todistamassa heidän elämänsä. Juoppottelu ja tappelukset alkavat kuulua päiväjärjestykseen. Mustia silmiä ja pahasti kynsityitä naamoja näkee useasti, jotka eivät kuulu sivistyneille ihmisille. Mutta te näytte niitä antavan toinen toisillenne jokapäiväisenä huvinanne. Niin eikö silloin jo ole sivistyksenne säälittävää, vai mitä itse arvelette? Jos tuon kaiken vaan teette tarkoituksella saada nimenne kaupungin kirjoihin, niin sinne kyllä saisitte nimenne hienommassakin muodossa, hankkimalla itsellenne kansallispaperit, joiden saantiin teitä avustaa s. s. Liitto valitun asiamiehensä kautta. Ottakaapa huomioon, niin ette kadu kauppojanne. Ne eivät tule teille kalliiksi. Useammassa tapauksessa voivat tulla halvemmaksi kun lääkkeet rikkirevittyihin naamoihinne. Parasta siis olisi lopettaa tuollainen epäsiisti elämäntapa ja yhtyä niihin, jotka koettavat vointinsa mukaan levittää sivistystä ja tiedonvaloa ympäristöönsä. Niihin voitte yhtyä, yhtymällä s. s. Liittoon, siellä on teille kylliksi toimialoja ja ne tulevat teitä myöskin tyydyttämään joutoaikojenne huvina.

Näkemiin siis pojat, haalilla tavataan jo ensi kokouksessa. Niin ainakin toivoo Luugas.

Nyt kun Työkansan laajennuskysymys tulee ratkaistua, vaikkakivat kukin yhden uuden tilaajan, niin luulen, että meidän uudet sanomalehtimiehemme, joita muistaakseni on kahdeksan, täyttävät tuon lopun summan. Jokaisen velvollisuudeksi silti täytyy jättää maaperän valmistaminen tälläiselle jättiläsryntäykselle, jollaista ei paikkakunnallamme ole ennen toimeenpantu. Siis puhukaa toverienne keskuudessa kaikkialla Työkansan laajennuksesta ja mitä se tulee itsekultakin yksilöltä vaatimaan. Älkää lopettako puhetta siitä ennenkuin olemme toteuttaneet sen, että Torontoon tulee 250 Työkansaa. Se kaikukoon ylinnä ensi toimintakauden taistelun huudoista.

Sama.

PARLAMENTARISMIN RAPPEUTUMINEN.

(Leipzig Volkzeitung.)

Joku aika sitten oli puoluelehdissä seuraava pieni uutinen Italiasta: „Sosialidemokratinen parlamenttiryhmä on liittynyt oppositsiooniin.“ Ei mitään muuta, tavallinen, lyhyt tieto vaan ilman mitään selityksiä muiden lukuisien päiväntapahtumatietojen joukossa, aivan kuin ei se olisi sen merkillisempi kuin toisetkaan. Ja kuitenkin sisältävät nämät muutamat sanat enemmän kuin kokonaiset kirjat. Nopeasti ja voimakkaasti kuin salama valaisevat ne parlamentarismin kehityksen ja sen rappeutumisen. Ajatelkaahan vaan kysymyksenalaisen uutisen kertoman kaltaisia tapauksia muissa maissa. Täällä esim. on eduskuntaryhmä tänään päättänyt tukea hallitusta, siellä se ehkä on tehnyt kiinteän liiton muiden puolueiden kera mutta eroaa vuoden kuluttua liitosta, kun jokin hallituksen esitys on sen silmiä aukonut j. n. e. Tässä olemme tekemisissä määrätyn poliittisen metoodin kera, periaatteettoman, opportunistisen metoodin, reformistisen eli revisionistisen taktikan kera.

Se seikka, että tämä taktiikka enemmän tai vähemmän selväpiirteisenä esiintyy viimeisen vuosikymmenen ajalla kaikissa maissa, se osottaa, että tämä taktiikka ei suinkaan johdu tilapäissyistä, ei johtavien politiikkojen katsantopolitisesta asemastakaan. Ei, tämän parlamentarismin kehityksen työväenliikkeessä määräävät yleiset syyt.

Saksa on antanut kaikkien maiden proletariaille esimerkin, miten parlamentarismista voi tulla voimakas ase työväenluokan vapaustaistelussa. Tämän aseen kyllä ensin täytyi käydä läpi sosialistilakien tulikokeen, jolla hallitsevat luokat sen luulivat voivansa hävittää. Mutta kun parlamentarismi vahingoittumattomana ja voimakkaampana entistään nousi tästä taistelusta, kiirehtivät kaikkien maiden työläiset riemuitsevalla innostuksella tätä uutta asetta käyttämään. 90-luku on parlamentin kukoistusaikaa. Kaikkialla, Ranskassa, Italiassa, Hollannissa, Belgiassa saatiin sosialistisia edustajia parlamentteihin ja muuttivat nämät pian, kaikissa kysymyksissa periaatteellisen kantansa, esittäen parlamentit todellisiksi sosialistisen valistuksen ahjoiksi. Maissa, missä ei yleistä äänioikeutta ollut, alettiin sen puolesta voimakas agitatsiooni, joka useissa tapauksissa tuotti toivotut tulokset samalla kun saatiin työväestön vaatimuksia lähentelevia yhteiskunnallisia reformeja. Mutta silloin onkin kehityksen huippukohta saavutettu. Seuraavan vuosikymmenen kuluessa kyllä osoittaa alituista lisääntymistä sekä sosialististen edustajiin, että heidän valitsijainsa lukumäärään nähden, mutta samaan aikaan alkoi koplailupolitiikka, ministerina kuulu oppositsiooniin porvarilliseen hallitukseen nähden, vaan voi ensin kuulua hallituspuolueeseen sittemmin, kun hallitus sen silmät on avannut, vastustuspuolueisiin siirtyäkseen.

Syy tälläiseen kehitykseen on osaksi parlamentarismin omassa olemuksessa. Vaikkapa agitatsiooni ja taistelu sosialismin puolesta onkin parlamentarismin perustuksena, on parlamentarismi käytännössä kuitenkin politisten päivänkysymysten käsittelyä. Ja juuri siinä on sen voima. Sillä niin kauan kun sosialismi on olemassa ainoastaan jonkinlaisena lahkolaisoppina, salaperäisenä, epäselvänä teoriana tai utopisena unena, niin kauan pysyvät joukot sille vieraina. Mutta heti kun sosialismi ottaa haltuunsa käytännöllisen elämän kysymykset, alkaa käytännössä taistella työväenluokan etujen puolesta omistavia luokkia vastaan, silloin se muuttuu joukoille ymmärrettäväksi, käytännölliseksi. Oltuaan tulevaisuuden kysymys, tulee siitä nykyajan kysymys. Niin että sitä pohditaan nyt kaikkialla, missä harrastusta politisiin kysymyksiin löytyy. Niinpä tekee parlamentarinen työ sosialismin joukkojen yhteiseksi omaisuudeksi ja parlamentarikoista tulee samalla kertaa niiden yhteiskunnallisten reformien esitaistelijoita, joita proletariaatti tarvitsee ja vaatii. Taistelu yhteiskunnallisten reformien puolesta, s. o. kaikkien niiden politisten toimen piteitten puolesta, joiden katsotaan parantavan proletariaatin asemaa, se on se muoto, jonka sosialistisen taistelun tulee ottaa.

Silloin ei voida väittää, että pyrkimysten ensimäiseksi maaliksi tulee juuri tämä luokkataistelun muoto. Työväenluokan kärsimykset ovat niin suuret, yhteiskunnallisten uudistusten tarve niin pakottava, että kaikki huomio suuntautuu juuri tähän päämäärään. Alkaessa näyttää siltä, kun joukkojen nousu kapitalistista sortoa vastaan todistaisi vapausliikkeen mahtavista voimista ja porvaristo, joka kyllä hyvin syntinsä tuntee, tekee joitakin myönnytyksiä ensimäisten joukkojen osoittamien levottomuuden ja herräämisen merkkien säikäyttämänä. Mutta pian huomataan, että joukkojen kokoaminen ja herättäminen vielä vahvasti pikkuporvarillisissa maissa on hidas, pitkäaikainen työ; edistystä ehkäistään mitä moninaisimmimmilla vastatoimenpiteillä ja sosialidemokratit parlamentissa jäävät pieneksi vähemmistöksi, joka ei mitään kykene aikaansaamaan omin voimin. Yhteiskunnalliset reformit jäävät tulematta. Mutta työläiset niitä toivovat ja niitä tarvisevat. Joukot eivät vielä monissakaan maissa ole niin sosialisesti kouliintuneet, että voisivat käsittää miten — ja millä tavalla niitä voidaan kapitalistisen hallituksen vallitessa saada. Siksi ryhtyy se sellaiseen politiikkaan tai, jos niin tahdotaan sanoa, joutuu sellaisen politikan uhriksi, jonka ohjelman mukaan kaikin keinoin on vaikutettava yhteiskunnallisten uudistusten hyväksi ja jonka mukaan lähimpänä keinona on allianssi muiden kansanvaltaisten puolueiden kera tai vissien porvarillisten puolueitten tai hallitusten tukeminen. Täten poikkeaa sosialistinen puolue helposti, missä se on parlamenttiryhmän johdettavana, periaatteellisen luokkataistelun tieltä ja muuttuu jonkun porvarillisen puolueen hännäksi, joka antaa vetää itseään nenästä laihoilla lupauksilla. Sensijaan, että suunnattaisiin taistelu koko porvarillista maailmaa vastaan, annetaan luottamus visseille porvarillisille ryhmille. Sosialistisen valistuksen sijaan kylvetään hämmennystä, alakuloisuutta ja epäselvyyttä joukkoihin, viime talvena Lontoosa tapahtunut suuremmoinen „anarkisti jahti", jossa kolme poliisimiestä kuoli ja kaksi haavoittui yrittäessään vangita erästä ulkoomaalaista murtovarasjoukkuetta.

Aluksi luuli poliisi silloin olevansa tekemisissä suuren ulkolaisen salaliiton kanssa ja ponnisteli kaikin voimin saadaksensa selville sen luullut jäsenet. Ponnistelujen tuloksena vangitsi poliisi viisi miestä ja kolme venäläistä sekä puolalaista työläistä, jotka asuivat Whitechapellissa, Lontoon itäosassa ja elättivät itseään rehellisellä työllä. Vangitsemisten johdosta sukeutui myös pitkällisin ja monimutkaisin oikeusjuttu mitä Englannissa mahdollisesti tunnetaan.

Tulos koko suurista ponnisteluista jäi kuitenkin perin laihaksi. Heti aluksi vapautti rauhantuomari syytetyistä neljä, nim. 2 miestä ja 2 naista. Jälelle jäi siis vaan kolme miestä ja yksi naisen puoli, joiden juttu joutui Lontoon rikosasiain oikeuden käsiteltäväksi. Kun juttua hiki tukassa oli käsitelty 9 päivää, julisti oikeus tuomion, jolla kaikki syytetyt miehet vapautettiin, jotavastoin syytetty nainen, Nina Vasiljeva tuomittiin 2 vuodeksi pakkotyöhön. Hän oli asunut yhdessä murtovaras Gardsteinin kanssa, joka haavoittui kuolettavasti jahdin aikana ja syytettiin häntä siitä, että olisi ollut mukana varkauksia suunnitellessa. Mutta tämäkin laiha tulos on nyt kuivanut kokoon, sillä Vasiljevan asianajaja valitti ylioikeuteen, joka nyt onkin vapauttanut hänetkin ja samalla kumonnut rikosoikeuden tuomion. Onpa ylioikeuden presidentti vielä moittinutkin rikosoikeuden puheenjohtajaa siitä, että tämä ei ole kyllin tarkasti ottanut huomioon kaikkia asianhaaroja, vaan vieläpä johtanut valamiehiäkin harhaan, sillä niin sanotaan ylioikeuden tuomiossa, selville kyllä on käynyt, että Vasiljeva oli murtovaras Gardstenin rakastajatar sekä **asui tämän kanssa** muutaman viikon ennen varkautta, mutta tämä ei vähimmässäkään määrässä todista, että hän olisi ottanut suunnitelmiin osaa tai edes tiennyt niistä, kanssarikollinen. Hän on voinut todistaa olevansa aivan kunniallinen neito, joka elätti itseään sikarityöntekijättärenä. Sitten rakastui hän Gardsteiniin ja muutti tämän luokse asumaan, mutta tässä ei ole mitään rikollista. Hänen oikeudelle antamansa ristiriitaiset tiedot ovat myös hyvin käsitettävissä, kun otetaan huomioon hänen mielentilansa tapahtumain johdosta, ja pelko niistä mahdollisesti seuraavasta rangaistuksesta. Siksi onkin tuomio kumottava ja syytetty vapautettava, joka myös on jo tapahtunut.

MAAPALLON METSÄAARTEET.

Europa ei luonnollisestikaan ole maapallon metsärikkain osa. Se ehkä olisi kohta metsistä köyhin, jollei miltei **kaikissa maissa olisi** ryhdytty toimenpiteisiin metsänraiskaamisen estämiseksi. Mutta kuitenkin on hyvinkin kyseenalaista ovatko muut maanosat, Amerikaa lukuunottamatta, suhteellisesti metsärikkaampia. Tohtori Clerget'in Parisin maantieteellisen seuran aikakauslehdessä julkaiseman tutkimuksen mukaan on Europassa pyöreissä luvuissa 303½ miljoonaa hehtaaria metsämaata. Canadassa yksin on 323 milj. hehtaaria. Tuo luku osottaa, että edelleen on melkein kolmannes maanosamme pinta-alasta metsäin peittämää. Tässä kuitenkin on huomioon otettava, että yli kolme neljännestä Europan metsistä on Venäjällä ja Skandinaviassa. Europan metsärikkain osa on Suomi, jossa enemmän kuin puolet maasta on metsäin peittämää, sama asianlaita on myöskin muutamissa osissa Bosniaa ja Herzegovinaa (sek ätietystikin paljoa suuremmassa määrässä valtavilla aloilla Venäjällä). Venäjällä on melkein 210 miljoonaa hehtaaria metsää. Skandinaviassa hiukan yli 20 miljoonaa hehtaaria. Kolmannella sijalla on Saksa, jossa on metsiä 14 miljoonaa 170,000 hehtaaria. Muissa Europan maissa on paljon vähemmän. Ainoastaan jos Itävalta Unkari ja Bosnia-Herzegovina lasketaan yhteen tulee siitä Saksan voittaja, 16 milj. hehtaarilla. Ranskassa on noin 9¾ miljoonaa hehtaaria.

Muissa maanosissa on valtavia metsäalueita. Kaikkien metsävaltioiden edellä on, kuten jo huomautettiin Canada. Yhdysvalloissa, joiden metsämaat ovat ripeästi supistuneet, lasketaan olevan vielä metsää 220 miljoonaa hehtaaria ja pienessä Japanissakin 23 miljoonaa hehtaaria.

suositusten seuraamina lähetettävät osoitteella:

Työkansan Johtokunta.
Box 132 Port Arthur, Ont.

Oscar Arnio,
olen teillen kirjoittanut kolme eri kertaa antamallanne osoitteella: 279 Bay str., Port Arthur, Ont., Canada. Mutta ehkä mahdollisesti se ei ole oikea, koska en ole saanut mitään tietoa. Kaksi kirjettä ehkä vielä seisovat Port Arthurin postikonttorissa, yhden olen saanut takasin, syystä että ei ole löydetty. Olkaa siis hyvä, jos aika myöden antaa ja ottaka niistä jotain selvää. Pyytää

Andrew Roine,
Chisholm, Minn.

Bassonsoittaja

saa paikan S. S. O. soittokunnassa Fort Williamissa, Ont., Can.

Posti osoite on:

211 Robertson St., Fort William, Ont., Canada.

HIRSIPUUKAUHUJA.

Rjetshin kirjeenvaihtaja kertoo, että Harbinin mielenvikaisten sairaalassa on nykyään hoidettavana Harkovin ojennusvankilan päällikön apulainen Ivanov. Hänen tuli vankilassa tehdä valmistuksia hirttämisiä varten ja olla läsnä mestauksia toimeenpantaessa. Hän kun oli heikkohermoinen ja sairaalloinen mies, niin ei voinut hermostumatta kestää näitä kauheita toimituksia. Kun hänen tuli kerran olla läsnä 9 hengen hirttämistilaisuudessa, niin hän pyörtyi ja toisena päivänä oli jo mielipuolena. Nykyään lääkärit arvelevat, että Ivanovin terveydentila on toivoton. Sairas on siirretty raivohullujen osastoon.

Tavallisesti aina hirttotuomioiden täytäntöönpanon aikana tapahtuu vankilassa tärisyttäviä kohtauksia, jotka tekevät surkean vaikutuksen vankilan palvelijoihin vartijoihinkin, joiden tulee valmistaa hirsipuita, ruumisarkkuja hirtetyitä varten j. n. e. Esim. erästäkin kuolemaantuomittua tuli kantaa käsissä hirttopaikkaan saakka. Jottei hän huutaisi, niin hänen suunsa sidottiin pyyheliinalla. Eräs toinen kuolemaan tuomituista löi päänsä seinään, kun vartija tuli häntä hakemaan hirtettäväksi.

Usein tapahtuu niin, että hirtettävät tapaavat pyövelinä omia entisiä tovereitansa ja joutuvat tämän johdosta mielenliikutuksen valtaan. Eräskin hirtettävä pyysi tällaisessa tapauksessa päälliköltä lupaa itse panna nuora kaulaansa, mutta hänen pyyntöönsä ei suostuttu.

Tällaiset tärisyttävät tapaukset ovat käyneet Venäjällä viime sikoina tavallisiksi ilmiöiksi.

Osuuskaupan Lihamyymälä

Kansalaiset:

Oma etunne vatii teitä ostamaan kaiken tavaranne osuuskaupasta.

Me tarjoamme teille ainoastaan puhdasta ja parhainta saatavissa olevaa lihatavaraa. Monenliset kotitekoiset puhtasti valmistetut makkarat ovat meillä erikois alanamme.

Ostakaa tavaranne ainoastaan osuuskaupasta

Liike sijaitsee
No. 176 Algoma st. Puhelin 1118

Jokapäiväistäleipää!

on saatavana vanhanmaan reikäleipiä, korppuja kovaa leipää sekä leivoksia kaikesta aausta. Ne jotka aikovat omaa kotia perustaa muistakaa että ei ainoastaan rakkaudella eletä vaan tarvitaan leipää siis ähettäkää tilauksenne.

Huom! Linjoille toimitetaan tilaukset huolella.

Wm Blomqvist.

LEIPOMO

30 Centre St., Puhelin 345. Port Arthur, Ont.

Suomalainen Yhteiskauppa-yhtiö

Fort Willamissa.

Myy kaikkia ruokatavara alalle kuuluvia tavaroita. (Groceries & Bukhers). Tässä liikkeessä taataan rehellinen palvelus ja hyvä tavara.

Meille saapuu tav roita, kuten voita ja munia sekä virkistäviä lelmäisiä idästä kahdesti viikossa joten ne ovat tuoreita ja parhaita laadultaan . Siis tarvites anne näitä tavaroita o. teidän paras tilata ne aina osuuskaupasta.

Paras asia tässä on vielä se että liikevoitto jää teille itsellenne. Kannattakaa aina omaa kauppanne.

The Finnish Co-op. Store Co. Ltd.

Presson Block — — Phone 1326.— — Simpson st. Fort William.

ROGERSIN UUSI VALOKUVAAMO.

82 Cumberland st. Fallish Footin rautakaupan yläkerrassa.

Parhaiten laitettu valokuvaamo kaksoiskaupungeissa, sekä uusiaikainen kalustomme antavat meille tilaisuuden tarjota teille parempia kuvia kuin mitä voitte saada muualla.

Sallikaa meidän tehdä koe ja te tulette varmaan olemaan tyytyväinen tuloksiin.

Postikortti kuvia $1.00 tusina .

Kansalaiset Huom.!

OSUUSKAUPPA

on luotettavin liike tehdä ostoksianne, mikäli tähän astinen kokemus osoittaa. Tavarain hyvyydessä ja halpuudessa se kykenee kilpailemaan yksityiskauppojen kanssa. Ja tulevaisuus on näyttävä mitä kaikkea se kykeneekään tekemään ostajiensa eduksi. Siis kaikki Port Arthurin työläiset rientäkää kilvan tekemään ostoksianne omasta liikkeestänne, joka on

OSUUSKAUPPA

The Co-operative Trading Co.

KAKSI HAAMUA.

Hämärä toukokuun yö. Hiljaa suhisee tuuli tummissa syypressipuissa(jotka kohoavat kahden puolen katua niin suorina ja juhlallisina.

Kaksi haamua seisoo rinnakkain — ikäänkuin olisivat sylieilyssä, noiden tummien puiden varjoissa. — He kuiskailevat keskenään:

— Minun täytyy se tehdä pelastaakseni sinut ja itseni ainaisesta kurjuudesta. Voisinko viivytellä? Nyt on sopiva aika — yön hämäryys kun on apuna. Älä kieliäkkään minua menemästä, se on turhaa. Meidän hyvinvointimme lähestyy verisin askelin yli maailmiten. — Meillä ei ole muuta mahdollisuutta kun ainoastaan —

— St! Älä mainitse sitä. Minua pelottaa — se on kamalaa —

— Hm! Miksi hän on ollut pirullinen minua kohtaan, sillä olen han lapsensa. Hänellä, isälläni, on yltkäy lin kaikkea ja minulla ei ole mitään. Miksi ei hän ole minulle koskaan lempeästi puhunut, ei lapsekseen sanonut? Sikslkö että hän on minut laittanut ulkopuolella avioliiton,siksikökun äitini oli vain halpa ompelijatar? — Äitini kärsi sen häpeän, johon isäni oli syypää, mutta minä tahdon kostaa! — Tämän yön jälkeen me olemme rikkaita —.

— Vaan jos sinut huomataan ja vangitaan, niin —

— Ole huoleti. Minä en anna itseäni huomata. Minun täytyy onnistua ja samalla voittaa. — Odota tässä kunnes tulen ja sitten lähdemme.

Haamut erkanivat. Toinen lähti hiipivin askelin kulkemaan suurta rakennusta kohti. Toinen jäi paikalleen seisomaan, kiertäen viittansa ,tiuskasti ympärilleen, suojellakseen itseään yön kylmyydeltä.

Oli hiljaista.

Haamu oli kadonnut rakennuksen taakse.

—Yhtäkkiä pilkahti tuli suuren rakennuksen yhdestä akkunasta. Muutaman sekuntin se loisti ja sitten sammui. Oli taas yhtä pimeä kuin ennenkin.

Hetken perästä ilmestyi äskeinen haamu rakennuksen takaa ja se läheni horjuvin askelin kumppaniaan, joka häntä oli odottanut kadun sivussa.

Lähelle päästyään hän kuiskasi katkonaisesti: — En voinut sitä tehdä. — Päästyäni isäni huoneeseen, katsoin oliko hän yksin vuoteessaan ja näin pienen, hennon tytön nukkuvan rinnallaan, kädet kierottuna isäni kaulan ympäri. Katselin ja tunsin sydämmeni heltyvän. Kuinka olisin voinut ryöstää tuolta viattomalta lapselta isänsä? Ei, minä lähdin yhtä hiljaa ja rauhallisesti takaisin. Nyt olen tässä — t— en voi muuta kuin sanoa: kuolkaamme pois! Meillä ei ole ystäviä, jotka meitä surisivat. Meidän elämästämme ei ole kenelläkään hyötyä, ei siis hyödytä enää jatkaa elämää.

— Kuollaan, armaani, ettei tarvitse kärsiä sitä kurjuutta, joka ympäröi meitä joka puolelta.

Haamut s yleilivät. — — Kuului kaksi pamausta ja sitten oli taas hiljaista.

Mutta kadulla oli kaksi ruumista ja verilammikot punasivat katua heidän ympärillään.

Hiljaa suhisi tuuli sypresseissä ja yön hämäryys peitti nukkuvan luonnon.

MARSTÄHDEN ARVOTUKSET.

sitten kiinnittänyt tähtien tutkijain huomion puoleensa. Ajoittain tulee se kiertoradallaan jokseenkin lähelle maata, jolloin siitä voi tehdä havaintoja, jota myös helpottaa se, että sen ilmakehä on läpikuultavaa, ja ainoastaan vähän pilviä sisältävä. On huomattu että Mars monissa kohdin muistuttaa maata. Vuorokausi on siellä ainoastaan muutamia minuutteja pidempi, vuodenaikojen vaihtelut ovat jotensakin samat ja lämpömäärä, jonka se saa auringolta, on vain vähäisen pidempi. Kooltaan on Mars vain kuudesosa maasta. Kun sen mukaan painosuhteet siellä ovat erilaiset kuin meillä, on Marstähden asukkaat kuviteltu jättiläisolennoksi maan asukkaisiin verraten.

Vuonna 1877 teki italialainen tähtinutkija Schiaparelli sellaisen havainnon, että Marsin pinnalla on huomattavissa tummia viivoja, joita hän nimitti kanaviksi. Ne risteilivät tiheään tähden pinnalla ja olivat merkillisiä etenkin säännöllisytensä takia. Useat kanavat kohtasivat toisensa samassa pisteessä. On laskettu, että ne ovat 600—5,000 km. pituisia ja 70—200 km. leyisiä. Mutta Schiaparelli teki myös toisen merkillisen havainnon. Äkkiä saattoi jonkun kanavan sijalle ilmestyä kaksi rinnakkaista, samansuuntaista kanavaa. Ei voida vielä nyt kään selittää, mistä tuollainen ilmiö johtuu. Arvelua, että nuo viivat ovat keinotekoisia kanavia, ei hän kuitenkaan tehnyt. Toiset ovat niistä tehneet erilaisia johtopäätöksiä.

Aikaisemmin oli huomattu että tähden kummankin navan kohdalon valkoinen täplä, joka kasvaa silloin kun siellä on talvi ja pienenee kesällä. Arveltiin, että ne ovat suuria lumi- ja jääkenttiä. Samoin oli huomattu tähden pinnalla mustia ja vaaleita täpliä. Niiden taas arveltiin osottavan merta ja maanermaata. Kun mustia pilkkuja yhdistävät viivat olivat ilmeellisen säännöllisiä ja suoria ja kun ne välistä näyttäytyivät kaksinkertaisena, tultiin pian siihen johtopäätökseen, etteivät ne ole luonnon laatimia, vaan keinotekoisia, asujanten kaivamia kanavia vedensaantia ja liikeyhteyttä varten. Asukkaat johtavat niillä vettä keväällä lumen ja jään sulaessa navoilta mannermaalle kasvullisuuden rikastuttamiseksi, tähden keskiosassa kun vallitsee veden puute. Kanavien muuttuminen kaksinkertaiseksi on selitetty johtuvan siitä, että asukkaat avaavat tarpeen tullen käytettäviksä olevat varakanavat. Niiden suunnatonta leveyttä on taas koetettu selittää siten, että näkemämme mustat viivat merkisevät kanavien varsilla rehottavaa kasvullisuutta. Tällaisia olettamisia puolustamaan on viime aikain Marstutkijoista käynyt ameriikkalainen Lovell. Toiselta puolen väitetään, että kanavat ovat vain näköhäiriöitä, varsinkin kun eivät kaikki tutkijat ole sellaisia huomanneet.

Otaksumaa, että Marstähdessä on asukkaita, on suuri yleisö hulukkaasti käynyt kannattamaan. Kerran kun olosuhteet siellä ovat melkein samanlaiset kuin meillä, täällä, niin on luonnollista, että elävät ja ajattelevat olennot, tulevat sielläkin toimeen. Mutta eikö sitä voi päästä täyteen varmuuteen, ajateltiin. Eiko voisi antaa merkkejä Marstähden asukkaille, jotka nähtyään ne huomaisivas että täälläkin on asukkaita, ja vastasivat jollakin silmäänpistävillä merkeillä. Muun muassa teki eräs suomalainen tiedemies ajatuksen, että koetettaisiin suuremmoisilla väriloitoilla saada aikaan järjestelmällinen

Port Arthurin
Virvoitusjuomatehdas

Valmistavat

Coca-Cola

y. m. virvoitusjuomia.

Tilatkaa kotiinne kori koetteeksi!

ED. FAURE

Omistaja

Secord katu 108. Puhelin 849.

Harrastakaa
Puhtautta!

Käykää kylpemässä säännöllisesti vähintäin kerran viikossa. Se on terveyden ehto ja suomalaisten vanha kiitettävä hyvä tapa. Sauna lämmin keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 2—12 j. p. p.

Huom.! Alusvaatteita pestään.

Entinen E. Krukbeckin sauna.

W. OJA.

— SUOMALAINEN —
RAVINTOLA
ja
PALLOHUONE

A. HELINEN
283 Bay kadulla 283

E. B. DOBIE.

Rahaa lainataan

Palovakuutuksia

— Ainoastaan —

:: :: Hyviä sekä luotettavia :: :: yhtiöitä suositellaan.

224 Arthur St.
Port Arthur ::—:: ::—:: Ont.

A. Kauppisen
Räätäliliike

Valmistaa englantilaisista kankaista hyvin istuvia pukuja.

Telef. 682. :: 279 Bay St.

Kaikenlaista ammattiin kuuluvan korjaustyötä tehdään joutuin ja kunnollisesti.

D. Myöhänen
PARTURIN LIIKE

Telef. 1146-c :: 281 Bay Str.

Suomalaisten kesken hyväksi tunnettu kunnollisen työnsä takia.

HUOM.! Partaveitsiä terotetaan.

UUSI — —
PALLOHUONE

Hyvät uudet pöydät

Saatavana tupakkaa ja virvoitusjuomia.

Yhdistyksien kokousilmoituksia

Bellevuen S. S. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai klo 7 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on Gust Sihvonen L. Box 21 Bellevue, Alta, Can.

Canadian Socialist Federationin yleisen toimeenpanevan komitean varsinaiset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimäisenä ja kolmantena maanantaina talossa no. 9 Queen str. South (kolmannessa kerroksessa. **H. Martin**, kirjuri, 61 Weber str. East, Berlin, Ont.

Colemanin S. S. osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena ja viimeisenä sunnuntaina kello 7 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on: Valter North Box 56 Coleman, Alta, Can.

Cobaltin S .S. osaston osote on: S. S. osasto. **Box 910, Cobalt**, Ont., Can.

Canmoren S. S. osaston varsinaiset e li kunkausikokoukset pidetään joka **ensimäinen** ja kolmas sunnuntai kuusta kello 2 ilta päivällä. Kirjeenvaihtajan osote on: Juho Turunen, L Box 1163 Canmore, **Alta, Can.**

Canadan Sosialistipuolueen toimeenpanevan komitean pöytäkirjurin kirjeenvaihtajan osote on: D. G. McKinzie, Box 836 Vancouver, B. C., Canada.

Fort Williamin S. S. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 1:n ja 3:s sunnuntai kello 8 j. pp. Osoite on: S. S. osasto 211 Robertson Street Fort William, Ont.

Ladysmithin S.S. osaston osoite on: S. s. osasto, **Bx 277, Ladysmith, B. C. Can.**

Port Arthurin S. S. osaston Sairausja hautausapukassan jäsenkirjuri on T. Niemi 224 Secord st. Sairauden katsojana on mrs. G. Bohm 300 Algoma st. ja J. Laakso Cort st. 210 Johtokunnan kokoukset ovat joka kuun 1 sunnuntaina kello 2 päivällä jäsen maksuja ottaa vastaan T. Niemi osaston kokouksissa ja kotona.

New Finlandin s. s. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai. Kirjeenvaihtajan osote on: John W. Jacobson, Forest Farm, Sask.

Ontarion metsä- ja **ra**tatietyöläisten renkaan kirjeenvaihto osote on: Yrjö Mäkelä, Box 132, Port Arthur, Ont.

Kommunistisen Sammon Takojat Ltd. yhtiön osote on: Sammon Takojat Ltd. Websters Corner's B. C., Canada.

Phoenix'in suomalainen työväen yhdistys „Järki" pitää kokouksiaan jokaisena sunnuntaina 7.30 illalla. Suomalaisella haalilla. Kirjeenvaihto osoite on: Box 283 Phoenix B. C. Can.

Sointulan S. S. osaston osote on: S. S. osasto, Sointula, B. C.

Sellwoodin S. S. osaston kirjeenvaihtajan osote on toistaiseksi: Sellwoodin S. S. osasto Box 101 Sellwood, Ont., Canada.

Nolalun S. S. osaston kokoukset pidetään joka kuun 2:nen sunnuntai kello 2 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on: S. S. osasto Nolalu, P. A. D., Ont.

Port Arthurin s. s. osaston työkokoukset pidetään joka 2 ja 4 sunnuntai kuussa kello 7.30 j. pp. 314 Bay St. Kirjevaihto-osote: S. s. osasto 314 Bay St., Port Arthur, Ont., Can.

Red Deerin S. S. osaston kokoukset pidetään joka 2:nen ja 4:s sunnuntai kuukaudessa.

Kirjeenvaihtajan osote on: Gust Mäki, Ekville, Alta.

Vancouverin suomalainen sosialistiyhdistys „Raivaaja" pitää kokouksia joka toinen ja neljäs Perjantai, alkaen kello 7.30 illalla. Kirjeenvaihto osoite: Jacob Rämö, Britcola P. O., Vancouver, B.C.

Vancouverin S. S. osasto pitää kokouksensa joka 2:n ja 4:s torstai kuussa, kello 8 illalla. Kirjeenvaihto osote on Local no. 45, S. P. of C. 151 Hastings St W. Vancouver, B. C.

Toronton S. S. Liiton kirjeenvaihtajan osote on: T. s. s. Liitto, 214 Adelaide St., W. Toronto, Ont., Can.

Työväen Opistoa koskevat kirje- ja rahalähetykset ovat lähetettävä osotteella: Hj. Mattson, Box 1, Smithville, Minn.

Nepigon S. S. osaston kuukausi kokous pidetään joka 4:jäs sunnuntai kuussa, kello 3 j. p. p. Kirjeenvaihtajan osote on F. Salo, Box 15 Nepigon, Ont., Can.

Copper Cliffin nuorisoseuran työ- ja ohjelmakokoukset on joka sunnuntai-ilta klo 8. **Kirjevaihtoosoite** on C. C. nuorisoseura Box 131 Copper Cliff, Ont., Can.

Garson Minning Nuorisoseuran varsinaiset ja ohjelma kokoukset pietään joka sunnuntai-ilta kello 8. Kirjeenvaihto osote on G. M. N. Seura „Yritys". Garson Mine, Sudbury, Ont.

Salmon Arm s. s. osast n työkokoukset pidetään joka k ukauden 2 ja 4 sunnuntai kelo 2 j. p. p. Kirjeenvaihto osoite on: S. S. Osasto, Salmon Arm, Box 658 B. C. Canada.

Victorian Nuorisoseuran varsinainen kokous pidetään joka kuukauden ei mäisenä sunnuntaina. Ylimääräisiä pidetään tarpeen vaatiessa. Kirjeenvaihtajan osote on: V. Nuorisoseura, Mond, P. O. Ont.

Nanaimon S. S. osaston kirjeenvaihtajan osote on: N. S. S. osasto, Box 199, B. C.

Sault Ste Marien S. S. osaston kokoukset pidetään joka sunnuntai klo 8.30 ill. Kirjeenvaidt. os.: S. S. osasto West, Lbox 146 Sault Ste Marie, Ont., Can.

Ilmoittakaa Työkansassa.

BANK OF MONTREAL

Perustettu 1817.

Pääoma kaikki maksettu	**$14,400,000.00**
Jäännös	**$11,000,000.00**
Varat (omaisuus)	**$168,001,173.12**

PORT ARTHURIN HAARA-OSASTO

Vekseleitä kaikkialle ja kaikkialta myydään ja ostetaan. Velkakirjoja vaihdetaan rahaksi. Välitetään kaikkia pankkiin kuuluvia asioita.

No. 170 Algoma st.

Jokapäiväistäleipää!

on saatavana vanhanmaan reikäleipiä, korppuja kovaa leipää sekä leivoksia kaikesta aausta. Ne jotka aikovat omaa kotia perustaa muistakaa että ei ainoastaan rakkaudella eletä vaan tarvitaan leipää siis ähettäkää tilauksenne.

Huom! Linjoille toimitetaan tilaukset huolella.

Wm Blomqvist.

LEIPOMO

30 Centre St., Puhelin 345. Port Arthur, Ont.

Suomalainen Yhteiskauppa-yhtiö

Fort Willamissa.

Myy kaikkia ruokatavara alalle kuuluvia tavaroita. (Groceries & Bukhers). Tässä liikkeessä taataan rehellinen palvelus ja hyvä tavara.

Meille saapuu tav roita, kuten voita ja munia sekä virkistäviä hedelmiä idästä kahdesti viikossa joten ne ovat tuoreita ja parhaita laadultaan. Siis tarvites anne näitä tavaroita o.. teidän paras tilata ne aina osuuskaupasta.

Paras asia tässä on vielä se että liikevoitto jää teille itsellenne.

Kannattakaa aina omaa kauppanne.

The Finnish Co-op. Store Co. Ltd.

Presson Block — — Phone 1326.— — Simpson st. Fort William.

ROGERSIN UUSI VALOKUVAAMO.

82 Cumberland st. Fallish Footin rautakaupan yläkerrassa.

Parhaiten laitettu valokuvaamo kaksoiskaupungeissa, sekä uusiaikainen kalustomme antavat meille tilaisuuden tarjota teille parempia kuvia kuin mitä voitte saada muualla.

Sallikaa meidän tehdä koe ja te tulette varmaan olemaan tyytyväinen tuloksiin.

Postikortti kuvia $1.00 tusina.

Kansalaiset Huom.!

OSUUSKAUPPA

on luotettavin liike tehdä ostoksianne, mikäli tähän astinen kokemus osoittaa. Tavarain hyvyydessä ja halpuudessa se kykenee kilpailemaan yksityiskauppojen kanssa. Ja tulevaisuus on näyttävä mitä kaikkea se kykeneekään tekemään ostajiensa eduksi. Siis kaikki Port Arthurin työläiset rientäkää kilvan tekemään ostoksianne omasta liikkeestänne, joka on

OSUUSKAUPPA

The Co-operative Trading Co.

281 Bay St. Telefooni 1058

Suomalainen kellosepänliike

Tehdään kaikkea kelloalalle kuuluvaa työtä halvalla ja huolellisesti. Varastossa on tasku- herätys- ja pöytäkelloja. Postilähetykset voi tehdä osoitteella: Port Arthur. Albert St., 123.

S. Koivuniemi & Ivar Salo.

Syyhelmään

"Uusi Syyhy Woide" parantaa Syyhyn, Kutkelman, Ruusun, Ekseema, Siertymisen, Kapin, Savipuolaisen, Riisin, ynnä muita ihotautia käsissä, jaloissa ja ruumiissa.

Tilatkaa "UUSI SYYHY WOIDE" Hinta postimaksuineen $1.00

Lignell'in Suom-Apteeki

Osoitteella: P. A. Lignell, Superior, Wis.

kielläkkään minua menemästä, se on turhaa. Meidän hyvinvointimme lähestyy verisin askelin yli mm.miitten. — Meillä ei ole muuta mahdollisuutta kun ainoastaan —.

— St! Älä mainitse sitä. Minua pelottaa — se on kamalaa —

— Hm! Miksi hän on ollut pirullinen minua kohtaan, sillä olen han lapsensa. Hänellä, isälläni, on yltkäylin kaikkea ja minulla ei ole mitään. Miksi ei hän ole minulle koskaan lempeästi puhunut, ei lapsekseen sanonut? Siksikö että hän on minut laittanut ulkopuolella avioliiton,siksikökun äitini oli vain halpa ompelijatar? — Äitini kärsi sen häpeän, johon isäni oli syypää, mutta minä tahdon kostaa! — Tämän yön jälkeen me olemme rikkaita —.

— Vaan jos sinut huomataan ja vangitaan, niin —

— Ole huoleti. Minä en anna itseäni huomata. Minun täytyy onnistua ja samalla voittaa. — Odota tässä kunnes tulen ja sitten lähdemme.

Haamut erkanivat. Toinen lähti hiipivin askelin kulkemaan suurta rakennusta kohti. Toinen jäi paikalleen seisomaan, kiertäen viittansa tiuskasti ympärilleen, suojellakseen itseään yön kylmyydeltä.

Oli hiljaista.

Haamu oli kadonnut rakennuksen taakse.

—Yhtäkkiä pilkahti tuli suuren rakennuksen yhdestä akkunasta. Muutaman sekuntin se loisti ja sitten sammui. Oli taas yhtä pimeä kuin ennenkin.

Hetken perästä ilmestyi äskeinen haamu rakennuksen takaa ja se läheni horjuvin askelin kumppaniaan, joka häntä oli odottanut kadun sivussa.

Lähelle päästyään hän kuiskasi katkonaisesti: — En voinut sitä tehdä. — Päästyäni isäni huoneeseen, katsoin oliko hän yksin vuoteessaan ja näin pienen, hennon tytön nukkuvan rinnallaan, kädet kierottuna isäni kaulan ympäri. Katselin ja tunsin sydämmeni heltyvän. Kuinka olisin voinut ryöstää tuolta viattomalta lapselta isänsä? Ei, minä lähdin yhtä hiljaa ja rauhallisesti takaisin. Nyt olen tässä — t— en voi muuta kuin sanoa: kuolkaamme pois! Meillä ei ole ystäviä, jotka meitä surisivat. Meidän elämästämme ei ole kenellekään hyötyä, ei siis hyödytä enää jatkaa elämää.

— Kuollaan, armaani, ettei tarvitse kärsiä sitä kurjuutta, joka ympäröi meitä joka puolelta.

Haamut s yleilivät. — — Kuului kaksi pamausta ja sitten oli taas hiljaista.

Mutta kadulla oli kaksi ruumista ja verilammikot punasivat katua heidän ympärillään.

Hiljaa suhisi tuuli sypresseissä ja yön hämäryys peitti nukkuvan luonnon.

MARSTÄHDEN ARVOTUKSET.

Muutamien Marstähden tutkijain esittämä väite, että mainittu kiertotähti on elävien ja ajattelevien asuttama, on saanut osakseen paljon kannatusta. Se on antanut aihetta mitä merkillisimpiin kuvitteluihin sikäläisistä elinsuhteista ja niissä viihtyvistä asukkaista, samoin kuin niitä vastaan voi esiintuoda yhtä päteviä vastaväitteitä, suovat aina kiitollisen tilaisuuden mielikuvituksen rohkealle lennolle. Marstähden kartoista, joita jo on laadittu useita, huomaamme helposti mikä on lähinnä johtanut tuollaisiin arveluihin.

On luonnollista, että Mars, joka aurinkokuntamme kiertotähdistä on lähin naapurimme, jo aikoja

ja ovat erilaiset kuin meillä, on Marstähden asukkaat kuviteltu jättiläisolennoksi maan asukkaisiin verraten.

Vuonna 1877 teki italialainen tähtitutkija Schiaparelli sellaisen havainnon, että Marsin pinnalla on huomattavissa tummia viivoja, joita hän nimitti kanaviksi. Ne risteilivät tiheään tähden pinnalla ja olivat merkillisiä etenkin säännöllisytensä takia. Useat kanavat kohtasivat toisensa samassa pisteessä. On laskettu, että ne ovat 600—5,000 km. pituisia ja 70—200 km. levyisiä. Mutta Schiaparelli teki myös toisen merkillisen havainnon. Äkkiä saattoi jonkun kanavan sijalle ilmestyä kaksi rinnakkaista, samansuuntaista kanavaa. Ei voida vielä nyt kään selittää, mistä tuollainen ilmiö johtuu. Arvelua, että nuo viivat ovat keinotekoisia kanavia, ei hän kuitenkaan tehnyt. Toiset ovat niistä tehneet erilaisia johtopäätöksiä.

Aikaisemmin oli huomattu että tähden kummankin navan kohdalla on valkoinen täplä, joka kasvaa silloin kun siellä on talvi ja pienenee kesällä. Arveltiin, että ne ovat suuria lumi- ja jääkenttiä. Samoin oli huomattu tähden pinnalla mustia ja vaaleita täpliä. Niiden taas arveltiin osottavan merta ja manermaata. Kun mustia pilkkuja yhdistävät viivat olivat ihmeellisen säännöllisiä ja suoria ja kun ne välistä näyttäytyivät kaksinkertaisena, tultiin pian siihen johtopäätökseen, etteivät ne ole luonnon laatimia, vaan keinotekoisia, asujanten kaivamia kanavia vedensaantia ja liikeyhteyttä varten. Asukkaat johtavat niillä vettä keväällä lumen ja jään sulaessa navoilta mannermaalle kasvullisuuden rikastuttamiseksi, tähden keskiosassa kun vallitsee veden puute. Kanavien muuttuminen kaksinkertaiseksi on selitetty johtuvan siitä, että asukkaat avaavat tarpeen tullen käytettävissä olevat varakanavat. Niiden suunnatonta leveyttä on taas koetettu selittää siten, että näkemämme mustat viivat merkisevät kanavien varsilla rehottavaa kasvullisuutta. Tällaisia olettamisia puolustamaan on viime aikain Marstutkijoista käynyt ameriikkalainen Lovell. Toiselta puolen väitetään, että kanavat ovat vain näköhäiriöitä, varsinkin kun eivät kaikki tutkijat ole sellaisia huomanneet.

Otaksumaa, että Marstähdessä on asukkaita, on suuri yleisö halukkaasti käynyt kannattamaan. Kerran kun olosuhteet siellä ovat melkein samanlaiset kuin meillä täällä, niin on luonnollista, että elävät ja ajattelevat olennot tulevat siellä kin toimeen. Mutta eikö siitä voi päästä täyteen varmuuteen, ajateltiin. Eikö voisi antaa merkkejä Marstähden asukkaille, jotka nähtyään ne huomaisivas että täälläkin on asukkaita, ja vastaisivat jollakin silmäänpistävillä merkeillä. Muun muassa teki eräs suomalainen tiedemies aikoinaan ehdotuksen, että koetettaisiin suuremmoisilla väriloistoilla saada aikaan järjestelmällinen sähkösanomavaihto naapuritähden asukasten kanssa. Tämä ja monet muut samantapaiset merkinantojärjestelmät ovat tietysti jääneet täytäntöön panematta, olletikkin, kun ei mitään lisätodisteita järkiolentojen löytämisestä Marssissa ole tuotu esiin ja kun nekin, joihin tuo otaksuma on perustunut, ovat tulleet osittain epäluulonalaisiksi.

Kaikista Marstähden arvoituksista ei tiede ole vielä läheskään selvillä. Kanavien suhteen on tultu siihen tulokseen, että niiden tarkka säännöllisyys voi johtua erehdyksestä tai kuvittelusta. Niin ollen ei vielä ole voitu ratkaista lopullista kysymystä: onko Marstähdessä eläviä olentoja vai eikö.

ED. FAURE

Omistaja

Secord katu 108. Puhelin 849.

Harrastakaa

Puhtautta!

Käykää kylpemässä säännöllisesti vähintäin kerran viikossa. Se on terveyden ehto ja suomalaisten vanha kiitettävä hyvä tapa. Sauna lämmin keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 2—12 j. p. p.

Huom.! Alusvaatteita pestään.

Entinen E. Krukbeckin sauna.

W. OJA.

— SUOMALAINEN —

RAVINTOLA

ja

PALLOHUONE

A. HELINEN

283 Bay kadulla 283

E. B. DOBIE.

Rahaa lainataan

Palovakuutuksia

— Ainoastaan —

:: :: Hyviä sekä luotettavia :: : yhtiöitä suositellaan.

224 Arthur St.

Port Arthur ::—:: ::—:: Ont.

A. Kauppisen

Räätäliliike

Valmistaa englantilaisista kankaista hyvin istuvia pukuja.

Telef. 682. :: 279 Bay St.

Kaikenlaista ammattiin kuuluvaa korjaustyötä tehdään joutuin ja kunnollisesti.

D. Myöhänen

PARTURIN LIIKE

Telef. 1146-c :: 281 Bay Str.

Suomalaisten kesken hyväksi tunnettu kunnollisen työnsä takia.

HUOM.! Partaveitsiä terotetaan.

UUSI — —
PALLOHUONE

Hyvät uudet pöydät

Saatavana tupakkaa ja virvoitusjuomia.

Entisessä O. Aarnion kahvilassa Bay St. 279

Jackson & Toleck.

Hammaslääkäri

W. T. McGORMAN

ottaa vastaan sairaita kello 9—6.

Room 1 Mooring Block

Cumberland St.

Port Arthur.

Colemanin S. S. osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena ja viimeisenä sunnuntaina kello 7 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on: Valter North Box 56 Coleman, Alta, Can.

Cobaltin S .S. osaston osote on: S. S. osasto. **Box 910, Cobalt,** Ont., Can.

Canmoren S. S. osaston varsinaiset e li kuukausikokoukset pidetään joka ensimäinen ja kolmas sunnuntai kuusta kello 2 ilta päivällä. Kirjeenvaihtajan osote on: Juho Turunen, L Bx 1163 Canmore, Alta, Can.

Canadan Sosialistipuolueen toimeenpanevan komitean pöytäkirjurin kirjeenvaihtajan osote on: D. G. McKinzie, Box 836 Vancouver, B. C., Canada.

Fort Williamin S. S. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 1:n ja 3:s sunnuntai kello 8 j. pp. Osoite on: S. S. osasto 211 Robertson Street Fort William, Ont.

Ladysmithin S.S. osaston osoite on: S. s. osasto, Bx 277, Ladysmith, B. C. Can.

Port Arthurin S. S. osaston Sairausja hautausapukassan jäsenkirjuri on T. Niemi 224 Secord st. Sairauden katsojana on mrs. G. Bohm 300 Algoma st. ja J. Laakso Cort st. 210 Johtokunnan kokoukset ovat joka kuun 1 sunnuntaina kello 2 päivällä jäsen maksuja ottaa vastaan T. Niemi osaston kokouksissa ja kotona.

New Finlandin s. s. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai. Kirjeenvaihtajan osote on: John W. Jacobson, Forest Farm, Sask.

Ontarion metsä- ja ra tatietyöläisten renkaan kirjeenvaihto osote on: Yrjö Mäkelä, Box 132, Port Arthur, Ont.

Kommunistisen Sammon Takojat Ltd. yhtiön osote on: Sammon Takojat Ltd. Websters Corner's B. C., Canada.

Phoenix'in suomalainen työväen yhdistys „Järki" pitää kokouksiaan jokaisena sunnuntaina 7.30 illalla. Suomalaisella haalilla. Kirjeenvaihto osoite on: Box 283 Phoenix B. C. Can.

Sointulan S. S. osaston osote on: S. S. osasto, Sointula, B. C.

thur, Ont., Can.

Red Deerin S. S. osaston kokoukset pidetään joka 2:nen ja 4:s sunnuntai kuukaudessa.

Kirjeenvaihtajan osote on: Gust Mäki, Ekville, Alta.

Vancouverin suomalainen sosialistiyhdistys „Raivaaja" pitää kokouksia joka toinen ja neljäs Perjantai, alkaen kello 7.30 illalla. Kirjeenvaihto osoite: Jacob Rämö, Briteola P. O., Vancouver,B.C.

Vancouverin S. S. osasto pitää kokouksensa joka 2:n ja 4:s torstai kuussa, kello 8 illalla. Kirjeenvaihto osote on Local no. 45, S. P. of C. 151 Hastings St W. Vancouver, B. C.

Toronton S. S. Liiton kirjeenvaihtajan osote on: T. s. s. Liitto. 214 Adelaide St., W. Toronto, Ont., Can.

Työväen Opistoa koskevat kirje- ja rahalähetykset ovat lähetettävä osotteella: Hj. Mattson, Box 1, Smithville, Minn.

Nepigon S. S. osaston kuukausi kokous pidetään joka 4:jäs sunnuntai kuussa, kello 3 j. p. p. Kirjeenvaihtajan osote on F. Salo, Box 15 Nepigon, Ont., Can.

Copper Cliffin nuorisoseuran työ- ja ohjelmakokoukset on joka sunnuntai-ilta klo 8. Kirjevaihtoosoite on C. C. nuorisoseura Box 131 Copper Cliff, Ont., Can.

Garson Minning Nuorisoseuran varsinaiset ja ohjelma kokoukset pietään joka sunnuntai-ilta kello 8. Kirjeenvaihto osote on G. M. N. Seura „Yritys". Garson Mine. Sudbury, Ont.

Salmon Arm s. s. osast n työkokokset pidetään joka k ukauden 2 ja 4 sunnuntai kelo 2 j. p. p. Kirjeenvaihto osoite on: S. S. Osasto, Salmon Arm, Box 658 B. C. Canada.

Victorian Nuorisoseuran varsinainen kokous pidetään joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina. Ylimääräisiä pidetään tarpeen vaatiessa. Kirjeenvaihtajan osote on: V. Nuorisoseura, Mond, P. O. Ont.

Nanaimon S. S. osaston kirjeenvaihtajan osote on: N. S. S. osasto, Box 199, B. C.

Sault Ste Marien S. S. osaston kokoukset pidetään joka sunnuntai klo 8.30 ill. Kirjeenvaiht. os.: S. S. osasto West, Lbox 146 Sault Ste Marie, Ont., Can.

Ilmoittakaa Työkansassa.

BANK OF MONTREAL

— Perustettu 1817. —

Pääoma kaikki maksettu	$14,400,000.oo
Jäännös.	$11,000,000.oo
Varat (omaisuus)	$168,001,175.12

PORT ARTHURIN HAARA-OSASTO

Vekseleitä kaikkialle ja kaikkialta myydään ja ostetaan.
Velkakirjoja vaihdetaan rahaksi.
Välitetään kaikkia pankkiin kuuluvia asioita.

Säästöpankki.

Korkoa maksetaan talletuksista $1.00 ylöspäin. Epäilemättä varma pankki on tämä, syystä että se on suurin ja vanhin Canadassa.

Port Arthurin haaraosasto. W. H. NELSON, Pankkiiri

S. W. RAY JARVIS

RAY, STREET & Co

PERUSTETTU 1884.

PANKKIIRIT

PORT ARTHUR PORT WILLIAM

5 % korkoa maksetaan säästöistä meidän säästöpankkiosastossamme, kun panette säästöön vähintäin $1.00.

Me lainaamme rahaa, jos tahdotte rakentaa eli ostaa kodin.

Me vakuutamme rakennuksia, huonekaluja, vaatteita, arvoesineitä, j. n. e. tulipaloa vastaan.

Me voimme vakuuttaa teidät tapaturman varalta.

Meillä on suuri joukko huoneita ja lotteja Port Arthurissa ja Fort Williamissa myytävänä sekä vuokrattavana.

Piletteja parhaimmille linjoille kaikkiin Suomen satamiin myydään halvimmilla hinnoilla. Myöskin rahaosotteita jotka lunastetaan postikonttoreista, myydään kaikkialla maapallolla.

HÄTÄKELLO.

(Jatkoa 3:nnelta sivulta.)

suon rannalla sinne tänne, niin myös teki musta varjoni takanani; kumartuessani alas veteen kaikessa kiireessä sen syvyyttä mitatakseni huomasin mustassa syvyydessä ihmisen kurkoittavan tulesta kasvojani kohti ja hänen villistä hajallaan valuvasta tukastaan, joka oli kuin jonkun hirveän voiman pörhöttämä, enkö olisi tuntenut omaa kuvaani!

„Mitä tämä on?“ , ,

— Ah Jumalani! rukoilin minä tavattomasti jännittyneen tahdon epätoivoisessa voimattomuudessa, ojennellen käsiäni anoen ...

Ja hätäkello huusi. Se ei enää rukoillut — se huusi kuin ihminen, se voihki, se lähähätti. Äänestä oli kadonnut säännöllisyys, lyömnit liittyivät villinä toinen toisiinsa, ilman jälkikaikuja, äkkiä kuollen, jälleen syntyen, jälleen kuollen. Ja uudelleen kumariin minä alas veteen, ja ... aivan oman kuvastinkuvani vieressä näin toisen tuliaaveen, pitkän, suoran ja hämmästykseksensi ihmiskuvan kaltaisen.

„Ken se on?“ huusin minä tarkastellen sitä. Aivan olkani lähellä seisoi ihminen, joka tuijotti vaieten tuleen; kasvonsa olivat kalvaat, niitä tahrasi vielä tuore veri, joka kimmelti tulen hohteessa. Hän oli puettu yksinkertaisesti kuin talonpoika. Kenties oli hän ollut jo siinä ennenkuin minä suolle tulin — .kenties oli hän myöhemmin saapunut — kuitenkaan en ollut kuullut hänen tuloansa, en häntä myöskään tuntenut.

„Se palaa“, sanoi hän, kääntämättä silmiään tulesta. Tulen kalo vavahteli villisti noissa silmissä, ja ne näyttivät suurilta ja lasimaisilta.

„Ken olet?“ „Mistä?“ kysyin. „Sinulla on verta poskillasi.“

Pitkällä laihalla sormella koskетti hän verta, heitti sitte silmäyksen sormeensa ja tuijotti taas tuleen.

„Se palaa“, toisti hän välittämättä läsnäolostani, „kaikki palaa“.

„Etkö tiedä, miten pääsisi nopeammin toiselle puolelle?“ kysyin., loitoten hänestä hiukan, aloin arvata, että hän mahtoi olla yksi niistä lukemattomista, jotka tämä kuuma tuhoa tuottava kesä oli tehnyt mielipuoleksi.

„Se palaa“, toisti hän yhä. „Oh — ho—ho! Se palaa!“ huusi hän ja nauroi villisti silmäillen lempeästi minua ja huojutellen hiljaa päätänsä. Hirveästi kalkattava hätäkello vaikeni äkkiä, mutta kovemmin rätisi tuli. Se käänteleikse kuin elävä ja ojentautui tavoittavasti kohti vaijennutta kellotornia. Tämä näytti nyt läheltä paljoa suuremmalta, ja pienen ruusuisen puvun asemesta oli tulipunainen vaatetus. Ylhäällä pimeässä aukossa, missä kellot riippuivat, ilmaantui arasti ja rauhallisesti pieni liekki — niinkuin kynttilän liekkinen — ja kuvastui rauhallisena kellon askiseen kylkeen ... Ja taas liitelivät kellon lyönnit, viimeisinä mielipuolen epätoivon huutoina hiiviskellen yli tulen toivottomaan pimeyteen. Ja taas heittelehdin minä rannalla kiihkeässä kiireessä sinne tänne ja samaten musta varjo takanani.

„Minä tulen kuitenkin sinne! Minä tulen!“ vastasin jollekin, joka minua kimakasti huusi. Ja pitkä ihminen istui rauhallisesti takanani, kädet polvien ympäri kietoutuneina ja lauloi kovasti kellon äänen säestäessä:

„Pam! Pam! Pam!“ „Vaikene!“ pyysin minä.

Hän nauroi ja lauloi pään heime me pimeyteen ja takanamme hyppelehtivät pilkallisesti meidän mustat varjomme ...

Port Arthurin ympäristöltä.

— Kaikkia Corhamin farmareita, jotka tahtovat saada tietä numero jen 11—10:n väliselle linjalle, pyydetään kokoontumaan Kivikosken kansakoululle sunnuntaina 6 päivä elok, 1911, kello 3 j.pp.

Hm. Koponen ja A. Koivu.

Fort Williamista, ovat ostaneet Dawson tien varrelta Ware ja Oliver sahayhtiön sahan viime viikolla. Kauppahintaa ei tiedetä, mutta luultavasti on hinta korkeampi kuin mitä vanha yhtiö on maksanut, kun saha on kunnossa, vähäisiä korjauksia vailla.

Paikkakunnan suomalaiset farmarit rakensivat sahan viime keväna ilman liikerahaa ja liiketaitoa, joten liike ei alkanut mennä eteenpäin, josta oli paljon haittaa luuksia. Vihdoin täytyi koko hoito myydä, että pääsivät eroon

Uudet omistajat ovat jo alkaneet työt sahalla. Toivottavasti he alkavat paremmin hoitaa liikettään kuin entiset osakkaat. Paikkakunnan ja sivullisten farmareilla on nyt parempi tilaisuus saada puitaan sahatuksi, tai ostaa lautoja sahalta tai myydä tukkeja.

Kivikosken farmarien „opettavaisten loijarein keskusteluihin vielä vähän vastaukseksi.

Se oli n:ro 55 „Totuuden loppusana loijareilta.“ Ei ollut totuuden loijarein apostoleilla puhumista asiasta, vaan kaikenmoisista joutavista juoruista. En oikein viitsisi korviini ottaa, mutta kun vielä luvataan että löytyy sitä vielä, niin antan tulla lorun loppuun. En ole vielä lääkäriä tarvinnut, sitä en tiedä jos tästä lähtein tarvitsen, niinkuin „totuuden loijarit“ sanovat. Mutta sanon että olisitte itse tarvinnut. En ole niin hulluja temppuja tehnyt kuin nämä samat „T. L.“ Sitä en ole vielä tehnyt, että olisin nuoran käteeni ottanut ja sanonut, että „toisen on lähdettävä“, ja sitte mennyt metsään sikana loikoilemaan ja vielä muun muassa hankeet naapuria tähän suureen kahakkaan. Ja sitte naapurit ovat löytäneet aikain takaa risuskosta loikoilemasta. Ei silloinkaan ollut vissiin normalikunnossa, oisi vissiin tarvinnut vaikka kaksikin niitä Nilsiän lääkäreitä. En ole vielä hölmöyttäni näyttänyt tämänkään vertaa, enkä ole ketään vielä pelotellut, niinkuin nämä järkiniekat tekevät. Jos olisin tämän moisessa tilassa, pitäisin luonani sen Nilsiän lääkärin, josta mainitsitte, ainiaan.

En ole ollut vielä paikkakunnalla inhottavimpana kuin muutkaan ihmiset. En ole vielä kaksintappelua kokouksissakaan haastanut, enkä ole vielä takapuoliani pyllistänyt kenellekään, niinkuin nämä sakin juipit. Jos olen teidän eläimiä vahingoittanut, niin luulen vastaavani tekoni siinä kuin tekin. Mutta sitä en tiedä tehneeni, että olisin kissaltakaan häntää katkassut.

Ei luulisi teillä olevan mitään rähinää minun ja isäni välisiin asioihin, kun olette jo kylliksi rähänneet ennenkin. Parempi olisi että kuokkisitte peltoanne, että siitä saisitte perunia suihinne, tyhjistä rähinöistä ei tule mitään. Ihmettelen kuitenkin, että kuinka olette alkanut minua parjaamaan ilkeillä tavalla ja kuitenkin olette niin monta kertaa hyväksenne käyttänyt minun apuani, jota olenkin ollut valmis teille antamaan silloin kuin olette tulleet pyytämään, joista nyt tälläiset tä niitä kannattaisi kovin pitkälä selostaakaan. — Koettakaapa Kivikosken farmarit kerran kirjoittaa jotain asiallista Työkansaan. Toimitus.

KUN PIRU VEI TYÖLÄISET.

(Kertomus kaukaisesta maasta.)

Monien maiden ja merien takaasui kerran työläisiä. He olivat hyvää ja kunnollista väkeä, tekivät työtä auringon noususta laskuun. He kärsivät nälkää ja vilua, mutta olivat aina iloisia ja tyytyväisiä. Kaikki olisi ollut hyvin jos vaan työläiset olisivat olleet varovaisia. Mutta kului tuskin päiväkäkään, ettei olisi sattunut jokin tapaturma, vaikka maan toiset asujamet olisivat kuinkakin varotelleet. Ne muut asukkaat olivat tehtailijoita, tarkastusmiehiä, johtajia, poliiseja, poliisipäällikköitä, ja näiden kaikkien johtajina ministereitä. Ei kulunut kauvan ennenkuin muuan työmies joutui koneen hinluun, milloin räjähti höyrykattila ja tappoi suuren joukko ihmisiä, milloin syöksyi juna raiteilta ja hautasi allensa parisen tusinaa ihmistä. Ja kenen oli syy kaikkeen tähän? Kenenkäs muun kuin huolimattomien työläisten.

„Piru viekköön työläiset!“ sanoi harmistunut pomo, jonka piti mennä ilmoittamaan onnettomuudesta tehtaan herroille, mutta jolla ei olisi ollut hetkeäkään aikaa, sillä hänet oli kutsuttu päivälliselle erään „ylhäisyyden“ luo.

„Piru ne viekköön!“ huusi hän taas, kuultuaan herrojen määräyksen: „menkää ilmoittamaan johtajalle“. Ylpeä hän kuitenkin oli, sillä hän tiesi saavansa olla mukana tutkintoa pidettäessä. Yhtäkaikki mutisi hän partaansa: „Piru ne viekköön“!

Ties mistä olivat työläiset saaneet käsiinsä lehtiä, joissa selitettiin, että työläisten olot tehtaassa eivät suinkaan olleet hyvät. Työläiset alkoivat käydä levottomaksi. Työnjohtajat ja insinöörit kiroilivat, mutta mikään ei auttanut. „Piru viekköön työläiset“, karjui myös poliisipäällikkö, jolla ei ollut tarpeeksi konstaapeleja pitääkseen työläisiä kurissa.

Löytyi toki joitakuita ihmisiä, samoin kuin sanomalehtiä, joiden mielestä kaikki oli hyvässä kunnossa, mutta suurin osa ei luannut hokemasta: „Piru viekköön työläiset!“

Viimein kävi piru armeliaaksi. Eräänä yönä kosti hän heille kaikille: Tehtaan piiput lakkasivat savuamasta, höyryvasarat eivät takoneet, kangaspuut eivät käyneet, tuli pesistä sammui, ja koski tehtaat olivat tyhjä. Aamulla heräsivät pomot, hieroivat silmiänsä ja luulivat yhä nukkuvansa. He juoksivat tehtaaseen, voimatta käsittää ihmettä. Mutta työnantaja nukkuivat vielä aamu-untaussa ja murisivat kääntyessään toiselle kyljelleen: „ooja, kaikki on hyvin“. Pomot juoksivat tehtaan johtajan luo, joka joutui aivan suunnilttaan raivosta, samoin kuin poliisimestari ja ministeritkin, kun kuulivat asiasta. Mutta sanomalehdet eivät hiiskuneet sanaakaan, sillä ne eivät tienneet mitä he tästä tavattomasta asiasta kirjoittaa mahtaisivat.

Pian sai asia surullisen käänteen. Kun tehtailija heräsi, halusi hän aamiaista. Mutta ei ollut ketään, joka sitä olisi tarjoillut, enempää kuin ketään, joka olisi leiponut tuoretta leipää! Sillä piru oli myös vienyt piiat ja leipurit. Silloin raivostui tehtailijakin ja ryntäsi kiukuissaan poliisipäällikön luokse. Poliisin velvollisuus on hankkia kaikin palvelijoita. Mutta, voi! Kadulla ei ollut ainoatakaan automobiilia, jolla hän olisi voinut ajaa, joten hänen täytyi käydä jalan. Poliisimestarin niistä selkoa työläisille, jotka pyysivät häntä puolestaan neuvottelemaan tehdasherrojen kanssa. Tähän Pirusuostuikin ja sovintoa alettiin hieroa seuraavaan tapaan:

„Minun tehtaassani on käytännössä parhaat työväen suojelussäännökset“ sanoi piru tehdasherroille.

„Hyvä mekin tahdomme ottaa ne käytäntöön“, vastasivat nämä kuorossa.

„Mutta meillä on myös käytännössä 8 tunnin typäivä“, sanoi Piru.

„Otetaan meilläkin käytäntöön“, vastasivat tehtailijat yhteen ääneen.

„Jaa, meillä vielä“, sanoi Piru, „kohdellaan työläisiä hyvin, ei rangaista aiheettomasti eikä heitetä vankilaan ja sitä paitsi on heillä täydellinen lakko- ja järjestäytymisvapaus.

„Sen he saavat meilläkin,“ myöntelivät tehtailijat, „antakaa meille vaan työläiset takaisin niin pian kuin suinkin mahdollista on.

„Hyvä,“ sanoi Piru viimein, „te saatte heidät takaisin, mutta minäkin tarvitsen jotakin vaivoista. Palkkioksi on teidän luovutettava minulle 10 prosenttia vuotuisesta voitostanne.“

Tämä viimeinen ehto sai kaikkien silmät pyöreiksi. Mikä julkea hävyttömyys keskellä valoisata päivää! Tässä ei enää auttanut keinottelu, sillä asia koski rahapusseihin eikä Pirua voinut edes lupauksillakaan pettää. „Mieluummin kuolkaamme nälkään kuin luovuttaisimme niin suuren osan rehellisesti ja suurella vaivalla kootusta ansiostamme.“

Neuvottelut näyttivät jo katkeavan, mutta aivan viime tingassa päätkäshti erään tehdasherran päähän oiva tuuma. Hän kuiskasi sen lähimmälle naapurillensa, tämä taas seuraavalle ja niin miehestä mieheen.

„Hyvä me suostumme siihenkin,“ huusivat kaikki ja niin päästiin sovintoon Pirun kanssa. Kun tämä oli kadonnut, ryhmittyivät he kaikki viisaan virkavelvollisuutensa ympärille, onnittelivat ja kiittelivät sitä. Jokaista kuitenkin ihmetytti, miksikä tuuma ei johtunut hänen päähänsä, sillä olihan asia aivan yksinkertainen,— ei tarvinnut muuta kuin alentaa palkkoja kymmenellä prosentilla.

Piru lähetti työläiset takaisin. Tehtaissa alkoi taas elämä. Hiut pyörivät, tuli paloi uuneissa ja piipuista nousi musta, paksu savu. Mutta — kaikki ei ollut sittenkään yhtä hyvin kuin ennen. Työläiset, jotka piru oli tehnyt tyytymättömiksi, eivät enää tyytyneetkään entiseen elämään, varsinkaan kun tehdasherroille oli mitä suurin halu syödä antamansa rupaukset. Siksipä kuuluikin kohta kaikilta työpaikoilta huuto: „viekköön Piru työnantajat sekä poliisit ja ministerit vielä päälle-kaupan!“ Ja mikäli kerrotaan, on Piru suostunutkin tähän, jahka vaan aika joutuu. Mutta että se työnantajat kerran vie, siitä saadaan olla armoja.

Pyytänevätköhän työntekijät sitten työnantaja takaisin, siinäpä onkin kysymys.

OLETKO ITSETIETOINEN?

Ymmärrätkö kaikilta ihmisiltä, joiden kanssa joudut tekemisiin, vaatia kunnioitusta itseäsi ja mielipiteitäsi kohtaan?

Onko sinussa kunniantuntoa?

Osaatko ehdottomasti kieltää selkäsi niille, jotka itsepintaisesti osoittavat halveksimista sinulle?

Oletko uskollinen

niille riennoille, joiden edistämiseksi sanot tahtovasi toimia?

Jos ole,

niin tee kaiken voitavasi opettaaksesi liikemiehiä, jotka tarvitsevat

Miehille Vapaasti

Vapa lääke kirja, joka selittää Salaisia tautcja. Pyytäkää Lääke kirja no: 1.

Lignell'in Suom. Apteekk.
SUPERIOR, Wis.

Saadaksenne

hyvän ja luotettavan palovakuutuksen halvimmilla maksuilla. Tulkaa meille.

Peter W. Sture.

— Lasten kesäisessä vatsurissa. Antakaa heille aina Chamberlains kolera- koliikki- ja vatsurilääkettä sekä Käster-öljyä, niin pikainen parannus on varma.

Myytävänä kaikkialla.

Puolivuosikokous

The Co-operative Trading Company Limitedin osakkeenomistajat kutsutaan täten ensimäiseen puolivuosikokoukseen, joka pidetään Finnish Labors Temppelissä, Port Arthurissa, Ont., maanantaina 7 päivä elokuuta kello 8 illalla.

The Co-operative Trading Compay Ltd. Hallinto.

MYYTÄVÄNÄ

talo, hyvät huonekalut, lehmä ja koko irtainomaisuus.

802 Albert Str. Fort William.

KAKSI RUUMAINEN KAMPPA

myytävänä tilanahtauden tähden Albert Str. 124.

K. Helenius.

— Revehtymät vaativat huolellista hoitoa. Olkaa liikkumatta ja voidelkaa Chamberlain linjamentillä. Se poistaa kivun ja joudattaa parantumista.

Myytävänä kaikkialla.

KUOLLUT.

†

Täten saamme sukulaisille ja tuttaville ilmoittaa, että tuonni säälimätön kutsui pois rakkaan poikamme

JOHN KAARLO ENGELBERD'in,

joka kuoli Fort Williamissa, Ont., 22 p. heinäk. 1911, 4 kuuk. ja 8 p. ijässä. Häntä jäivät suremaan me vanhemmat ja 2 sisarta sekä lukuinen joukko sukulaisia ja tuttavia.

Evelina ja John Hynninen.

Nyt tuoni pois sun iepi, mun pikku liljani.
Oi, sua syleillä en koskaan voi,

Mun vanhuuteni turva —
Mun kallein aarteheni!
Vaan hyvästi nyt, kuolonkellot sulle huminoi.

Isä, Äiti.

Hyviä Lypsylehmiä

myytävänä

Huikea hinnanalennus
Lakille ja hatuille.

Päästäksemme eroon tämän kesäisestä Hattu- ja Lakkivarastostamme, olemme laskeneet hinnat seuraavasti

Englantilaisia miesten mustiaja värilisiä huopahattuja, hinta ennen $2.50, nyt	$1.25
Vihreitä nuorten miesten hattuja, ennen $1.25, nyt.....	65c.
Hienoja Englantilaisia kovan puun hattuja, viimeistä mallia, ennen $3, nyt	$1.95
Silkkisiä, villasia ja pumpulikankaisia lippulakkia, ennen $1.00 ja 90c., nyt	59c.
Suuri valikoima eri hintaisia olkihattuja, nyt....	puoli hintaa.
Farmareiden laaja lierisiä olkihattuja, oli ennen 30c., nyt	19c.

Jos kuka hyvänsä voi todistaa yhdenkään näistä lakeistamme olevan enemmän kuin NELJÄN KUUN vanhan, saapi parhaimman hatun ilmaiseksi. — Ne ovat kaikki priima päähineitä, mutta suuren tilanahtauden takia täytyy meidän myydä nämät ulos — **vaikka alle omista.**

The Finnish Store Co.

Port Arthur, Ont. Puhelin 911 137 Albert St.

Niittokoneita ja haravia

SISÄÄNTULLUT ISO VARASTO.

Agros Maanviljelyskalusto Kauppa

204 COURT ST.

O. Kivelän
UUSI LEIPURILIIKE

jossa valmistetaan leipää ja leivoksia kaikesta laadusta.

Lähi seuduille lähetetään tilaukset joutuin ja huolella. Tilaukset voitte lähettää osotteella:

O. Kivelä,
105 Secord St. - - Port Arthur.
Puhelin 1618.

NIPISSING STORE, LTD.
SUURI
Vaate ja Jalkine Kauppa.

Alennusmyynti täydessä käynnissä; se kestaa enaa ainoastaan vahan aikaa.

Erityinen alennus hatuille.

Hienoja juhlapaitoja.

epätoivoisessa voimattomuudessa, ojennellen käsiäni anoen ...

Ja hätäkello huusi. Se ei enää rukoillut — se huusi kuin ihminen, se voihki, se lähätti. Äänestä oli kadonnut säännöllisyys, lyönnit liittyivät villinä toinen toisiinsa, ilman jälkikaikuja, äkkiä kuollen, jälleen syntyen, jälleen kuollen. Ja uudelleen kumarruin minä alas veteen, ja ... aivan oman kuvastinkuvani vieressä näin toisen tuliaaveen, pitkän, suoran ja hämmästyksekseni ihmiskuvan kaltaisen.

„Ken se on?" huusin minä tarkastellen sitä. Aivan olkani lähellä seisoi ihminen, joka tuijotti vaieten tuleen; kasvonsa olivat kalvaat, niitä tahrasi vielä tuore veri, joka kimmelti tulen hohteessa. Hän oli puettu yksinkertaisesti kuin talonpoika. Kenties oli hän ollut jo siinä ennenkuin minä suolle tulin — kenties oli hän myöhemmin saapunut — kuitenkaan en ollut kuullut hänen tulonansa, en häntä myöskään tuntenut.

„Se palaa", sanoi hän, kääntämättä silmiään tulesta. Tulen kalvo vavahteli villisti noissa silmissä, ja ne näyttivät suurilta ja lasimaisilta.

„Ken olet?" „Mistä?" kysyin. „Sinulla on verta poskillasi."

Pitkällä laihalla sormella koskетti hän verta, heitti sitte silmäyksen sormeensa ja tuijotti taas tuleen.

„Se palaa", toisti hän välittämättä läsnäolostani, „kaikki palaa".

„Etkö tiedä, miten pääsisi nopeammin toiselle puolelle?" kysyin., loitoten hänestä hiukan, aloin arvata, että hän mahtoi olla yksi niistä lukemattomista, jotka tämä kuuma tuhoa tuottava kesä oli tehnyt mielipuoleksi.

„Se palaa", toisti hän yhä. „Oh — ho—ho! Se palaa!" huusi hän ja nauroi villisti silmäillen lempeästi minua ja huojutellen hiljaa päätänsä. Hirveästi kalkattava hätäkello vaikeni äkkiä, mutta kovemmin rätisi tuli. Se käänteikse kuin elävä ja ojentautui tavoittavasti kohti vaijennutta kellotornia. Tämä näytti nyt läheltä paljoa suuremmalta, ja pienen ruusuisen puvun asemesta oli tulipunainen vaatetus. Ylhäällä pimeässä aukossa, missä kellot riippuivat, ilmaantui arasti ja rauhallisesti pieni liekki — niinkuin kynttilän liekkinen — ja kuvastui rauhallisena kellon askiseen kylkeen ... Ja taas liitelivät kellon lyönnit, viimeisinä mielipuolen epätoivon huutoina hiiviskellen yli tulen toivottomaan pimeyteen. Ja taas heitteli hänen minä rannalla kiihkeässä kiireessä sinne tänne ja samaten musta varjo takanani.

„Minä tulen kuitenkin sinne! Minä tulen!" vastasin jollekin, joka minua kimakasti huusi. Ja pitkä ihminen istui rauhallisesti takanani, kädet polvien ympäri kietoutuneina ja lauloi kovasti kellon äänen säestäessä:

„Pam! Pam! Pam!" „Vaikene!" pyysin minä.

Hän nauroi ja lauloi pään heilahdellessa, ja hänen lasimaisissa silmissään leimahti uudelleen tuli. Kauheampi kuin tuli oli hän, tämä mielipuoli, tulen uhri; Käännyin juoksun suota pitkin. Tuskin olin ottanut muutamia askeleita kun taas hänen olemuksensa oli vieressäni, muttunsa liehui höllänä.

Hän juoksi vaieten kuten minäkin pitkin, epävarmoin askelin ja takanamme hyppelehtivät mustat varjomme yllä raittiin yläskynnetyn vainion.

Kuolevan viimeisiä tuskia voihkasi hätäkello, se huusi kuin ihminen, joka ei enää mitään apua odota ja jota ei enää mikään toivo elähytä. Ja vaieten, matkamme määrää tuntematta juoksimme sahayhtiön sahan viime viikolla. Kauppahintaa ei tiedetä, mutta luultavasti on hinta korkeampi kuin mitä vanha yhtiö on maksanut, kun saha on kunnossa, vähäisiä korjauksia vailla.

Paikkakunnan suomalaiset farmarit rakensivat sahan viime kesänä ilman liikerahaa ja liiketaloa, joten liike ei alkanut mennä eteenpäin, josta oli paljon hankaluuksia. Vihdoin täytyi koko hoito myydä, että pääsivät eroon

Uudet omistajat ovat jo alkaneet työt sahalla. Toivottavasti he alkavat paremmin hoitaa liikettään kuin entiset osakkaat. Paikkakunnan ja sivullisten farmareilla on nyt parempi tilaisuus saada puitaan sahatukki, tai ostaa lautoja sahalta tai myydä tukkeja.

Kivikosken farmarien „opettavaisten loijarein keskusteluihin vielä vähän vastaukseksi.

Se oli n:ro 55 „Totuuden loppu sana loijareilta." Ei ollut totuuden loijareein apostoleilla puhumista asiasta, vaan kaikenmoisista joutavista juoruista. En oikein viitsisi korviini ottaa, mutta kun vielä luvataan että löytyy sitä vielä, niin antaa tulla loruun loppuun. En ole vielä lääkäriä tarvinnut, sitä en tiedä jos tästä lähtein tarvitsen, niinkuin „totuuden loijarit" sanovat. Mutta sanon että olisitte itse tarvinnut. En ole niin hulluja temppuja tehnyt kuin nämä samat „T. L." Sitä en ole vielä tehnyt, että olisin nuoran käteeni ottanut ja sanonut, että „toisen on lähdettävä", ja sitte mennyt metsään sikana loikoilemaan ja vielä muun muassa hankeet naapuria tähän suureen kahakkaan. Ja sitte naapurit ovat löytäneet aikain takaa risuskosta loikoilemasta. Ei silloinkaan ollut vissiin normalikunnossa, oisi vissiin tarvinnut vaikka kaksikin niitä Nilsiän lääkäreitä. En ole vielä hölmöyttäni näyttänyt tämänkään vertaa, enkä ole ketään vielä pelotellut, niinkuin nämä järkinikat tekevät. Jos oisin tämän moisessa tilassa, pitäisin luonani sen Nilsiän lääkärin, josta mainitsitte, ainiaan.

En ole ollut vielä paikkakunnalla inhottavimpana kuin muutkaan ihmiset. En ole vielä kaksintappelua kokouksissakaan haastanut, enkä ole vielä takapuoliani pyllistänyt kenellekään, niinkuin nämä sakin juipit. Jos olen teidän eläimiä vahingoittanut, niin luulen vastaavani tekoni siinä kuin tekin. Mutta sitä en tiedä tehneeni, että olisin kissaltakaan hänttää katkassut.

Ei luulisi teillä olevan mitään rähinää minun ja isäni välisiin asioihin, kun olette jo kylliksi rähänneet ennemmin. Parempi olisi että kuokkisitte peltoanne, että siitä saisitte perunia suihinne, tyhjistä rähinöistä ei tule mitään. Ihmettelen kuitenkin, että kuinka olette alkanut minua parjaamaan ilkeällä tavalla ja kuitenkin olette niin monta kertaa hyväksenne käyttänyt minun apuani, jota olenkin ollut valmis teille antamaan silloin kuin olette tulleet pyytämään, joista nyt tälläiset kiitokset saan.

Sen verran on minulla sanottavaa, että on se on totta, mitä olen kirjoittanut, en ala sitä enää mattimaan, se on apinain tekoa.

Lopuksi sanon vielä, että nämä rettelöt ovat johtuneet paljaasta katendesta ja kiukusta. He eivät kärsineet vertaistansa työnjohtajana, ennemmin he kuuntelee kielisen huutoa, kun se huutaa „Finn poker", jota heidänkin täytyy kuunnella ison aikaa vielä.

T. K.

Ja nyt tämä riita loppuu Työkansan palstoilla. Työkansan lukijain enemmistö ei tiedä kivikoskelaisten keskinäisten nahinain aiheita, eikä ne ole niin suuria, etteet varovaisia. Mutta kului tuskin päiväkään, ettei olisi sattunut jokin tapaturma, vaikka maan toiset asujamet olisivat kuinkakin varotelleet. Ne muut asukkaat olivat tehtailijoita, tarkastusmiehiä, johtajia, poliiseja, poliisipäällikköitä, ja näiden kaikkien johtajina ministereitä. Ei kulunut kauvan ennenkuin muuan työmies jontui koneen hiuluun, milloin räjähti höyrykattila ja tappoi suuren joukko ihmisiä, milloin syöksyi juna raiteilta ja hautasi allensa parisen tusinaa ihmistä. Ja kenen oli syy kaikkeen tähän? Kenenkäs muun kuin huolimattomien työläisten.

„Piru viekköön työläiset!" sanoi harmistunut pomo, jonka piti mennä ilmoittamaan onnettomuudesta tehtaan herroille, mutta jolla ei olisi ollut hetkeäkään aikaa, sillä hänet oli kutsuttu päivälliselle erään „ylhäisyyden" luo.

„Piru ne viekköön!" huusi hän taas, kuultuaan herrojen määräyksen: „menkää ilmoittamaan johtajalle". Ylpeä hän kuitenkin oli, sillä hän tiesi saavansa olla mukana tutkintoa pidettäessä. Yhtäkaikki mutisi hän partaansa: „Piru ne viekköön"!

Ties mistä olivat työläiset saaneet käsiinsä lehtiä, joissa selitettiin, että työläisten olot tehtaassa eivät suinkaan olleet hyvät. Työläiset alkoivat käydä levottomaksi. Työnjohtajat ja insinöörit kiroilivat, mutta mikään ei auttanut „Piru viekköön työläiset", karjui myös poliisipäällikkö, jolla ei ollut tarpeeksi konstaapeleja pitääkseen työläisiä kurissa.

Löytyi toki joitakuita ihmisiä, samoin kuin sanomalehtiä, joiden mielestä kaikki oli hyvässä kunnossa, mutta suurin osa ei laannut hokemasta: „Piru viekköön työläiset!"

Viimein kävi piru armeliaaksi. Eräänä yönä kosti hän heille kaikille: Tehtaan piiput lakkasivat savuamasta, höyryvasarat eivät takoneet, kangaspuut eivät käyneet, tuli pesistä sammui, ja kaikki tehtaat olivat tyhjiä. Aamulla heräsivät pomot, hieroivat silmiänsä ja huulivat yhä nukkuvansa. He juoksivat tehtaaseen, voimatta käsittää ihmettä. Mutta työnantaja nukkuivat vielä aamu-untuusa ja murisivat kääntyessään toiselle kyljelleen: „ooja, kaikki on hyvin". Pomot juoksivat tehtaan johtajan luo, joka joutui aivan suunnaltaan raivosta, samoin kuin poliisimestari ja ministeritkin, kun kuulivat asiasta. Mutta sanomalehdet eivät hiiskuneet sanaakaan, sillä ne eivät tienneet mitä he täsä tavattomasta asiasta kirjoittaa mahtaisivat.

Pian sai asia surullisen käänteen. Kun tehtailija heräsi, halusi hän aamiaista. Mutta ei ollut ketään, joka sitä olisi tarjoillut, eikä enempää kuin ketään, joka olisi leiponut tuoretta leipää! Sillä piru oli myös vienyt piiat ja leipurit. Silloin raivostui tehtailijakin ja ryntäsi kiukuissaan poliisipäällikön luokse. Poliisin velvollisuus on hankkia uusia palveljoita. Mutta, voi! Kadulla ei ollut ainoatakaan automobiilia, jolla hän olisi voinut ajaa, joten hänen täytyi käydä jalan. Poliisimestarin luona oli joukko muita työnantajia, jotka kaikki puistelivat päätään ja itkivät. Mutta poliisimestarikaan ei keksinyt muuta keinoa kuin kuin kutsua ministeristö ylimääräiseen istuntoon. Mietittiin sinne ja tänne ja lopuksi päätettiin, että jotakin on tehtävä. Kaikki halusivat ryhtyä neuvotteluihin Pirun kanssa, mutta mistä saada hänet käsiinsä? Parhaat nuuskijat lähetettiin matkalle, mutta turhaan. Lopuksi laativat ministerit hädissään suuren julistuksen, jonka naulasivat talojen seinille ja jossa ovelasti lupasivat pitää työläisistä yhtä hyvää huolta kuin työnantajistakin. Nämä julistukset huomasi Piru ja teki tyen ääneen.

„Jaa, meillä vielä", sanoi Piru, „kohdellaan työläisiä hyvin, el rangaista aiheettomasti eikä heitetä vankilaan ja sitä paitsi on heillä täydellinen lakko- ja järjestäytymisvapaus.

„Sen he saavat meilläkin," myöntelivät tehtailijat, „antakaa meille vaan työläiset takaisin niin pian kuin suinkin mahdollista on.

„Hyvä," sanoi Piru viimein, „te saatte heidät takaisin, mutta minäkin tarvitsen jotakin vaivoistani. Palkkioksi on teidän luovutettava minulle 10 prosenttia vuotuisesta voitostanne."

Tämä viimeinen ehto sai kaikkien silmät pyöreiksi. Mikä julkea häyttömyys keskellä valoisata päivää! Tässä ei enää auttanut keinottelu, sillä asia koski rahapusseihin eikä Pirua voinut edes lupauksillakaan pettää. „Mieluummin kuolkaamme nälkään kuin luovuttaisimme niin suuren osan rehellisesti ja suurella vaivalla kootusta ansiostamme."

Neuvottelut näyttivät jo katkeavan, mutta aivan viime tingassa pälkähti erään tehdasherran päähän oiva tuuma. Hän kuiskasi sen lähimmälle naapurillensa, tämä taas seuraavalle ja niin mieheltä mieheen.

„Hyvä me suostumme siihenkin," huusivat kaikki ja niin päästiin sovintoon Pirun kanssa. Kun tämä oli kadonnut, ryhmittyivät he kaikki viisaan virkavelkansä ympärille, onnittelivat ja kiittelivät tätä. Jokaista kuitenkin ihmetyti, miksikä tuuma ei johtunut hänen päähänsä, sillä olihan asia aivan yksinkertainen,— ei tarvinnut muuta kuin alentaa palkkoja kymmenellä prosentilla.

Piru lähetti työläiset takaisin. Tehtaissa alkoi taas elämä. Hiulut pyörivät, tuli paloi uuneissa ja piipuista nousi musta, paksu savu. Mutta — kaikki ei ollut sittenkään yhtä hyvin kuin ennen. Työläiset, jotka piru oli tehnyt tyytymättömiksi, eivät enää tyytyneetkään entiseen elämään, varsinkaan kun tehdasherroille oli mitä suurin halu syödä antamansa lupaukset. Siksipä kuuluikin kohta kaikilta työpaikoilta huuto: „viekköön Piru työnantajat sekä poliisit ja ministerit vielä päälle-kaupan!" Ja mikäli kerrotaan, on Piru suostunutkin tähän, jakka vaan aika joutuu. Mutta että se työnantajat kerran vie, siitä saadaan olla armoja.

Pyytänevätköhän työntekijät sitten työnantaja takaisin, siinäpä onkin kysymys.

OLETKO ITSETIETOINEN?

Ymmärrätkö kaikilta ihmisiltä, joiden kanssa joudut tekemisiin, vaatia kunnioitusta itseäsi ja mielipiteitäsi kohtaan?

Onko sinussa kunniantuntoa?

Osaatko ehdottomasti kääntää selkäsi niille, jotka itsepintaisesti osoittavat halveksimista sinulle?

Oletko uskollinen

niille rienoille, joiden edistämiseksi sanot tahtovasi toimia?

Jos ole,

niin tee kaiken voitavasi opettaaksesi liikemiehiä, jotka tarvitsevat sinun rahojasi, osoittamaan sanomalehdellesi ja sen kautta sinulle kaiken sen huomaavaisuuden, minkä he osoittavat porvarilliselle yleisölle.

Älä koskaan osta mitään liikemiehiltä, jotka halveksivat sinua siten, etteivät ilmoita asioistaan sinulle sinun omassa lehdessäsi!

Osta kaikki tarpeesi niiltä, jotka ilmoittavat Työkansassa!

Levittäkää Työkansaa!

— **Lasten kesäisessä vatsurissa.** Antakaa heille aina Chamberlains kolera- koliikki- ja vatsurilääkettä sekä Käster-öljyä, niin pikainen parannus on varma.

Myytävänä kaikkialla.

Puolivuosikokous

The Co-operative Trading Company Limitedin osakkeenomistajat kutsutaan täten ensimäiseen puolivuosikokoukseen, joka pidetään Finnish Labors Temppelissä, Port Arthurissa, Ont., maanantaina 7 päivä elokuuta kello 8 illalla.

The Co-operative Trading Compay Ltd. Hallinto.

MYYTÄVÄNÄ

talo, hyvät huonekalut, lehmä ja koko irtainomaisuus.

802 Albert Str. Fort William.

KAKSI RUUMAINEN KÄMPPÄ

myytävänä tilanahtauden tähden Albert Str. 124.

K. Helenius.

— **Revehtymät vaativat** huolellista hoitoa. Olkaa liikkumatta ja voidelkaa Chamberlain linjamentillä. Se poistaa kivun ja joudutaa parantumista.

Myytävänä kaikkialla.

KUOLLUT.

†

Täten saamme sukulaisille ja tuttaville ilmoittaa, että tuoni säälimätön kutsui pois rakkaan poikamme

JOHN KAARLO ENGELBERD'in,

joka kuoli Fort Williamissa, Ont., 22 p. heinäk. 1911, 4 kuuk. ja 8 p. ijässä. Häntä jäivät suremaan me vanhemmat ja 2 sisarta sekä lukuinen joukko sukulaisia ja tuttavia.

Eveliina ja John Hynninen.

Nyt tuoni pois sun iepi, mun pikku liljani.
Oi, sua syleillä en koskaan voi,

Mun vanhuuteni turva —
Mun kallein aarteheni!
Vaan hyvästi nyt, kuolonkellot sulle huminoi.

Isä, Äiti.

Hyviä Lypsylehmiä myytävänä.

Kallio & Krockbeck.

Bay st. 321.

On olemassa yksi lääke jonka täytysi löytyä kaikissa perheissä erittäinkin kesäkuukausien aikana Ja se on „Vix" Chamberlaine Colic, kolera ja Vatsuri lääke. On meidän varma, että sitä tulette aina tarvitsemaan, eikä se maksa muuta kuin 1 vartin. voittekaan olla ilman sitä. Myytävänä kaikkialla

Farmareiden laaja lierisiä olkihattuja, oli ennen 30c., nyt **19c.**

Jos kuka hyvänsä voi todistaa yhdenkään näistä lakeistamme olevan enemmän kuin NELJÄN KUUN vanhan, saapi parhaimman hatun ilmaiseksi. — Ne ovat kaikki priima päähineitä, mutta suuren tilanahtauden takia täytyy meidän myydä nämät ulos — **vaikka alle omista.**

The Finnish Store Co.

Port Arthur, Ont. Puhelin 911 137 Albert St.

Niittokoneita ja haravia

SISÄÄNTULLUT ISO VARASTO.

Agros Maanviljelyskalusto Kauppa

204 COURT ST.

O. Kivelän UUSI LEIPURILIIKE

jossa valmistetaan leipää ja leivoksia kaikesta laadusta.

Lähi seuduille lähetetään tilaukset joutuin ja huolella. Tilaukset voitte lähettää osotteella:

O. Kivelä,

105 Secord St. - - Port Arthur.

Puhelin 1618.

NIPISSING STORE, LTD.

SUURI Vaate ja Jalkine Kauppa.

Alennusmyynti täydessä käynnissä; se kestaa enaa ainoastaan vahan aikaa.

Erityinen alennus hatuille.

Hienoja juhlapaitoja.

Entinen hinta $1.25, $1.50 ja $1.75, nyt ..... 95c.

Hyviä miesten pukuja.

Ennen $35.00, nyt	.....	$28.00
„ $30.00	„	$24.00
„ $25.00	„	$19.50
„ $20.00	„	$14.75
„ $15.00	„	$11.75
„ $10.00	„	$8.00

Kaikenlaista miesten ja poikasten vaate- ja jalkinetavaraa aina saatavana.

NIPISSING STORE, LTD.

CUMBERLAND ST. PORT ARTHUR.

SQUARE 88 STORE.

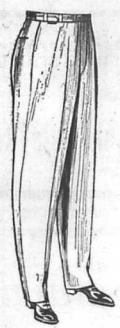
MUUTTO MYYNTI.

Suurin myynti mitä on ollut tällä vuodella.

Nellö 88 Myynti.

Meidän kauppamme tulee muuttumaan ja me tulemme tekemään enemmän liikettä antamalla tilaisuuden Port Arthurilaisille säästää ostaessaan $.

Meillä on maine myymisestä oikeilla hinnoilla, joka aika, mutta nyt myymme ulos koko kesävarastomme hinnoilla, joita ei voida vastustaa.

MIESTEN PUKUJA.

$30.00 arv. myydään	$22.50
$28.00 „ „	$20.50
$25.00 „ „	$19.50
$24.00 „ „	$18.50
$22.00 „ „	$15.75
$20.00 „ „	$14.25
$18.00 „ „	$13.50
$15.00 „ „	$11.25
$12.00 „ „	$8.75
$10.00 „ „	$7.50
$ 8.00 „ „	$6.25
$ 7.00 „ „	$4.50

50 kapp. erikoislajia kesäpukuja, kaiken kokosia ja hintasia. Myyntihinta $4.98

MIESTEN HOUSUJA.

Arvo $6.00, myydään	$4.10
„ $5.50 „	$3.98
„ $5.00 „	$3.58
„ $4.50 „	$3.25
„ $4.00 „	$2.98
„ $3.75 „	$2.78
„ $3.50 „	$2.50
„ $3.00 „	$1.98
„ $2.50 „	$1.75
„ $2.00 „	$1.50
„ $1.50 „	$1.10

100 paria erikoislajia $200 housuja, myydään ..... 98c.

MIESTEN PUKUPAITOJA.

Meillä on niitä suurin varasto kaupungissa hämmästyttävillä hinnoilla.

$2.75 pehmeitä paitoja ...	$1.98
$2.50 „ „ ...	$1.58
$2.00 „ „ ...	$1.39
$1.50 „ „ ...	$1.19
$1.25 „ „ ...	89 c.
75c. „ „ ...	52 c.

200 kapp. erikoisia $1.00 paitoja, myydään 58c

TYÖPAITOJA.

Arvo $2.00, myydään	$1.28
„ $1.75 „	$1.19
„ $1.50 „	$1.09
„ $1.25 „	98c.
„ $1.00 „	69c.
„ 75c. „	58c.
„ 50c. „	39c.

200 lakkia, tavall. hinta 75 ja $1, myydään ..... 39c. kapp.

60 tusinaa $1.00 ja $1.50 erikoisia työpaitoja 75c

OVERAALEJA.

Meillä on varasto $1.25 ensiluokan overaaleja venyvillä kannakehihnoilla, myyntihinta .....98c.

60 paria erikoisia „Moleskin" housuja, tavall. hinta 75c, nyt 25c.

HATTUJA.

25 kapp. $5 ja $10 Panama-hattuja myydään puolella hinnalla.

25 tusinaa kankaisia työhattuja, tavall. hinta 75 ja $1.00, nyt 45c

200 huopahattua, kaikenvärisiä ja mallisia, tavall. hinta $2.00, nyt $1.00

POIKIEN PUKINEITA

hinnoilla, jotka luovat ostajia.

Meillä on enemmän tavaroita alennushinnoilla kuin mitä voimme tässä luetella. Oma hyötynne on tulla niitä itse katsomaan.

RAHANNE TAKASIN, JOS NIIN HALUATTE.

HENDERSON BROS.

88 Cumberland street.

KENKIÄ JA SAAPPAITA.

$5.00 miesten Box Calf, Velouri ja patenttinahkaisia kenkiä	$3.98
$4.50 samoja	$3.48
$4.00 „	$2.98
$3.50 miesten työkenkiä ..	$2.89
$3.00 „ „	$2.15
$2.75 „ „	$1.98
$2.00 „ „	$1.58

200 paria erikoisia miesten mataloita kenkiä, tavall. hinta $4 ja $5.00, nyt $2.38

VAATETUSTARPEITA.

Miesten sukkia.

50c. käsimeri	39c.
40c „	29c
35c „	21c
25c „	19c
20c „	10c

50 tusinaa erikoisia käsimerisukkia 17c

KAULUSNAUHOJA.

(Ties.)

Ennen 75c, nyt	39c
„ 50c „	29c
„ 25c „	19c

100 tusinaa liinasia kauluksia puhdistushinta .... 5c. kapp.

Sairas Voimistelua ja HIERONTAA

Otan hierottavia potilaita asunnossani vastaan ja käyn myöskin perheissä.

Sairas voimistelija ja hieroja OLGA RISSANEN, 352 Foley str.

J. Aarnion talo.

RAHAA LAINATAAN

nopeasti kiinteimistöjä vastaan

John B. Mannerstam.

204 Court St. Puhelin 1139c

Kauppa, velka y. m. laillisia kirjoja tehdään.

Asioita ajetaan.

Ruotsalaisia Viikatteita (Extra priim lajia) Haravia ja Nurminiittokoneita sekä

Hyviksi tunnettuja Ruotsin sahoja

FallisFoot'inrauta kaupassa.

CUMBERLAND KADULLA.

Teidän Polttoaineenne.

Port Arhurista.

— **Kalustettuja huoneita** vuokrattavana 339 Foley str. — K. Lehtonen.

— **2 miestä** saa kortteerin heti 140 Abert st, Port Arthur. Huomaa! Juoppoja ei! — J. Hakala.

„Ylösnousemus", kenraaliharjoitus tänään, alkaen täsmälleen. Huomaa **täsmälleen** klo 8. Avustajia pyydetään saapumaan.

— **Matkapalettejä** täältä Suomeen ja päinvastoin myy John B. Mannerstam, 204 Court st.

— **Kansalaispapereita** hankkii John B. Mannerstam, 204 Court St.

— **Myytävänä** ruokailuhuoneen kalusto ja ompelukone. Kysykää 392 Ambrose st.

— **Vuokrattavana** kaksi huoneinen kämppä. Kysykää 419 Mark st. — Matti Vuori.

— **Myytävänä** kolmen huoneen talo hyvillä maksuehdoilla 225 Glauet St.

John Koivu.

— **Työkansan johtokunnan kokous tänään klo 8. Tilikertomus ½ vuodelta luettavana. Jokaisen saavuttava juuri jämtist', eli—?**

— **Laulajat,** jotka ennen ovat laulaneet jotain ääntä „Ave Mariaan", pyydetään saapumaan tänä iltana harjoituksiin.

— **Pukuja** suurella hinnan alennuksella myyni Henderson Bros.

— **Juudas-suutelo.** Port Arthurin kaupungin valtuusto on päättänyt antaa $200 kaksoiskaupunkien Labor Councilistolle työnpäivän viettämistarkotukseen.

Agricultural Save & Loan Co.

Rahaa lainataan alhaisimmalla korolla.

Lainoja asuinrakennuksille hankitaan.

H. A. McKibbin.

— **Kansalaispaperit valmiina.** Kaikki ne henkilöt, jotka ovat jättäneet kansalaishakemuksensa minulle, saavat käydä perimässä paperinsa. — John B. Mannerstam, 204 Courd st.

Talo myytävänä.

Talo n:ro 472 Van Norman str., lotti 37½ j., myydään pois muuton takia nyt heti hyvillä ehdoilla. Hinnasta ynnä muusta saatte sopia lähemmin kanssani.

Hjalmar Matson, 472 Van Norman st.

— **Telefoonin vaatijain kokous** pidetään 10 mailin koululla ensi lauantaina t. k. 29 p. kello puoli kahdeksan illalla. Kaikki, jotka haluavat telefoonia „kontrille", saapukoot kokoukseen.

— **Sivulakiehdotuksia.** Kaupunkimme valtuusto on uudelleen asettanut hyväksyttäväksi viime äänestyksessä hylätyt muut sivujastohuoneeseen sunnuntaina t. k. 30 p., kello 11 aamulla.

Fort Williamista.

Canadan metsä- ja rantatatietyöläisten liiton toimikunnan kokous

pidettiin Fort Williamin s. sosialistiosaston Pirtillä t. k. 25 päivänä. Ensin käsiteltiin Liitolle tulleet kirjeet, joissa Liiton päähallinto muun muassa ehdoittaa ylimääräisen jäsenveron kantamista McNemara veljesten oikeusrahastoon.

Tarkemman keskustelun perästä tultiin siihen tulokseen, että ei katsottu voitavan nyt ryhtyä keräämään ylimääräistä veroa, koska Liiton nykyinen järjestäminen vaatii kaiken toiminnan mitä nyusistuin koko alastomuudessaan. Kuvataan kuinka vähän tuomarit välittävät siitä, onko syytetty todella syyllinen eli ei. — Heillä on vaan kiire saada juttu loppuun siinä kaikki. Näytelmän loppu on hyvin kaunis. Langennut — vietelty tyttö, nousee puhtaana, uutena ihmisenä ja uhraa, vielä vapautuksensa jälkeenkin elämänsä Siperiassa oleville vangeille.

Harvoin olemme tilaisuudessa näkemään sellaista näytelmää kuin „Ylösnousemus" on, joten kaikki suomalaiset Temppeliin huomeniltana. Samalla myös avustatte osastoa rahallisesti. — „äffä."

— **Ylösnousemus"** näytellään huomeniltana Temppelissä, kuten kaikki tiedämme. Tämän Leo Tolstoi vainajan surunäytelmän osti näytelmäseura New Yorkista ja on pelkkä näytelmä roolineen tullut maksamaan 20 dollaria. Eikä siinä kaikki menot ole vielä lisäkainkaan. Puvut, joita on täytynyt laittaa, nielevät toisen samallaisen summan, joten toivottavaa olisi, että arvoisa yleisö puolestaan kannattaa osastoamme ja sen toimintaa, tulemalla katsomaan tätä näytelmää, joka aina on saavuttanut, esitettäköön millä kielellä tahansa, jakamattoman suosion ja sen se hyvin ansaitsee, sillä tässä jos missään näytelmässä tuodaan esiin yhteiskunnan **hiukan petkuttanut.** Viime tiistaina tuli Bank of Commerceen kiinalainen, joka sanoi nimeksensä Chas Beg ja nosti hallussaan olevalla maksuosotuksella, jonka hän oli väärentänyt, $137.00. Muutama minuutti myöhemmin, kun kiinalainen oli pankista poistunut, saatiin tietää, että maksuosote todellisuudessa olikin vain $37.00. Asiasta ilmoitettiin poliisille, joka sitte koetti tiedustella toisilta kiinalaisilta kysymyksessä olevaa miestä — mutta heistä tietystikään kukaan ollut kuullut eikä nähnyt sellaista miestä. Kaikkiin poliisin tiedusteluihin vastasivat toiset kiinalaiset: „me no knowee."

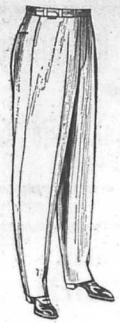
Port Williamista.

Charles Johnson, joka on jo aikaisemmin valittu järjestön organiseeraajaksi, saapuu näinä päivinä Port Arthuriin ja lähtee **Grand Trunk** rautatielinjalle järjestämään työläisiä.

Eteenpäin on elävän mieli, sanoo suomalainen sananlasku. Niinpä sitä täälläkin mennä retuutetaan eteenpäin, vaikka hiljemminkin. Sitä todistaa sekin, että meillä on koko viikas voimisteluseurakin. Pojilla on jo jäsenet kokolailla norjia, vaikka ovat vasta vähän aikaa harjoitelleet, ja nythän ne aikovat meidät lyödä kerrassaan pyörryksiin hämmästyksestä, kuin ne panevat toimeen iltaman tänä iltana osaston haalila. Siellä kuulnu olevankin oikeen jättiläisohjelma ja ehommän kuin Porvoon mitalla; esim. torvisoittoa, puhe, sauvaliikkeet, murrejuttu, soololauluja, runoja, vapaaliikkeet, kupletti, pyramiitejä ja kuka sen tietää mitä kaikkea siellä saa nähdä. Parasta on että mennään jokainen katsomaan, sittenhän sen tietää kuin näkee. Sen minä vaan tiedän että tanssitaan ainakin kaiken muun hyvän lisäksi. No niin, sinne sitä siis mennään perjantaina t. k. 28 p., nim. tänä iltana, ja joutukaa ajoissa että saatte tiketin, sillä Port Arthurilaiset kuuluvat tulevan miehissä joka sorkka.

Perheiltamat kuuluu olevan myöskin ensi pyhänä erittäin hy-

voida vastustaa.

MIESTEN PUKUJA.

$30.00	arv. myydään	$22.50
$28.00	„ „	$20.50
$25.00	„ „	$19.50
$24.00	„ „	$18.50
$22.00	„ „	$15.75
$20.00	„ „	$14.25
$18.00	„ „	$13.50
$15.00	„ „	$11.25
$12.00	„ „	$8.75
$10.00	„ „	$7.50
$ 8.00	„ „	$6.25
$ 7.00	„ „	$4.50

50 kapp. erikoislajia kesäpukuja, kaiken kokosia ja hintasia.
Myyntihinta $4.98

MIESTEN HOUSUJA.

Arvo	$6.00, myydään	$4.10
„	$5.50 „	$3.98
„	$5.00 „	$3.58
„	$4.50 „	$3.25
„	$4.00 „	$2.98
„	$3.75 „	$2.78
„	$3.50 „	$2.50
„	$3.00 „	$1.98
„	$2.50 „	$1.75
„	$2.00 „	$1.50
„	$1.50 „	$1.10

100 paria erikoislajia $200 housuja, myydään ..... 98c.

MIESTEN PUKUPAITOJA.

Meillä on niitä suurin varasto kaupungissa hämmästyttävillä hinnoilla.

$2.75	pehmeitä paitoja ...	$1.98
$2.50	„ „ ...	$1.58
$2.00	„ „ ...	$1.39
$1.50	„ „ ...	$1.19
$1.25	„ „ ...	89 c.
75c.	„ „ ...	52 c.

200 kapp. erikoisia $1.00 paitoja, myydään 58c

TYÖPAITOJA.

Arvo	$2.00, myydään	$1.28
„	$1.75 „	$1.19
„	$1.50 „	$1.09
„	$1.25 „	98c.
„	$1.00 „	69c.
„	75c. „	58c.
„	50c. „	39c.

200 lakkia, tavall. hinta 75 ja $1, myydään ..... 39c. kapp.

60 tusinaa $1.00 ja $1.50 erikoisia työpaitoja 75c

OVERAALEJA.

Meillä on varasto $1.25 ensiluokan overaaleja venyvillä kannakehihnoilla, myyntihinta .....98c.

60 paria erikoisia „Moleskin" housuja, tavall. hinta 75c, nyt 25c.

HATTUJA.

25 kapp. $5 ja $10 Panama-hattuja myydään puolella hinnalla.

25 tusinaa kankaisia työhattuja, tavall. hinta 75 ja $1.00, nyt 45c

200 huopahattua, kaikenvärisiä ja mallisia, tavall. hinta $2.00, nyt $1.00

POIKIEN PUKINEITA

hinnoilla, jotka luovat ostajia.

KENKIÄ JA SAAPPAITA.

$5.00	miesten Box Calf, Velouri ja patenttinahkaisia kenkiä	$3.98
$4.50	samoja	$3.48
$4.00	„	$2.98
$3.50	miesten työkenkiä ..	$2.89
$3.00	„ „	$2.15
$2.75	„ „	$1.98
$2.00	„ „	$1.58

200 paria erikoisia miesten mataloita kenkiä, tavall. hinta $4 ja $5.00, nyt $2.38

VAATETUSTARPEITA.

Miesten sukkia.

50c.	käsimeri	39c.
40c	„	29c
35c	„	21c
25c	„	19c
20c	„	10c

50 tusinaa erikoisia käsimerisukkia 17c

KAULUSNAUHOJA.
(Ties.)

Ennen	75c, nyt	39c
„	50c „	29c
„	25c „	19c

100 tusinaa liinasia kauluksia puhdistushinta .... 5c. kapp.

Meillä on enemmän tavaroita alennushinnoilla kuin mitä voimme tässä luetella. Oma hyötynne on tulla niitä itse katsomaan.

RAHANNE TAKASIN, JOS NIIN HALUATTE.

HENDERSON BROS.

88 Cumberland street.

Sairas Voimistelua ja HIERONTAA

Otan hierottavia potilaita asunnossani vastaan ja käyn myöskin perheissä.

Sairas voimistelia ja hieroja OLGA RISSANEN, 352 Foley str.

J. Aarnion talo.

RAHAA LAINATAAN

nopeasti kiinteimistöjä vastaan

John B. Mannerstam.

204 Court St. Puhelin 1139c

Kauppa, velka y. m. laillisia kirjoja tehdään.

Asioita ajetaan.

Ruotsalaisia

Viikatteita (Extra priim lajia) Haravia ja Nurminiittokoneita

sekä

Hyviksi tunnettuja Ruotsin sahoja

FallisFoot'inrauta kaupassa.

CUMBERLAND KADULLA.

Teidän Polttoaineenne.

Mitkään eivät ole parempia polttopuiksi kesänaikana, kuin meidän tuoreet sahamyllyhalot.

Tilattuna viisi kuormaa kerralla voitte ne saada seitsemällä dollerilla viidellä kymmenellä sentillä kotiin ajettuna ja säästää siten $5.00. Ajatelkaa sitä.

Teille on eduksi käydä meillä.

The Pigeon River Lumber Co.

Phone 104.

Port Arhurista.

— **Kalustettuja huoneita** vuokrattavana 339 Foley str. — K. Lehtonen.

— **2 miestä** saa kortteerin heti 140 Abert st, Port Arthur. Huomaa! Juoppoja ei! — J. Hakala.

„Ylösnousemus", kenraaliharjoitus tänään, alkaen täsmälleen. Huoman **täsmälleen** klo 8. Avustajia pyydetään saapumaan.

— **Matkapilettejä** täältä Suomeen ja päinvastoin myy John B. Mannerstam, 204 Court st.

— **Kansalaispapereita** hankkii John B. Mannerstam, 204 Court St.

— **Myytävänä** ruokailuhuoneen kalusto ja ompelukone. Kysykää 392 Ambrose st.

— **Vuokrattavana** kaksi huoneinen kämppä. Kysykää 419 Mark st. — Matti Vuori.

— **Myytävänä** kolmen huoneen talo hyvillä maksuehdoilla 225 Glauet St.

John Koivu.

— **Työkansan johtokunnan kokous tänään klo 8. Tilikertomus ½ vuodelta luettavana. Jokaisen saavuttava juuri jämtist', eli—?**

— **Laulajat,** jotka ennen ovat laulaneet jotain ääntä „Ave Mariaan", pyydetään saapumaan tänä iltana harjoituksiin.

— **Pukuja** suurella hinnan alennuksella myypi Henderson Bros., Squarg 88, Fort William. Suomalaisia palvelee A. W. Tiikkainen.

„Murrosaikana" harjoitus maanantaina klo 7 illalla, 1:men ja 2:nen näytös.

Tiistaina harjoitellaan koko kappale.

— **Näytelmäseuran kokous** sunnuntaina tavalliseen aikaan.

„Kaupungista palattua" harjoitellaan sunnuntaina klo 7 illalla.

— **Port Arthurin juhlapäivä.** Port Arthurin majuri Ray on julistanut, että tämän kaupungin vuotuinen siviljuhla on elokuun toisena päivänä.

—**Kaikkia lainakirjastokomitean jäseniä** pyydetään olemaan niin hyväntahtoisia ja tulemaan kirjastohuoneeseen sunnuntaina t. k. 30 p., kello 11 aamulla.

— **Juudas-suutelo.** Port Arthurin kaupungin valtuusto on päättänyt antaa $200 kaksoiskaupunkien Labor Councilistolle työnpäivän viettämistarkoitukseen.

Agricultural Save & Loan Co.

Rahaa lainataan alhaisimmalla korolla.

Lainoja asuinrakennuksille hankitaan.

H. A. McKibbin.

— **Kansalaispaperit valmiina.** Kaikki ne henkilöt, jotka ovat jättäneet kansalaishakemuksensa minulle, saavat käydä perimässä paperinsa. — John B. Mannerstam, 204 Courd st.

Talo myytävänä.

Talo n:ro 472 Van Norman str., lotti 37½ j., myydään pois muuton takia nyt heti hyvillä ehdoilla. Hinnasta ynnä muusta saatte sopia lähemmin kanssani.

Hjalmar Matson,
472 Van Norman st.

— **Telefoonin vaatijain kokous** pidetään 10 mailin koululla ensi lauantaina t. k. 29 p. kello puoli kahdeksan illalla. Kaikki, jotka haluavat telefoonia „kontrille", saapukoot kokoukseen.

— **Sivulakiehdotuksia.** Kaupunkimme valtuusto on uudelleen asettanut hyväksyttäväksi viime äänestyksessä hylätyt muut sivulakiehdotukset paitsi Pigeon River Lumber Co. verovapaus ehdotusta. Sitäpaitsi on muutamia muitakin sivulakiehdotuksia taas valmiina.

—Puhuvat taas viidentuhannen miehen tarpeesta. Canadian Northern rautatietä teettämään alkavat kontrahtorit ovat pitäneet kokousta Port Arthurissa näinä päivinä. Kontrahtorit puhuvat, että viisituhatta miestä tulee saamaan työtä Port Arthurin ja Sudburyn välisellä rataosalla.

— **Taivaan valtakunnan poika** on **hiukan petkuttanut.** Viime tiistaina tuli Bank of Commerceen kiinalainen, joka sanoi nimeksensä Chas Beg ja nosti hallussaan olevalla maksuosotuksella, jonka hän oli väärentänyt, $137.00. Muutama minuutti myöhemmin, kun kiinalainen oli pankista poistunut, saatiin tietää, että maksuosote todellisuudessa olikin vain $37.00. Asiasta ilmotettiin poliisille, joka sitte koetti tiedustella toisilta kiinalaisilta kysymyksessä olevaa miestä — mutta heistä tietystikään kukaan ollut kuullut eikä nähnyt sellaista miestä. Kaikkiin poliisin tiedusteluihin vastasivat toiset kiinalaiset: „me no knowee."

— **„Ylösnousemus"** näytellään huomeniltana Temppelissä, kuten kaikki tiedämme. Tämän Leo Tolstoi vainajan surumäytelmän osti näytelmäseura New Yorkista ja on pelkkä näytelmä roolineen tullut maksamaan 20 dollaria. Eikä siinä kaikki menot ole vielä likimainkaan. Puvut, joita on täytynyt laittaa, nielevät toisen samallaisen summan, joten toivottavaa olisi, että arvoisa yleisö puolestaan kannattaa osastoamme ja sen toimintaa, tulemalla katsomaan tätä näytelmää, joka aina on saavuttanut, esitettäköön millä kielellä tahansa, jakamattoman suosion ja sen se hyvin ansaitsee, sillä tässä jos missään näytelmässä tuodaan esiin yhteiskunnan varjopuolia. Tässä näytelmässä kuvataan todellista elämää, joka, niin kurjalta kuin näyttääkin, kumminkin on totta. Venäjällä, jos missään on naisen asema, kun hän lankee, surkuteltavaa. Ilotyttö, joka näytelmässä on päähenkilö, ei siellä ole eläintä paremmassa asemassa, surkeata kyllä. Sitäpaitsi kuvataan venäläinen oikeusistuin koko alastomuudessaan. Kuvataan kuinka vähän tuomarit välittävät siitä, onko syytetty todella syyllinen eli ei. — Heillä on vaan kiire saada juttu loppuun siinä kaikki. Näytelmän loppu on hyvin kaunis. Langennut — vietelty tyttö, nousee puhtaana, uutena ihmisenä ja uhraa, vielä vapautuksensa jälkeenkin elämänsä Siperiassa oleville vangeille.

Harvoin olemme tilaisuudessa näkemään sellaista näytelmää kuin „Ylösnousemus" on, joten kaikki suomalaiset Temppelin huomeniltana. Samalla myös avustatte osastoa rahallisesti. — „äffä."

Levittakaa Väkaleukaa.

Fort Williamista.

Canadan metsä- ja rautatietyöläisten liiton toimikunnan kokous

pidettiin Fort Williamin s. sosialistiosaston Pirtillä t. k. 25 päivänä. Ensin käsiteltiin Liitolle tulleet kirjeet, joissa Liiton päähallinto muun muassa ehdoittaa yli-määräisen jäsenyeron kantamista McNemara veljesten oikeusrahastoon.

Tarkemman keskustelun perästä tultiin siihen tulokseen, että ei katsottu voitavan nyt ryhtyä keräämään ylimääräistä veroa, koska Liiton nykyinen järjestäminen vaatii kaiken toiminnan mitä nykyisin voidaan tehdä.

Seuraavana otettiin keskustelutavaksi toisen organiseeraajan hankkimineen, koska ennemmin valittu tov. C. Johnson ilmoittaa ei vielä heti voivansa saapua, ja koska Liiton nykyinen asema välttämättömästi vaatii järjestämistä. Niin päätettiin ottaa Liitolle toinen järjestäjä, joksi tuli yksimielisesti hyväksytyksi H. Sarenius. Järjestäjän toiminta määrättiin alkavaksi heti, ensin näissä molemmissa kaupungeissa ja lähi ympäristöllä P. A. D. tien varrella y. m. Sitten ensi tilassa tule Sarenius kiertämään kaikilla itäontarion suomalaisilla asutuksilla. H. S.

Charles Johnson, joka on jo aikaisemmin valittu järjestön organiseeraajaksi, saapuu näinä päivinä Port Arthuriin ja lähtee Grand Trunk rautatielinjalle järjestämään työläisiä.

Eteenpäin on elävän mieli, sanoo suomalainen sananlasku. Niinpä sitä täälläkin mennä retuutetaan eteenpäin, vaikka hiljemminkin. Sitä todistaa sekin, että meillä on koko vilkas voimisteluseurakin. Pojilla on jo jäsenet kokolailla norjia, vaikka ovat vasta vähän aikaa harjoitelleet, ja nythän ne aikovat meidät lyödä kerrassaan pyörryksiin hämmästyksestä, kuin ne panevat toimeen iltaman tänä iltana osaston haalilla. Siellä kuuluu olevankin oikeen jättiläsohjelma ja ehemmän kuin Porvoon mitalla; esim. torvisoittoa, puhe, sauvaliikkeet, murrejuttu, soololaulua, runoja, vapaaliikkeet, kupletti, pyramiitejä ja kuka sen tietää mitä kaikkea siellä saa nähdä. Parasta on että mennään jokainen katsomaan, sittenhän sen tietää kuin näkee. Sen minä vaan tiedän että jannsitaan ainakin kaiken muun hyvän lisäksi. No niin, sinne sitä siis mennään perjantaina t. k. 28 p. nim. tänä iltana, ja joutukaa ajoissa että saatte tiketin, sillä Port Arthurilaiset kuuluvat tulevan miehissä joka sorkka.

Perheiltama kuuluu olevan myöskin ensi pyhänä erittäin hyvällä ohjelmalla, kuten soittoa, kööriaulua, puhe, runoja, näytelmäkappale „Julian suudelma" ja paljon muuta hyvää. Ja tämä kokoko lysti ei maksa yhtään senttiä, kuin vaan on osaston jäsenkortti, ja kellä ei vielä ole, niin sen saapi lunastaa ovella tullessaan. Että hauskuutta ei tule puuttumaan, sen vakuuttaa teille Sasuli.

— Juuri nyt teidän kiireemmältä ajallanne on usein vaara saada vatsurin, joka vie aikaanne menet päivät ellei teillä ole aina varastossa Chamberlainin koliikki, kolera ja vatsurilääkettä, jota voitte ottaa annoksen heti kuin tunnette taudin oireita.

Myytävänä kaikkialla.